

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

### ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

#### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΑΒ'

Τετάρτη 18 Ιουνίου 2003 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 18 Ιουνίου 2003, ημέρα Τετάρτη και ώρα 18.25' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18-6-2003 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΑΑ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 18 Ιουνίου 2003 (πρώι) σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο της πρότασης του Προέδρου της Βουλής: «Για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό)»).

Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

#### ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης».

Κρατείται και θα ψηφιστεί στη συνέχεια ως προς το σύνολο.

Υπουργείου Γεωργίας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Διεθνούς Συνθήκης σχετικά με τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία».

Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίστηκε ομόφωνα στη Διαρκή Επιτροπή.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Γεωργίας «Κύρωση της Διεθνούς Συνθήκης σχετικά με τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία» έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

(Λόγω του μεγάλου όγκου της συμβάσεως το κείμενό της δεν καταχωρίζεται στο παρόν Πρακτικό. Ο σχετικός νόμος υπ' αριθμ. 3165 δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμόν 177Α' ΦΕΚ της 2.7.2003).

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Μόνη συζήτηση επί των σχεδίων νόμων:

α. «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001».

β. «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001».

Το νομοσχέδιο κρατείται και θα συζητηθεί στη συνέχεια.

Επανερχόμεθα στην ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης».

Υπάρχουν μερικές γλωσσικές και νομοτεχνικές διορθώσεις. Στη σελίδα είκοσι ένα και στον τρίτο στίχο της παραγράφου 10 του άρθρου 22, οι λέξεις «στα πλαίσια», αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο».

Στη σελίδα είκοσι δύο στον τρίτο στίχο της παράγραφο 5 του άρθρου 23 οι λέξεις «επιβολή της διοικητικής κυρώσεως», αντικαθίστανται από τις λέξεις «η διοικητική κύρωση».

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό και στο σύνολο το νομοσχέδιο του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης», σύμφωνα και με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις;

**ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κατά πλειοψηφία, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο, κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης: «Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης», έγινε δεκτό κατ' αρχήν κατ' άρθρον και στο σύνολο, σύμφωνα και με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, κατά πλειοψηφία και έχει ως εξής:

**«Οργάνωση και λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ρυθμίσεις για τον ευρύτερο τομέα των μέσων ενημέρωσης»**

#### ΤΜΗΜΑ Α'

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

#### ΣΥΣΤΑΣΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

##### Άρθρο 1

##### Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας

Τα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας είναι υπηρεσίες εξωτερικού του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης του Υπουργείου, λειτουργούν στις έδρες των Ελληνικών Διπλωματικών και Προξενικών Αρχών και ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε άμεση συνεργασία με αυτές.

##### Άρθρο 2

##### Σύσταση, τοπική αρμοδιότητα και έδρα

1. Κάθε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας συνιστάται, αλλάζει τάξη ή καταργείται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

2. Με το προεδρικό διάταγμα της σύστασης καθορίζεται η τάξη, η έδρα και η περιφέρεια αρμοδιότητας του Γραφείου. Η περιφέρεια αρμοδιότητας των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας, εάν δεν καθορίζεται διαφορετικά, συμπίπτει με την περιφέρεια της ελληνικής διπλωματικής ή προξενικής αρχής στην έδρα της οποίας λειτουργεί.

3. Όπου δεν υπάρχουν Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, μπορεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Τύπου και Μ.Μ.Ε. να τοποθετούνται ως Σύμβουλοι ή Ακόλουθοι Τύπου υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας, καθώς και δημοσιογράφοι του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. που έχουν τα προσόντα που ορίζονται στις διατάξεις των περιπτώσεων β' και ε' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 13, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9.

##### Άρθρο 3

##### Διάρθρωση

1. Τα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας διακρίνονται σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης, Β' Τάξης και Γ' Τάξης.

2. Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης είναι τα εξής: Άγκυρας, Βερολίνου, Βρυξελλών, Λευκωσίας, Λονδίνου, Μαδρίτης, Μόσχας, Νέας Υόρκης, Ουάσινγκτον, Παρισίων, Πεκίνου, Ρώμης, Τόκιο.

3. Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Β' Τάξης είναι τα εξής:

Αμβούργου, Βαρσοβίας, Βελιγραδίου, Βέρνης, Βιέννης, Βουδαπέστης, Βουκουρεστίου, Γενεύης, Δελχί, Δουβλίνου, Ελσίνκι, Καΐρου, Κοπεγχάγης, Κωνσταντινούπολης, Λισαβώνας, Λος Άντζελες, Λουξεμβούργου, Μονάχου, Όσλο, Οττάβας, Πράγας, Σίδνεϋ, Σκοπίων, Σόφιας, Στοκχόλμης, Στρασβούργου, Τελ Αβίβ, Τιράνων, Χάγης.

4. Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Γ' Τάξης είναι τα εξής:

Βηρυτού, Βοστώνης, Γιοχάνεσμπουργκ, Δαμασκού, Ερεβάν, Ζάγκρεμπ, Κιέβου, Λουμπλιάνας, Μπουένος Άιρες, Μπραζιλία, Σεράνγεβο, Τεχεράνης, Τυφλίδας.

##### Άρθρο 4

##### Αρμοδιότητα

Στην αρμοδιότητα των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας ανήκει:

1. Η ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης και των Μ.Μ.Ε. για τα εθνικά θέματα, καθώς και για τις πολιτικές, οικονομικές,

πολιτισμικές και κοινωνικές εξελίξεις στη Χώρα. Η προβολή των θέσεων της Χώρας σε θέματα διεθνούς ενδιαφέροντος, ιδίως μέσα από την παραγωγή έντυπου υλικού, ηλεκτρονικών μηνυμάτων, φιλμ και βίντεο, με σκοπό τη δημιουργία θετικής εικόνας της Ελλάδας στο εξωτερικό.

2. Η ενημέρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας και της Ελληνικής Διπλωματικής Αποστολής της έδρας κάθε Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας για κάθε ζήτημα ελληνικού ενδιαφέροντος, καθώς και για τον αντίκτυπο της εξωτερικής και εσωτερικής πολιτικής της Χώρας στο διεθνή χώρο, στη διεθνή κοινή γνώμη και τα Μ.Μ.Ε. του εξωτερικού.

3. Η οργάνωση στην περιφέρεια αρμοδιότητας του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας, σε συνεργασία με άλλες ελληνικές υπηρεσίες, δημοσιογραφικών συναντήσεων, η συνδιοργάνωση με επιστημονικούς φορείς επιστημονικών συνεδρίων και πολιτιστικών εκδηλώσεων, που αποβλέπουν στην προβολή της Ελλάδας στο χώρο ευθύνης του Γραφείου και συμβάλλουν στην ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και της χώρας διαπίστευσης.

4. Η ενημέρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας για τις σημαντικές πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές εξελίξεις, καθώς και για το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Μ.Μ.Ε., στην περιφέρεια αρμοδιότητας των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας.

5. Η ενημέρωση των ελληνικών διπλωματικών, προξενικών και λοιπών αρχών της περιοχής τους και η μέριμνα για την επικοινωνία αυτών με τα μέσα ενημέρωσης της περιφέρειας αρμοδιότητας των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας και τον ομογενειακό τύπο.

6. Οι επαφές με τους εκπροσώπους του Τύπου και των ηλεκτρονικών Μ.Μ.Ε. της περιφέρειας αρμοδιότητας των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας, με σκοπό τη δημιουργία θετικής εικόνας της Ελλάδας στο εξωτερικό.

7. Η εκπροσώπηση της χώρας σε Ιδρύματα, Ινστιτούτα και Οργανισμούς Τύπου ή Επικοινωνίας που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια αρμοδιότητας του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας, ύστερα από ειδική ανάθεση από την αρμόδια για το σχετικό θέμα Κεντρική Υπηρεσία.

8. Η επισκόπηση και ο σχολιασμός των δημοσιευμάτων του ξένου τύπου, του διαδικτύου, των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και των κάθε μορφής εκδόσεων, που αφορούν τη χώρα και η φροντίδα για την ανασκευή ανακριβών δημοσιευμάτων, ύστερα από συνεννόηση της Κεντρικής Υπηρεσίας με το αρμόδιο Υπουργείο.

9. Οι επαφές, η βοήθεια και η συνεργασία με τον ομογενειακό τύπο και τους ομογενειακούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, στο πλαίσιο των προγραμμάτων που αφορούν τον Ελληνισμό της διασποράς.

10. Η υποστήριξη των ελληνικών δημοσιογραφικών αποστολών κατά τις επισκέψεις που πραγματοποιούν στο εξωτερικό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Πρωθυπουργός, ο Πρόεδρος της Βουλής, τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, οι αρχηγοί και οι βουλευτές των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Ελληνικό και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η διευκόλυνση των επαφών τους με τα ξένα μέσα ενημέρωσης, καθώς και η ευθύνη της οργάνωσης των Κέντρων Τύπου.

11. Η διεκπεραίωση, σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές οδηγίες της Κεντρικής Υπηρεσίας κάθε άλλου ζητήματος που ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε.. Σε περίπτωση διεκπεραίωσης θέματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών, οι απαιτούμενες ενέργειες εκτελούνται με βάση τις οδηγίες του Προϊσταμένου της οικείας Διπλωματικής Αρχής.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**ΚΛΑΔΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ  
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ, ΒΑΘΜΟΙ,  
ΠΛΗΡΩΣΗ ΘΕΣΕΩΝ, ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑ -  
ΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ, ΘΕΜΑΤΑ  
ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**Άρθρο 5****Κλάδος Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας**

1. Ο Κλάδος ΠΕ2 Τύπου του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., που προβλέπεται στο άρθρο 24 παρ. 2 του π.δ. 258/1993, μετονομάζεται σε Κλάδο Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο Κλάδος ΠΕ2 Τύπου, στο εξής εννοείται ο Κλάδος Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας.

2. α) Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας τοποθετούνται στη Διεύθυνση Υπηρεσιών Εξωτερικού, στη Διεύθυνση Δημοσίων Σχέσεων, στη Διεύθυνση Πληροφόρησης, στη Διεύθυνση Αναλύσεων και Τεκμηρίωσης, στη Διεύθυνση Εποπτείας Μ.Μ.Ε., στη Διεύθυνση Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης, στο Γραφείο MEDIA Αθηνών, καθώς και στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

β) Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας επιτρέπεται να τοποθετούνται, επίσης, στις Διευθύνσεις Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών, απασχολούμενοι με ζητήματα διοικητικής και οικονομικής φύσης που σχετίζονται με τη λειτουργία των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους για κάθε θητεία τους στην Κεντρική Υπηρεσία. Με αίτησή τους οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας επιτρέπεται να τοποθετούνται στις Διευθύνσεις αυτές ή σε άλλες της Κεντρικής Υπηρεσίας ή να ζητούν να παρατείνεται η τοποθέτησή τους σε αυτές. Η υπηρεσία των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας στις ως άνω Διευθύνσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη συνολικά.

**Άρθρο 6****Θέσεις και βαθμοί του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας**

Οι βαθμοί των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας και οι αντίστοιχες οργανικές θέσεις καθορίζονται ως εξής:

α) Σύμβουλος Επικοινωνίας Α'

β) Σύμβουλος Επικοινωνίας Β'

Οι θέσεις των περιπτώσεων α' και β' είναι ενιαίες και ορίζονται σε σαράντα εννέα (49).

γ) Ακόλουθος Επικοινωνίας Α'

δ) Ακόλουθος Επικοινωνίας Β'

Οι θέσεις των περιπτώσεων γ' και δ' είναι ενιαίες και ορίζονται σε εκατόν έντεκα (111).

ε) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., δύναται να μεταβάλλεται ο αριθμός των ενιαίων θέσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες.

**Άρθρο 7****Πλήρωση θέσεων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας**

1. Ο Κλάδος Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας στελεχώνεται από τους αποφοίτους του Τμήματος Ακολούθων Τύπου της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.), το οποίο μετονομάζεται σε «Τμήμα Ακολούθων Επικοινωνίας», κατά τα οριζόμενα στο ν. 1388/1983.

2. Οι απόφοιτοι του Τμήματος Ακολούθων Επικοινωνίας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. με το βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Β'.

3. Το Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε. καθορίζει και γνωστοποιεί κατ' έτος στην Ε.Σ.Δ.Δ. τις ανάγκες του σε αποφοίτους του Τμήματος Ακολούθων Επικοινωνίας.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Τύπου και Μ.Μ.Ε., επιτρέπεται να αποσπάται στην Ε.Σ.Δ.Δ. υπάλληλος του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας, με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας

ας Α' ή Β', ως συντονιστής σπουδών στο Τμήμα Ακολούθων Επικοινωνίας, με διετή θητεία, που μπορεί να παραταθεί έως τέσσερα έτη συνολικά.

**Άρθρο 8****Προαγωγές**

1. Για την προαγωγή των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας απαιτείται:

α) Από το βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Β' στο βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Α', πενταετής υπηρεσία στο βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Β'.

β) Από το βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Α' στο βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Β', πενταετής υπηρεσία στο βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Α'.

γ) Από το βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Β' στο βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Α', εξαετής υπηρεσία στο βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Β'.

δ) Από το βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Α' στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Διεύθυνσης επί τέσσερα τουλάχιστον έτη.

2. Ο χρόνος φοίτησης στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης προσμετράται ως πλεονάζων στο βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Β'.

3. Για την προαγωγή των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας απαραίτητη είναι η αξιολόγηση βάσει ειδικών κριτηρίων, τα οποία θα καθορισθούν λεπτομερώς με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε..

4. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας προάγονται στον αμέσως επόμενο βαθμό, όταν συμπληρώσουν τον απαιτούμενο χρόνο στο βαθμό που κατέχουν, διαθέτουν τα ουσιαστικά προσόντα, γνώση αντικειμένου, υπηρεσιακές σχέσεις και συμπεριφορά, διοικητική ικανότητα και αποτελεσματικότητα σε υψηλό βαθμό, σύμφωνα με τα στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου, και έχουν αξιολογηθεί, σύμφωνα με το σύστημα αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου. Η υπηρεσία των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας που εδρεύουν σε χώρες ειδικών συνθηκών, όπως αυτές ορίζονται με την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, συνεκτιμάται για την προαγωγή τους.

5. Ειδικά:

α) Για την προαγωγή των υπαλλήλων από το βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Α' στο βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Β' απαιτείται κενή θέση.

β) Για την προαγωγή από το βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Β' στο βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Α' απαιτείται πενταετής, τουλάχιστον, υπηρεσία του κρινόμενου υπαλλήλου ως Προϊσταμένου Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό.

6. Οι προαγωγές των υπαλλήλων, έως και το βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Α', γίνονται με απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή γίνεται με απόφαση του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 158 του ν. 2683/1999 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις». Για τις προαγωγές αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 81, 82, 83 του ίδιου νόμου.

7. Οι εκθέσεις υπηρεσιακής ικανότητας των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας συντάσσονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για τους υπαγόμενους στον Υπαλληλικό Κώδικα διατάξεις. Κατά τη σύνταξη των ανωτέρω εκθέσεων λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη η αξιολόγηση της παραγράφου 3.

Οι εκθέσεις των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας που υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό συντάσσονται από τον Προϊστάμενο του οικείου Γραφείου (Α' Αξιολογητής) και από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Εξωτερικού (Β' Αξιολογητής).

Οι εκθέσεις των Προϊσταμένων των Γραφείων Τύπου και Επι-

κοινωνίας στο εξωτερικό συντάσσονται από τον Διευθυντή Υπηρεσιών Εξωτερικού (Α' Αξιολογητής) και από τον Γενικό Γραμματέα Ενημέρωσης (Β' Αξιολογητής).

#### **Άρθρο 9** **Προϊστάμενοι Οργανικών Μονάδων**

1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας προΐστανται στις Διευθύνσεις Υπηρεσιών Εξωτερικού και Δημοσίων Σχέσεων του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., στα Τμήματα αυτών, καθώς και στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, ως ακολούθως:

α) Στις Διευθύνσεις Υπηρεσιών Εξωτερικού και Δημοσίων Σχέσεων:

Υπάλληλοι με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α', οι οποίοι έχουν ασκήσει χρέη Προϊσταμένου Τμήματος των Διευθύνσεων Υπηρεσιών Εξωτερικού και Δημοσίων Σχέσεων ή Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, για δύο τουλάχιστον τριετίες.

β) Στα Τμήματα των ως άνω Διευθύνσεων:

Υπάλληλοι με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' και, εν ελλείψει αυτών, υπάλληλοι με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Β', οι οποίοι έχουν ασκήσει χρέη Προϊσταμένου Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό.

γ) Στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης:

Υπάλληλοι με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β'.

δ) Στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Β' Τάξης:

Υπάλληλοι με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Β' ή με βαθμό Ακολουθού Επικοινωνίας Α'.

ε) Στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Γ' Τάξης:

Υπάλληλοι με βαθμό Ακολουθού Επικοινωνίας Α'.

στ) Με αίτησή τους οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β' δύνανται να τοποθετούνται σε θέσεις Προϊσταμένων Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας Β' και Γ' Τάξης αντίστοιχα.

ζ) Υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας, με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β', επιτρέπεται, με αίτησή τους, να τοποθετούνται σε θέσεις των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας οποιασδήποτε τάξης, με εξαίρεση τη θέση του Προϊσταμένου.

2. Στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας όλων των τάξεων επιτρέπεται να προΐστανται δημοσιογράφοι του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., μόνιμοι ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριετή τουλάχιστον υπηρεσία σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, στην περίπτωση που τοποθετούνται ως Προϊστάμενοι σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας Β' ή Γ' Τάξης, και πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας στην περίπτωση που τοποθετούνται σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης.

3. Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων Υπηρεσιών Εξωτερικού και Δημοσίων Σχέσεων των Τμημάτων αυτών, καθώς και των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., ύστερα από γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

#### **Άρθρο 10** **Θέματα Υπηρεσιακού Συμβουλίου** **του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε.**

1. Με την απόφαση συγκρότησης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 160 και 161 του ν. 2683/1999 περί «Κύρωσης του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις», ορίζεται ένα τουλάχιστον μέλος, εκ των μη αιρετών, προερχόμενο από τον Κλάδο Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας, που προΐσταται Διεύθυνσης.

2. Στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., όταν αυτό κρίνει θέματα στελέχωσης των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, εισηγείται, χωρίς δικαί-

ωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Εξωτερικού.

#### **Άρθρο 11** **Σύμβουλοι με θητεία στα Γραφεία** **Τύπου και Επικοινωνίας**

1. Συνιστώνται πέντε θέσεις Συμβούλων Επικοινωνίας, με θητεία, οι οποίοι τοποθετούνται στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό.

2. Στις θέσεις αυτές διορίζονται με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' και με τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεώνεται, για το ίδιο ή μικρότερο χρονικό διάστημα, δημοσιογράφοι αναγνωρισμένου κύρους, καθώς και προσωπικότητες ιδιαίτερης μόρφωσης με εμπειρία σε θέματα τύπου, επικοινωνίας και διεθνών σχέσεων. Οι διοριζόμενοι πρέπει να έχουν όλα τα, κατά τις κείμενες διατάξεις, γενικά προσόντα διορισμού.

3. Οι Σύμβουλοι Επικοινωνίας με θητεία διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί προσλήψεων του ν.2190/1994, στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, και παύονται οποτεδήποτε με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., εφόσον έχουν υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα ή για πλημμελή άσκηση των καθηκόντων τους.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Τύπου και Μ.Μ.Ε., μπορεί να τοποθετούνται σε Πρεσβείες ή άλλες Ελληνικές Διπλωματικές Υπηρεσίες του εξωτερικού, όπου δεν υπάρχουν Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, Σύμβουλοι Επικοινωνίας με θητεία.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'** **ΣΥΝΘΕΣΗ- ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ-ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΑ** **ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ**

#### **Άρθρο 12** **Σύνθεση του προσωπικού των Γραφείων** **Τύπου και Επικοινωνίας**

1. Η σύνθεση του προσωπικού των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας, κατά Τάξη, έχει ως εξής:

α) Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης:

Έως πέντε (5) θέσεις του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας.

Έως δύο (2) θέσεις δημοσιογράφων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή μονίμων.

Μία (1) θέση του Κλάδου ΠΕ1 Διοικητικός.

Έως δύο (2) θέσεις υπαλλήλων των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ.

β) Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Β' Τάξης:

Έως τέσσερις (4) θέσεις του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας.

Έως δύο (2) θέσεις δημοσιογράφων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή μονίμων.

Μία (1) θέση του Κλάδου ΠΕ1 Διοικητικός.

Μία (1) θέση υπαλλήλου των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ.

γ) Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Γ' Τάξης:

Έως δύο (2) θέσεις του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας.

Μία (1) θέση δημοσιογράφου με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή μονίμου.

Μία (1) θέση υπαλλήλου των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ.

2. Σε όλα τα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας η σύνθεση του προσωπικού περιλαμβάνει και επιτόπιο προσωπικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2328/1995.

#### **Άρθρο 13** **Στελέχωση των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας**

1. Στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό τοποθετούνται:

α) Υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοι-

ωνίας του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

β) Δημοσιογράφοι του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., οι οποίοι υπηρετούν άνω της διετίας στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε..

γ) Μόνιμοι υπάλληλοι του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. των Κλάδων των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ.

δ) Επιτόπιο προσωπικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2328/1995.

ε) Δημοσιογράφοι μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου άλλων Υπηρεσιών που υπηρετούν με απόσπαση στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε., μπορεί να τοποθετούνται σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας μετά τη συμπλήρωση δύο τουλάχιστον ετών υπηρεσίας στην Κεντρική Υπηρεσία.

2. Το προσωπικό των περιπτώσεων β' και ε' που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο πρέπει να γνωρίζει άριστα, και το προσωπικό της περίπτωσης γ' πολύ καλά, την αγγλική ή τη γαλλική ή τη γερμανική γλώσσα ή τη γλώσσα της χώρας διαπίστευσης. Η γνώση των παραπάνω γλωσσών αποδεικνύεται με διπλώματα γλωσσομάθειας, όπως ορίζονται από τις οικείες διατάξεις. Αν ελλείπουν τίτλοι γλωσσομάθειας, η γνώση της ξένης γλώσσας διαπιστώνεται κατόπιν γραπτής και προφορικής εξέτασης των υποψηφίων από Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. και αποτελείται από τρεις υπαλλήλους του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. μόνιμους ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι γνωρίζουν άριστα την αντίστοιχη ξένη γλώσσα.

Η συμμετοχή του ανωτέρω προσωπικού σε επιμορφωτικά σεμινάρια συνεκτιμάται για την τοποθέτησή του σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας.

Η ικανότητα χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι απαραίτητη για όλες τις κατηγορίες του προσωπικού, που στελεχώνει τα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας. Η δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και πρόσβασης στο διαδίκτυο αποδεικνύεται από τη συμμετοχή των υπαλλήλων σε σεμινάρια πληροφορικής ή από την προϋπηρεσία τους.

3. Στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας είναι δυνατή η άμισθη απασχόληση, για πρακτική εκπαίδευση, σπουδαστών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ή σχολών δημοσιογραφίας της χώρας της έδρας του Γραφείου Τύπου, κατά προτίμηση ελληνικής καταγωγής.

#### Άρθρο 14

##### Μεταθέσεις των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας

1. Οι μεταθέσεις των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό πραγματοποιούνται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

2. Η μετάθεση των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας, που υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, πραγματοποιείται εφόσον έχουν συμπληρώσει διετή τουλάχιστον υπηρεσία στο ίδιο Γραφείο. Η μετάθεση υπαλλήλου μπορεί να γίνει και πριν από την παρέλευση της διετίας είτε ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, είτε για υπηρεσιακές ανάγκες, είτε εάν έχει κινηθεί πειθαρχική διαδικασία για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Ανώτατο όριο συνεχούς παραμονής στο ίδιο Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας ορίζεται η εξαετία. Η συνολική υπηρεσία στο ίδιο Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα δέκα έτη, στο σύνολο της υπηρεσίας του υπαλλήλου στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε..

3. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας, που υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, μετατίθενται υποχρεωτικά στην Κεντρική Υπηρεσία, όταν συμπληρώσουν δεκαετή συνεχή υπηρεσία στο εξωτερικό. Νέα τοποθέτηση σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας δεν επιτρέπεται προ της παρέλευσης δύο τουλάχιστον ετών

υπηρεσίας στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

4. Κατά τη διενέργεια των μεταθέσεων των υπαλλήλων στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, η Υπηρεσία μεριμνά, ώστε να διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η εναλλαγή του προσωπικού. Κατά τη διαμόρφωση της πρότασης για τις μεταθέσεις, η αρμόδια Διεύθυνση Υπηρεσιών Εξωτερικού, λαμβάνει υπόψη: α) τις υπηρεσιακές ανάγκες, β) την ανάγκη εναλλαγής σε γεωγραφικές περιοχές, ώστε ο υπάλληλος να αποκτήσει γενικότερη εμπειρία, γ) την αίτηση του υπαλλήλου, δ) την ιδιαιτερότητα της θέσης, στην οποία καλείται να υπηρετήσει και ε) την προϋπηρεσία, τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και την απόδοση του υπαλλήλου.

5. Οι μεταθέσεις των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Τύπου και Επικοινωνίας, εκτός των Προϊσταμένων, πραγματοποιούνται κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο, για τις χώρες του βορείου ημισφαιρίου και τους μήνες Νοέμβριο, Δεκέμβριο και Ιανουάριο, για τις χώρες του νοτίου ημισφαιρίου. Για τις μεταθέσεις αυτές εκδίδεται ανακοίνωση της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Εξωτερικού το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους. Για εξαιρετικούς λόγους μπορεί να πραγματοποιηθεί μετάθεση υπαλλήλων εκτός των ανωτέρω χρονικών ορίων.

6. Οι απόφοιτοι του Τμήματος Ακολούθων Επικοινωνίας της Ε.Σ.Δ.Δ. υπηρετούν, μετά το διορισμό τους, υποχρεωτικά, τουλάχιστον δύο έτη στην Κεντρική Υπηρεσία, προτού μετατεθούν σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό.

7. Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων από την Κεντρική Υπηρεσία στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, από ένα Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας σε άλλο, καθώς και σε Πρεσβευτικές ή Προξενικές Αρχές ή Μόνιμες Ελληνικές Αντιπροσωπείες, εάν αυτό υπαγορεύεται από υπηρεσιακές ανάγκες. Η απόσπαση αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα δύο έτη και γίνεται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Υπηρεσιών Εξωτερικού και γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., προκειμένου για Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, ή με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Τύπου και Μ.Μ.Ε., προκειμένου για Πρεσβευτικές ή Προξενικές Αρχές ή Μόνιμες Αντιπροσωπείες.

#### Άρθρο 15

##### Μεταθέσεις δημοσιογράφων μόνιμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και υπαλλήλων Κλάδων των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε.

1. Οι μεταθέσεις των μόνιμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου δημοσιογράφων και των υπαλλήλων Κλάδων των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό πραγματοποιούνται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

2. Οι δημοσιογράφοι μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και οι υπάλληλοι του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. Κλάδων των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, που έχουν τα προσόντα να στελεχώσουν τα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό και υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία ή στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, υποβάλλουν αιτήσεις τον Απρίλιο κάθε έτους, δηλώνοντας με σειρά προτεραιότητας τις προτιμήσεις τους, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να μετατεθούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας. Για τον έγκαιρο προγραμματισμό των μεταθέσεων η Διεύθυνση Υπηρεσιών Εξωτερικού ανακοινώνει εγγράφως, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, τις προς πλήρωση θέσεις στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας για το ίδιο έτος.

3. Οι δημοσιογράφοι μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και οι υπάλληλοι που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους μπορεί να μετατίθενται στην Κεντρική Υπηρεσία όταν συμπληρώσουν τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο ίδιο Γραφείο. Η μετάθεση δημοσιογράφου

ή υπάλληλου μπορεί να πραγματοποιηθεί και προτού παρέλθει τριετία, είτε μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου είτε εάν έχει κινηθεί πειθαρχική διαδικασία για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα. Ανώτατο όριο συνεχούς παραμονής στο ίδιο Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας ορίζεται η εξαετία, μετά τη συμπλήρωση της οποίας μετατίθενται υποχρεωτικά στην Κεντρική Υπηρεσία.

4. Η συνολική υπηρεσία των υπαλλήλων των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ στο εξωτερικό δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα δέκα έτη στο σύνολο της υπηρεσίας τους στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε., μετά τη συμπλήρωση της οποίας δεν επιτρέπεται νέα τοποθέτησή τους σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας.

#### **Άρθρο 16** **Διπλωματική ιδιότητα των υπηρετούντων** **στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας**

1. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας και οι δημοσιογράφοι, για το χρόνο που υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, ανακηρύσσονται ως μέλη του Διπλωματικού Προσωπικού ή ως Προξενικοί Λειτουργοί, αναλόγως εάν τοποθετούνται σε Γραφεία Τύπου τα οποία λειτουργούν σε Διπλωματικές ή Προξενικές Αρχές αντίστοιχα, απολαύουν του καθεστώτος το οποίο προβλέπεται από τις οικείες διεθνείς συμβάσεις και τους ελληνικούς νόμους και εφοδιάζονται με διπλωματικά διαβατήρια.

2. Η αντιστοιχία των βαθμών του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας προς τους βαθμούς του Διπλωματικού Κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών καθορίζεται, για την υπηρεσία των υπαλλήλων του Κλάδου στο εξωτερικό, ως εξής:

- α) Ο Σύμβουλος Επικοινωνίας Α', με Σύμβουλο Πρεσβείας Α'.
- β) Ο Σύμβουλος Επικοινωνίας Β', με Σύμβουλο Πρεσβείας Β'.
- γ) Ο Ακόλουθος Επικοινωνίας Α', με Γραμματέα Πρεσβείας Α'.
- δ) Ο Ακόλουθος Επικοινωνίας Β', με Γραμματέα Πρεσβείας Β'.

ε) Ο Προϊστάμενος Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας, που δεν φέρει το βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β', αντιστοιχεί με Σύμβουλο Πρεσβείας Β'.

3. Οι υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας και οι δημοσιογράφοι, που τοποθετούνται ως Σύμβουλοι ή Ακόλουθοι Τύπου στις έδρες Διπλωματικών ή Προξενικών Αρχών στο εξωτερικό, όπου δεν υπάρχουν Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, αντιστοιχούν με Σύμβουλο Πρεσβείας Α' ή Β' ή Γραμματέα Πρεσβείας Α' ή Β'.

4. Οι δημοσιογράφοι για το χρόνο που υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό αντιστοιχούν:

- α) Ο Προϊστάμενος Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης, με Σύμβουλο Πρεσβείας Α'.
- β) Ο Προϊστάμενος Γραφείου Τύπου Β' ή Γ' Τάξης, με Σύμβουλο Πρεσβείας Β'.

γ) Οι υπηρετούντες σε θέσεις δημοσιογράφων Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας, με Γραμματέα Πρεσβείας.

5. Όσον αφορά το προβάδισμα στο εξωτερικό, ισχύει η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2594/1998 «Οργανισμός Υπουργείου Εξωτερικών».

Οι επικεφαλής των Διπλωματικών ή Προξενικών Αρχών ασκούν συντονισμό επί των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας που λειτουργούν στην περιφέρεια αρμοδιότητάς τους.

6. Οι υπάλληλοι Κλάδων των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, για το χρόνο που υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας, ανακηρύσσονται στα κατά τόπους αρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών ως μέλη του διοικητικού προσωπικού της Διπλωματικής Αποστολής ή ως ειδικοί προξενικοί υπάλληλοι, αναλόγως εάν τοποθετούνται σε Γραφεία Τύπου τα οποία λειτουργούν σε Διπλωματικές ή Προξενικές Αρχές αντίστοιχα, απολαύουν του καθεστώτος το οποίο προβλέπεται από τις οικείες διεθνείς συμβάσεις και έχουν όλα τα προνόμια που παρέχονται στους αντιστοίχους υπαλλήλους του Κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης και του Κλάδου Διοικητικών Γραμμάτων του Υπουργείου Εξωτερικών.

7. Η αντιστοιχία των βαθμών των υπαλλήλων του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. προς τους βαθμούς των υπαλλήλων του Κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης και του Κλάδου Διοικητικών Γραμμάτων, αντίστοιχα, του Υπουργείου Εξωτερικών καθορίζεται, για την υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών στο εξωτερικό, ως εξής:

α) Οι υπάλληλοι της Κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α', εφόσον υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Α' Τάξης, αντιστοιχούν με υπάλληλο του κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης με βαθμό Α'.

Οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α', εφόσον υπηρετούν σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Β' ή Γ' Τάξης, αντιστοιχούν με υπάλληλο του κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης με βαθμό Γ'.

β) Οι υπάλληλοι της Κατηγορίας ΤΕ με βαθμό Α' αντιστοιχούν με υπάλληλο του Κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης με βαθμό Δ'.

γ) Οι υπάλληλοι της Κατηγορίας ΔΕ με βαθμό Α' αντιστοιχούν με υπάλληλο του Κλάδου Διοικητικών Γραμμάτων με βαθμό Α'.

δ) Οι υπάλληλοι της Κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Β', Γ', και Δ' αντιστοιχούν με υπάλληλο του Κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης με βαθμό Ε'.

ε) Οι υπάλληλοι της Κατηγορίας ΤΕ με βαθμό Β', Γ' και Δ' αντιστοιχούν με υπάλληλο του Κλάδου Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης με βαθμό ΣΤ'.

στ) Οι υπάλληλοι της Κατηγορίας ΔΕ με βαθμό Β', Γ' και Δ' αντιστοιχούν με υπάλληλο του Κλάδου Διοικητικών Γραμμάτων με βαθμό Γ'.

8. Η αντιστοιχία που καθορίζεται στις προηγούμενες παραγράφους είναι βαθμολογική και όχι μισθολογική.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'** **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

##### **Άρθρο 17** **Αποδοχές εξωτερικού**

1. Το κάθε κατηγορίας προσωπικό του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. που υπηρετεί σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, εκτός εκείνων που εδρεύουν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνει, κατ' επιλογή του, σε ευρώ ή σε ξένο νόμισμα, τις αποδοχές εσωτερικού που δικαιούται, οι οποίες αντιστοιχούν στο μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει.

2. Το κάθε κατηγορίας προσωπικό του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., που υπηρετεί σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, δικαιούται του επιδόματος υπηρεσίας στην αλλοδαπή της χώρας, στην οποία υπηρετεί, που είναι ανάλογο με το χορηγούμενο στους υπαλλήλους του Διπλωματικού Κλάδου ή των Κλάδων Διοικητικής - Λογιστικής και Γραμματειακής Υποστήριξης και Διοικητικών Γραμμάτων αντίστοιχα του Υπουργείου Εξωτερικών, κατά την αντιστοιχία που καθορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 16. Υπάλληλοι του Κλάδου Συμβούλων και Ακολουθών Επικοινωνίας με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β' που τοποθετούνται, ύστερα από αίτησή τους, σε θέσεις των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας, με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1ζ' του άρθρου 9 του παρόντος νόμου, δικαιούνται του επιδόματος υπηρεσίας στην αλλοδαπή Γραμματέα Πρεσβείας Α'.

3. Το επίδομα υπηρεσίας στην αλλοδαπή προσαυξάνεται για την κάλυψη των δαπανών στέγασης και των οικογενειακών βαρών στην αλλοδαπή, αναλόγως, σύμφωνα με τα ποσοστά που ορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών. Σε περίπτωση συνυπηρέτησης συζύγων στο ίδιο Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας ή σε άλλη Υπηρεσία της ίδιας Διπλωματικής Αρχής της έδρας του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας, καταβάλλονται και στους δύο συζύγους πλήρεις οι αποδοχές και τα επιδόματα που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, εκτός από τις προσαυξήσεις για τα οικογενειακά βάρη και τη στέγαση, οι οποίες καταβάλλονται μόνο σε εκείνον από τους συζύγους που δικαιούται

το μεγαλύτερο επίδομα υπηρεσίας στην αλλοδαπή.

4. Σε περίπτωση αναπλήρωσης του Προϊσταμένου πάνω από ένα μήνα, καταβάλλεται στον αναπληρωτή το επίδομα υπηρεσίας στην αλλοδαπή του Προϊσταμένου.

5. Το δικαίωμα για την καταβολή του επιδόματος υπηρεσίας στην αλλοδαπή αρχίζει από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων, η οποία αποδεικνύεται με έγγραφη γνωστοποίηση του Γραφείου Τύπου προς την Κεντρική Υπηρεσία και παύει μετά από δέκα ημέρες από την παράδοση υπηρεσίας από τον υπάλληλο, σε περίπτωση μετάθεσης ή λήξης της απόσπασης ή αποχώρησης από την Υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας ή συμπλήρωσης τριακονταπενταετούς πραγματικής υπηρεσίας. Σε περίπτωση θανάτου του υπαλλήλου, το δικαίωμα παύει τη δέκατη ημέρα από την ημερομηνία θανάτου και σε περίπτωση παραίτησης, από την ημέρα της παραίτησης.

6. Δημοσιογράφοι που υπηρετούν με απόσπαση στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε. και τοποθετούνται σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ.1 του άρθρου 13, λαμβάνουν επίδομα υπηρεσίας στην αλλοδαπή, που καθορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Τύπου και Μ.Μ.Ε. και Οικονομίας και Οικονομικών.

#### **Άρθρο 18**

##### **Δαπάνες μετάθεσης - τοποθέτησης - απόσπασης**

Το κάθε κατηγορίας προσωπικό του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., καθώς και οι δημοσιογράφοι άλλων υπηρεσιών, που υπηρετούν με απόσπαση στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε., όταν μετατίθενται ή τοποθετούνται ή αποσπώνται είτε από την Κεντρική Υπηρεσία σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό είτε από Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας του εξωτερικού στην Κεντρική Υπηρεσία είτε από ένα Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας σε άλλο, δικαιούνται τις δαπάνες μετάθεσης ή τοποθέτησης ή απόσπασης, που προβλέπονται από την ισχύουσα εκάστοτε νομοθεσία για τους πολιτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**

##### **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 19**

1. Η κατάταξη των υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ2 Τύπου, που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στους βαθμούς του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας, γίνεται ως εξής:

α) Στο βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Β' κατατάσσονται αυτοδίκαια, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., οι υπάλληλοι που έχουν χρόνο υπηρεσίας κάτω των πέντε ετών. Στο βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Α' κατατάσσονται αυτοδίκαια, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., οι υπάλληλοι που έχουν χρόνο υπηρεσίας πέντε ετών και άνω.

β) Στους βαθμούς του Συμβούλου Επικοινωνίας Α' και Β', η κατάταξη διενεργείται μετά από προαγωγή, κατόπιν κρίσης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 περιπτώσεις β' και γ', 4 και 5 του άρθρου 8.

γ) Οι υπηρετούντες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ2 Τύπου, με βαθμό Διευθυντή, καθώς και όσοι έχουν ασκήσει χρέη Προϊσταμένου Διεύθυνσης, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τουλάχιστον δύο έτη, κατατάσσονται στο βαθμό του Συμβούλου Επικοινωνίας Α'.

2. Υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ4 Μεταφραστών - Διερμηνέων, που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μετατάσσονται σε κενές και, εν ελλείψει κενών, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας. Η μετάταξη πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., ύστερα από γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, εφόσον συντρέχουν, αποκλειστικά και μόνο, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Υποβολή αιτήσεως σε προθεσμία δύο μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

β. Υπηρεσία του υπαλλήλου σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, συνεχής ή διακεκομμένη, επτά ετών και άνω.

Η κατάταξη όσων μετατάσσονται στους βαθμούς του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας του άρθρου 6 του νόμου γίνεται έως και το βαθμό του Ακολούθου Επικοινωνίας Α'. Για την προαγωγή τους στους βαθμούς του Συμβούλου Επικοινωνίας Β' και Α' κρίνονται με τους λοιπούς υπαλλήλους του ίδιου Κλάδου.

3. Προσωπικό που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε θέσεις Ειδικών Επιστημόνων ή σε θέσεις του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Λογιστικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθώς και σε θέση εκτάκτου υπαλλήλου της παραγράφου 7 του άρθρου 7 του ν. 506/1976, μετατάσσεται σε κενές οργανικές ή, αν αυτές δεν υπάρχουν, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις δημοσιογράφων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου. Η μετάταξη πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., ύστερα από γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, εφόσον συντρέχουν, αποκλειστικά και μόνο, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Υποβολή αιτήσεως σε προθεσμία δύο μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

β. Υπηρεσία του υπαλλήλου σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, συνεχής ή διακεκομμένη, επτά ετών και άνω, ή ασφαλισμένη δημοσιογραφική προϋπηρεσία, επτά ετών και άνω.

4. Οι διαδικασίες των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου ολοκληρώνονται μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

#### **Άρθρο 20**

1. Η πλήρης εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14, καθώς και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 15 ολοκληρώνεται σε δύο χρόνια μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάσσεται στην παράγραφο 4 του προηγούμενου άρθρου.

2. Προσωπικό κάθε κατηγορίας του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., το οποίο έχει υπηρετήσει σε Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό και έχει εξετασθεί στην αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα, όταν πρόκειται να τοποθετηθεί εκ νέου σε Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό, δεν εξετάζεται για τη διαπίστωση γνώσης ξένης γλώσσας.

3. Στο Γραφείο Προώθησης Ευρωπαϊκού Προγράμματος MEDIA Αθηνών, που προβλέπεται από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του π.δ. 258/1993, προϊστάται υπάλληλος με βαθμό Α' του Κλάδου ΠΕ1 Διοικητικού ή υπάλληλος με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β' του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας.

4. Οι υπηρετούντες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων του άρθρου 9 εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την τοποθέτηση νέων προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του.

5. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων του Κλάδου Συμβούλων και Ακολούθων Επικοινωνίας, που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2683/1999 περί «Κύρωσης του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.

#### **ΤΜΗΜΑ Β'**

##### **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**

#### **Άρθρο 21**

1. Οι συμβάσεις ενεχυρίασης μετοχών, μη εισηγμένων σε χρηματιστήριο αξιών, ή εταιρικών μεριδίων ή σημάτων ή άλλων διακριτικών γνωρισμάτων επιχειρήσεων μέσων ενημέρωσης, που εμπίπτουν στην έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002 (ΦΕΚ 143 Α'), περιβάλλονται υποχρεωτικά το

συμβολαιογραφικό τύπο και γνωστοποιούνται με ποινή ακυρότητας εντός δέκα ημερών από την κατάρτισή τους στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής και στο Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Επίσης, στις ανωτέρω αρχές γνωστοποιούνται με ποινή ακυρότητας, εντός δέκα ημερών από την κατάρτισή τους, οι συμβάσεις δανείου ή σύστασης αλληλόχρεου λογαριασμού, οι οποίες καταρτίζονται από τις επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης, με τον τύπο που προβλέπεται για τις συμβάσεις αυτές στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, για ποσό που υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις συμβάσεις δανείου ή σύστασης αλληλόχρεου λογαριασμού, που συνάπτονται με το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για ποσό μικρότερο του δεκαπέντε τοις εκατό του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, αλλά αθροιστικά υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσό.

Η γνωστοποίηση των συμβάσεων, που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφος, γίνεται με επιμέλεια οποιουδήποτε από τους αντισυμβαλλομένους.

Οι τυχόν υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου συμβάσεις δανείου ή αλληλόχρεου λογαριασμού, οι οποίες δεν έχουν καταρτιστεί με τον τύπο που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους, θεωρούνται ως έγκυρες από το χρόνο αυτόν, εφόσον κοινοποιηθούν σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφος εντός τριάντα ημερών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Η ενεχυρίαση άυλων ονομαστικών μετοχών επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης εισηγμένων σε χρηματιστήριο αξιών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας για τη σύσταση βαρών επί άυλων μετοχών. Σε περίπτωση που η σχετική σύμβαση περιβάλλεται τον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου, απαιτείται να βεβαιώνεται επί του ίδιου εγγράφου από αρμόδια αρχή ότι οι υπογραφές των συμβαλλομένων είναι γνήσιες. Το «Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.» οφείλει να θέτει στη διάθεση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. και του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής, τις κατατιθέμενες συμβάσεις ενεχυρίασης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο.

Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 6, σε κάθε άλλη περίπτωση οι συμβάσεις ενεχυρίασης άυλων μετοχών των επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης ισχύουν έναντι πάντων από το χρόνο καταχώρισής τους στο ηλε-κτρονικό σύστημα καταγραφής αξιών του «Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών Α.Ε.».

3. Οι συμβάσεις ενεχυρίασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, που υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης, που υπάγονται στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002 και με τις οποίες εκχωρείται στον ενεχυρούχο δανειστή το δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση της εταιρείας για οποιοδήποτε θέμα ή για θέματα σχετικά με τη διοίκηση της εταιρείας, εγκρίνονται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής ύστερα από έλεγχο συνδρομής, ως προς τον ενεχυρούχο δανειστή, των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπει η οικεία νομοθεσία για τους μετόχους ή τους εταίρους των ανωτέρω επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης. Η απόφαση για την έγκριση ή μη των ανωτέρω συμβάσεων εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας σαράντα πέντε ημερών από τη γνωστοποίησή τους στην αρμόδια για την έγκριση αρχή.

Στην έγκριση της παρούσας παραγράφου υπόκειται και η εκχώρηση του δικαιώματος ψήφου για κάθε άλλη επαχθή ή χαριστική αιτία.

4. Οι συμβάσεις ενεχυρίασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων της παραγράφου 3, που έχουν καταρτισθεί και γνωστοποιηθεί στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εγκρίνονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε περίπτωση μη έγκρισης, η εκχώρηση του δικαιώματος ψήφου παύει να ισχύει για το μέλλον, εφαρμόζομένου κατά τα λοιπά του άρθρου 181 του Αστικού Κώδικα.

5. Η απόκτηση από το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με μία ή περισσότερες συμβάσεις ή άλλες πράξεις μεταβίβασης, μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, που υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό

του κεφαλαίου επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης, που υπάγονται στις περιπτώσεις α' και δ' του άρθρου 1 του ν. 3021/2002, ελέγχεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., όσον αφορά τη συνδρομή των όρων και των προϋποθέσεων, που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, για τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και των μέσω χρηματοδότησης των αντίστοιχων επιχειρήσεων, καθώς και την αποφυγή συγκέντρωσης στον ίδιο ή στον ευρύτερο τομέα των μέσω ενημέρωσης. Το ίδιο ισχύει και για τη μεταβίβαση των ανωτέρω μέσω ενημέρωσης ως επιχειρήσεων. Εάν οι προβλεπόμενες στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις παύσουν, ολικώς ή μερικώς, να ισχύουν μετά από την έκδοση της σχετικής εγκριτικής πράξης του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3021/2002. Για τις επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο αξιών, έγκριση απαιτείται μόνο για τις συμβάσεις μεταβίβασης μετοχών που υπερβαίνουν, αυτοτελώς ή αθροιστικά με άλλες προγενέστερες μεταβιβάσεις, το είκοσι τοις εκατό του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου.

Για τις επιχειρήσεις μέσω ενημέρωσης της παρούσας παραγράφου όλες οι γνωστοποιήσεις των μεταβιβάσεων μετοχών που προβλέπονται στις διατάξεις του π.δ. 51/1992 (ΦΕΚ 22 Α') γίνονται και στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

Για την απόκτηση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων λόγω κληρονομικής διαδοχής, ο διοικητικός έλεγχος της παρούσας παραγράφου ασκείται μετά την παρέλευση τριών μηνών από το χρόνο κτήσης.

Αντίγραφο των αποφάσεων που εκδίδονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου της παρούσας παραγράφου κοινοποιείται στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοηλεκτρονικής.

6. Η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για τους μετόχους των επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης, που υπάγονται στις περιπτώσεις α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002, ισχύει και για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο εκχωρείται για οποιαδήποτε επαχθή ή χαριστική αιτία το δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση των επιχειρήσεων αυτών για οποιοδήποτε θέμα ή για θέματα σχετικά με τη διοίκησή τους.

7. Το εδάφιο β' της παραγράφου 3 εφαρμόζεται αναλόγως και για την έγκριση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, των συμβάσεων μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης, που υπάγονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002, οι οποίες καταρτίζονται μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Η είσοδος νέων μετόχων ή εταίρων μετά από αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου των επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης υπόκειται στην έγκριση, που τυχόν προβλέπεται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, για τη μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων της ίδιας επιχείρησης.

#### Άρθρο 22

1. Η παράγραφος 23 του άρθρου 1 του ν. 2328/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«23. Οι επιχειρήσεις στις οποίες χορηγείται άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού ελεύθερης λήψης υποχρεούνται να συνάπτουν, είτε οι ίδιες απευθείας είτε ο συλλογικός φορέας στον οποίο συμμετέχουν, συλλογικές συμβάσεις εργασίας με το κάθε είδους απασχολούμενο σε αυτές προσωπικό. Εάν οι ανωτέρω συλλογικές συμβάσεις εργασίας δεν υπογραφούν, θα ισχύουν, για το προσωπικό που εκτελεί δημοσιογραφική εργασία, οι αντίστοιχες συλλογικές συμβάσεις εργασίας, που συνάπτει η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών με την Ένωση Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών. Αντιστοίχως για το τεχνικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό θα ισχύουν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, που εφαρμόζονται για το προσωπικό που ασκεί ομοειδή ή παρεμφερή εργασία σε άλλες επιχειρήσεις με συναφές



αντικείμενο, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Τύπου και Μ.Μ.Ε., που εκδίδεται εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους.»

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται αναλόγως και στους ραδιοφωνικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης κάθε κατηγορίας.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τους δημοσιογράφους που απασχολούνται στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., για τους οποίους υπογράφονται συλλογικές συμβάσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

2. Επιτρέπεται η σύσταση σωματείου νομίμως λειτουργούντων τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας με σκοπό τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τη διατύπωση προς τις δημόσιες αρχές των προβλεπόμενων στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία απόψεων και γνώμων, καθώς και την εν γένει προώθηση των νόμιμων επαγγελματικών και οικονομικών συμφερόντων των μελών τους, κατά παρέκκλιση του εδαφίου β' του άρθρου 78 του Αστικού Κώδικα και με τη συμμετοχή τριών τουλάχιστον ανωνύμων εταιριών, που είναι ιδιοκτήτες τηλεοπτικών σταθμών της κατηγορίας αυτής. Επίσης, με την ίδια ως άνω προϋπόθεση της συμμετοχής τριών τουλάχιστον μελών, επιτρέπεται για έναν ή περισσότερους χάρτες συχνότητων, που προβλέπονται στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 2328/1995, η σύσταση σωματείων νομίμως λειτουργούντων τηλεοπτικών σταθμών, περιφερειακής ή τοπικής εμβέλειας αντίστοιχα. Σε περίπτωση που για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας απαιτείται ο χαρακτηρισμός ενός σωματείου ως του πιο αντιπροσωπευτικού στην αντίστοιχη κατηγορία εμβέλειας ή στους αντίστοιχους χάρτες συχνότητων, ο χαρακτηρισμός αυτός γίνεται μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον από τον Υπουργό Τύπου και Μ.Μ.Ε., λαμβανομένων υπόψη και κριτηρίων που είναι συναφή με τον επιχειρηματικό τομέα της παροχής τηλεοπτικών υπηρεσιών, όπως το ποσοστό τηλεθέασης και τα μερίδια επί της συνολικής διαφημιστικής δαπάνης των μελών κάθε σωματείου. Ως έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου ορίζεται η 1η Δεκεμβρίου 2002.

3. Στην παράγραφο 21 του άρθρου 1 του ν. 2328/1995 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των ίδιων ως άνω Υπουργών μπορεί να μεταβάλλεται το είδος και ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής του ανταλλάγματος χρήσης, σύμφωνα και με τις εκάστοτε κρατούσες δημοσιονομικές συνθήκες, καθώς και την ανάγκη διασφάλισης ίσων όρων ανταγωνισμού σε κάθε ειδικότερη κατηγορία τηλεοπτικών σταθμών. Επίσης με την ίδια απόφαση η υποχρέωση καταβολής ετήσιου ανταλλάγματος μπορεί να επεκτείνεται στους ραδιοφωνικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης κάθε κατηγορίας, με βάση τα ίδια κριτήρια και τον ίδιο ή ανάλογο τρόπο υπολογισμού.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του ν. 2328/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η ιδιότητα του παραγωγού οπτικοακουστικών έργων ή του μετόχου ή εταίρου ή μέλους οργάνου διοίκησης εταιρείας παραγωγής οπτικοακουστικών έργων είναι ασυμβίβαστη με τις ιδιότητες του απασχολούμενου με οποιαδήποτε νομική σχέση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002, και του ιδιοκτήτη ή μετόχου ή εταίρου ή μέλους οργάνου διοίκησης ή εργαζόμενου διαφημιστικής επιχείρησης.»

5. Οι κάτοχοι αδειών λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης ή παροχής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών οφείλουν να τηρούν την προβλεπόμενη στο εκάστοτε ισχύον δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποχρέωση ανάθεσης παραγωγής ενός τμήματος του μεταδιδόμενου προγράμματός τους σε εταιρείες παραγωγής ανεξάρτητες από τηλεοπτικούς φορείς. Δεν θεωρούνται ανεξάρτητες εταιρείες παραγωγής οι εταιρείες στις οποίες μετέχουν ως βασικοί μέτοχοι, βασικοί μέτοχοι των επιχειρήσεων μέσων ενημέρωσης του προηγούμενου εδαφίου κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 3021/2002.

6. Η προβλεπόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου 10 του ν.

2328/1995 εγγραφή των παραγωγών οπτικοακουστικών έργων μπορεί να γίνεται στο οικείο για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο επιμελητήριο.

7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 84 του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ 121 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση παραβίασης του προηγούμενου εδαφίου, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να επιβάλει, εκτός από τις προβλεπόμενες στην οικεία νομοθεσία διοικητικές κυρώσεις, την κύρωση του αποκλεισμού από την άσκηση του δικαιώματος αναμετάδοσης στιγμιотύπων για την επόμενη ημέρα διεξαγωγής αγώνων, εφαρμοζομένης αναλόγως και της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 2644/1998.»

8. Για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού ελεύθερης λήψης, ο οποίος μεταδίδει το πρόγραμμά του απευθείας προς το κοινό μέσω δορυφόρου ή καλωδιακού δικτύου και με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο επεξεργασίας του ραδιοτηλεοπτικού σήματος και ο οποίος υπάγεται, σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 3 του π.δ.100/2000, στη δικαιοδοσία του Ελληνικού Κράτους, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 2 και 6 του ν. 2644/1998, καθώς και του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2863/2000. Κάθε άλλη σχετική ρύθμιση καταργείται. Οι συμβάσεις προμήθειας και διαχείρισης ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού προγράμματος, που τυχόν καταρτίζουν οι κάτοχοι της άδειας της παρούσας παραγράφου, υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ίδιου νόμου.

Το εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 2644/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η άδεια θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί.»

9. Στο τέλος της παραγράφου 6α του άρθρου 6 του ν. 2328/1995 προστίθενται δύο νέα εδάφια ως εξής:

«Από τους περιορισμούς του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται οι ανώνυμες εταιρίες, που είναι εισηγμένες σε ημεδαπό ή αλλοδαπό χρηματιστήριο αξιών ή σε διεθνή αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, καθώς και οι τράπεζες που διαθέτουν υψηλή οικονομική φερεγγυότητα, εφόσον η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο δεν υπερβαίνει για όλες μαζί τις πιο πάνω εταιρίες το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων, που προβλέπονται για την εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου, οι αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος ή άλλων αρμόδιων αρχών.»

10. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ν.1730/1987 «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση Α.Ε.» (ΦΕΚ Α' 145) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στο πλαίσιο του κατά το προηγούμενο εδάφιο σκοπού της Ε.Ρ.Τ. - Α.Ε. περιλαμβάνεται και η υποχρέωσή της για παραχώρηση στη Βουλή των Ελλήνων ενός αυτοτελούς ραδιοφωνικού και ενός αυτοτελούς τηλεοπτικού δικτύου με συχνότητες πανελλαδικής (εθνικής) εμβέλειας για να μεταδίδει τις εργασίες της, καθώς και συναφή με αυτές και τους εν γένει σκοπούς της προγράμματα.

Για τις κατά τα ανωτέρω παραχώρηση και μεταδόσεις δεν απαιτείται η χορήγηση οποιασδήποτε σχετικής άδειας.

Με αποφάσεις του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. καθορίζονται οι συχνότητες που παραχωρούνται από την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. προς τη Βουλή των Ελλήνων για τη λειτουργία των ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού της δικτύων, η σχετική διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Η πρώτη των αποφάσεων αυτών εκδίδεται εντός ενός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.»

### Άρθρο 23

1. Η διάρκεια της ισχύος των αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας του άρθρου 2 του ν. 2328/1995 ορίζεται σε πέντε έτη.

2. Για την ιδιωτική χρήση παρόντων συσκευών, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του π.δ. 343/2002 (ΦΕΚ 284 Α'), εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ανωτέ-

ρω διατάγματος, εφόσον ο χρήστης γνώριζε ή είχε τη δυνατότητα να γνωρίζει, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, ότι η ανωτέρω χρήση ή κατοχή αποτελεί παράνομη δραστηριότητα. Ως ιδιωτική χρήση για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου θεωρείται και η πρόσβαση στις συνδρομητικές υπηρεσίες μέσω παράνομων συσκευών, που δεν βρίσκονται στην κατοχή του χρήστη, καθώς και η χρήση για οποιονδήποτε σκοπό νόμιμων συσκευών ή η πρόσβαση στις συνδρομητικές υπηρεσίες μέσω νόμιμων συσκευών, που δεν βρίσκονται στην κατοχή ή χρήση του αποκτώντος την πρόσβαση προσώπου, καθ' υπέρβαση του περιεχομένου της έγκρισης του φορέα της προστατευόμενης συνδρομητικής υπηρεσίας.

3. Επιτρέπεται η έκδοση άδειας από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), κατά τις διατάξεις του ν. 2801/2000 (ΦΕΚ 64 Α'), όπως ισχύει, για εργασίες επισκευής ή ανακατασκευής υφιστάμενων κεραιών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών, οι οποίοι κατέχουν άδεια λειτουργίας ή θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες βάσει των άρθρων 17 του ν. 2644/1998 (ΦΕΚ 233 Α') και 53 του ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α') και ανεξάρτητα από την εκχώρηση ή έγκριση ραδιοσυχνοτήτων, εφόσον συντρέχει επείγουσα περίπτωση διενέργειας επισκευής ή ανακατασκευής. Με τις ίδιες προϋποθέσεις επιτρέπεται και η συνεγκατάσταση κεραιών των ανωτέρω ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών, επί κοινής κατασκευής κεραίας, υπό την προϋπόθεση της ταυτόχρονης κατεδάφισης των υφιστάμενων κεραιών, οι οποίες και καταργούνται, της υποχρέωσης αυτής περιλαμβανομένης στο περιεχόμενο της σχετικής άδειας που χορηγείται από την Ε.Ε.Τ.Τ..

4. Το εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3021/2002 εφαρμόζεται αναλόγως και για τις επιχειρήσεις μέσων ενημέρωσης των οποίων βασικός μέτοχος ή βασικός μέτοχος του βασικού μετόχου είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 2328/1995 και η παράγραφος 7 του άρθρου 12 του ν. 2644/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διοικητική κύρωση του προστίμου που προβλέπεται στο παρόν άρθρο επιβάλλεται στην εταιρεία που κατέχει την άδεια. Η ανωτέρω διοικητική κύρωση επιβάλλεται από κοινού και εις ολόκληρο και στο νόμιμο ή στους περισσότερους νομίμους εκπροσώπους της εταιρείας ατομικά, καθώς και σε όσα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου της τελούσαν, αποδεδειγμένα, εν γνώσει της καταλογισθείσας στην εταιρεία παράβασης της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.»

#### Άρθρο 24

1. Τα εδάφια β', γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 1746/1988 (ΦΕΚ 2 Α'), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι περιορισμοί του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν για οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, ανεξάρτητα από το κράτος στο οποίο βρίσκεται η έδρα ή από το οποίο προέρχονται τα κεφάλαιά τους, εφόσον ο αριθμός των μετοχών, που ανήκουν στους ανωτέρω οργανισμούς και εταιρείες, δεν υπερβαίνει, ως ποσοστό επί του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών της παραγράφου 1, το τριάντα πέντε τοις εκατό συνολικά και το τρισημίσι τοις εκατό για τον κάθε οργανισμό ή εταιρεία ξεχωριστά. Αν κατά την προεγγραφή οι επενδυτές της κατηγορίας αυτής καλύπτουν ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό συνολικά και του τρισημίσι τοις εκατό ο καθένας, οι μετοχές, που αναλαμβάνει ο καθένας από αυτούς μειώνονται, με σκοπό την τήρηση των ανωτέρω ποσοστών, αναλόγως.»

2. Τα εδάφια β', γ' και δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν. 3021/2002 εφαρμόζονται αναλόγως για τις επιχειρήσεις που εκδίδουν περιοδικά και τις επιχειρήσεις εκτύπωσης εντύπων, που υπάγονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. και του κατά περίπτωση τυχόν αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται οι όροι και οι προϋπο-

θέσεις άσκησης του επαγγέλματος του φωτοειδησεογράφου.

#### Άρθρο 25

1. Η μετάταξη των υπαλλήλων της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του ν. 3021/2002 γίνεται, σε περίπτωση μη ύπαρξης κενών οργανικών θέσεων, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις με την ίδια σχέση εργασίας και σε ειδικότητα αντίστοιχη με την ειδικότητα που κατείχαν στην υπηρεσία προέλευσης, λαμβανομένων υπόψη και των τυπικών προσόντων τους.

Η μετάταξη σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο των υπαλλήλων σε προσωποπαγείς θέσεις γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Τύπου και Μ.Μ.Ε. ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

Για την κατάταξη των μεταφερομένων σε μισθολογικά κλίμακα εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του άρθρου 20 του ν. 2515/1997.

2. Για την αντιμετώπιση γενικών ή ειδικότερων θεμάτων, που υπάγονται στους τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., μπορεί να συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. ειδικές επιτροπές, αποτελούμενες από υπαλλήλους του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. στις οποίες μπορεί να μετέχουν και υπάλληλοι άλλων υπηρεσιών ή και ιδιώτες με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στα αντίστοιχα θέματα. Η αποζημίωση των μελών κάθε επιτροπής καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Τύπου και Μ.Μ.Ε. και Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Το εδάφιο β' της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του ν. 2656/1997 (ΦΕΚ 270 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 13 του ν. 3050/2002 (ΦΕΚ 214 Α'), εφαρμόζεται αναλόγως και για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε..

4. Στην επιτροπή εμπειρογνομόνων, που συγκροτείται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης για την πρόσληψη του κάθε είδους επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, εκτός από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, ο οποίος προΐσταται της Επιτροπής, συμμετέχει τουλάχιστον ένα ακόμη μέλος, καθώς και ένας εμπειρογνομόμενος με ειδικές γνώσεις ή εμπειρία στο αντικείμενο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου.

5. Οι κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου προσωποπαγείς θέσεις μονίμων δημοσίων υπαλλήλων του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. ειδικότητας δημοσιογράφου, στις οποίες υπηρετούν δημοσιογράφοι κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 2479/1999, μπορεί να μετατραπούν σε προσωποπαγείς θέσεις σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του ίδιου Υπουργείου, οι οποίες συνιστώνται με την πράξη μετατροπής. Για τη μετατροπή απαιτείται υποβολή αιτήσεως των ενδιαφερομένων εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

Οι θέσεις αυτές καταργούνται αυτοδικαίως με την αποχώρηση, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο, των προσώπων που τις κατέχουν. Η προϋπηρεσία των υπαλλήλων αυτών στο Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου λαμβάνεται υπόψη για την εν γένει μισθολογική τους εξέλιξη.

#### Άρθρο 26

1. Στην πενταμελή διοικούσα επιτροπή της Ε.Ρ.Τ. - 3 συμμετέχει ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων, ο οποίος εκλέγεται με άμεση και μυστική ψηφοφορία από το σύνολο των εργαζομένων στην Ε.Ρ.Τ. - 3, η οποία διενεργείται από το συνδικαλιστικό φορέα, που είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια των εκλογών που προβλέπονται για την εκλογή των εργαζομένων στο διοικητικό συμβούλιο της «Ε.Ρ.Τ. - Α.Ε.». Ως έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου ορίζεται η ημερομηνία λήξης της θητείας της Διοικούσας Επιτροπής που υπηρετεί κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Το άρθρο 7 του π.δ. 442/1993 (ΦΕΚ 184 Α') εφαρμόζεται

για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης των ασφαλισμένων στον Κλάδο Ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υπαγωγής τους στην ασφάλιση του ανωτέρω κλάδου.

3. Το στοιχείο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 2079/1992 (ΦΕΚ 142 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Εισφορά των ανωτέρω εφημερίδων ίση με το 0,40% στην τιμή κάθε πωλούμενου φύλλου εφημερίδας.»

Το συνολικό ποσοστό της κράτησης επί της τιμής κάθε πωλούμενου φύλλου ημερησίας εφημερίδας, που εκδίδεται στο Νομό Αττικής, το οποίο προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν.δ. 406/1947 (ΦΕΚ 186 Α'), αναπροσαρμόζεται σε 1,60% και το επί μέρους ποσοστό της ίδιας κράτησης, που προβλέπεται στην περίπτωση β' της ανωτέρω παραγράφου, αναπροσαρμόζεται σε 0,60%.

### Άρθρο 27

1. Το εδάφιο ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 12 του ν. 2328/1995, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του ν. 2644/1998 (ΦΕΚ 233 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για την παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών προς τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002, και την εγγραφή στο Μητρώο Διαφημιστών του Δημοσίου του άρθρου 3 του π.δ. 261/1997 (ΦΕΚ 196 Α'), η εξαιρέση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει μόνο για τις ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες προσκομίζουν πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας προς το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και έγγραφο δανειοληπτικής ικανότητας από αξιόχρεο πιστωτικό ίδρυμα.»

2. Ως «αναθέτουσες αρχές» για την εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 261/1997 (ΦΕΚ 186 Α') θεωρούνται όλοι οι φορείς που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002 (ΦΕΚ 143 Α').

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του π.δ. 261/1997 προστίθεται μετά την περίπτωση γ' νέα περίπτωση δ', ως εξής:

«δ) η παροχή συμβουλών και εν γένει υπηρεσιών προώθησης και δημοσίων σχέσεων ή/και σχεδιασμού και οργάνωσης ιστοσελίδων στο διαδίκτυο.»

Η ισχύουσα περίπτωση δ' αναγραμματίζεται σε ε'.

4. Για την εγγραφή τους στο Μητρώο του άρθρου 3 του π.δ. 261/1997, οι ενδιαφερόμενες εταιρείες πρέπει:

α) να έχουν κεφάλαιο τουλάχιστον εξήντα χιλιάδες ευρώ,

β) εφόσον είναι ανώνυμες εταιρείες, να έχουν ονομαστικές μετοχές, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της παραγράφου 15 του άρθρου 12 του ν. 2328/1995, όπως εκάστοτε ισχύει,

γ) το εβδομήντα πέντε τοις εκατό τουλάχιστον των ακαθάριστων εσόδων τους κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις μήνες πριν από την κρίση της αιτήσεως να προέρχεται από συμβάσεις και εν γένει συμφωνίες, που έχουν καταρτίσει απευθείας με διαφημιζομένους ή άλλους τελικούς χρήστες των υπηρεσιών τους, όπως αυτό προκύπτει από βεβαίωση αναγνωρισμένης εταιρείας ορκωτών λογιστών - ελεγκτών,

δ) να διαθέτουν σε κάθε περίπτωση την απαιτούμενη για την αντίστοιχη δραστηριότητα οργάνωση, στελέχωση και υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και να εκπληρώνουν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους με τον ενδεδειγμένο τρόπο και την προσήκουσα αποτελεσματικότητα.

Οι αιτήσεις εξετάζονται από ειδική επιτροπή, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., στην οποία καλούνται να διατυπώσουν τις απόψεις τους με κάθε πρόσφορο τρόπο οι αιτούσες εταιρείες, καθώς και εκπρόσωποι της πιο αντιπροσωπευτικής οργάνωσης ή ένωσης των φορέων που ασκούν τη δραστηριότητα για την οποία έχει υποβληθεί η εξεταζόμενη αίτηση.

5. Οι εταιρείες που εγγράφονται στο Μητρώο του άρθρου 3 του π.δ. 261/1997 υποχρεούνται να ενημερώνουν, το αργότερο εντός δέκα ημερών, τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου

Τύπου και Μ.Μ.Ε. για κάθε μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για κάθε μεταβολή στη σύνθεση των οργάνων διοίκησής τους.

6. Οι εταιρείες που αναλαμβάνουν την παροχή προς τους φορείς του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3021/2002, υπηρεσιών σχετικά με την καταχώριση ή τη μετάδοση σε έντυπα ή ηλεκτρονικά, αντίστοιχα, μέσα ενημέρωσης κάθε είδους διαφημιστικών ή άλλων μηνυμάτων των ανωτέρω φορέων, υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Διεύθυνση Εποπτείας του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε., μέχρι την 20η ημέρα κάθε μήνα, αναλυτική κατάσταση σχετικά με το αντικείμενο, την ποσότητα και την αξία για κάθε συγκεκριμένο έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο ενημέρωσης στο οποίο πραγματοποιήθηκαν, καθ' υπόδειξη ή εντολή τους, οι αντίστοιχες καταχωρίσεις ή μεταδόσεις κατά τη διάρκεια του προηγούμενου μήνα.

Η υποχρέωση ενημέρωσης περιλαμβάνεται στους όρους της συμβάσεως που καταρτίζεται μεταξύ των ανωτέρω εταιρειών και των φορέων του Δημοσίου και των ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η μη τήρηση του όρου αυτού για περιπτώσεις από δύο φορές, διαδοχικές ή μη, στο πλαίσιο της ίδιας συμβάσεως, συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έκπτωση της αναδόχου εταιρείας.

7. Κατά τον έλεγχο της τήρησης της ποσοστιαίας κατανομής της διαφημιστικής δαπάνης του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που προβλέπεται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για τα περιφερειακά και τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. ζητά τη διatύπωση γνώμης από τους συλλογικούς φορείς της αντίστοιχης κατηγορίας μέσων ενημέρωσης σχετικά με την ορθή εφαρμογή των οικείων διατάξεων. Για τον ίδιο σκοπό ο Υπουργός Τύπου και Μ.Μ.Ε. συγκροτεί σχετική γνωμοδοτική επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά εκπρόσωποι των ανωτέρω συλλογικών φορέων.

8. Για την καταχώριση ή τη μετάδοση των διαφημιστικών μηνυμάτων του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στα κάθε είδους μέσα ενημέρωσης, απαγορεύεται η μεσολάβηση οποιουδήποτε τρίτου φυσικού ή νομικού προσώπου, εκτός αυτού στο οποίο ο αντίστοιχος φορέας του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα έχει τυχόν αναθέσει τη σχετική παροχή υπηρεσιών, σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία.

9. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., μπορεί να καθορίζονται πρόσθετοι ή ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εγγραφή ή τη διαγραφή μιας εταιρείας στο Μητρώο του άρθρου 3 του π.δ. 261/1997, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα που είναι σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία του ανωτέρω Μητρώου και εν γένει την αποτελεσματική παροχή προς τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα των αντίστοιχων υπηρεσιών.

### Άρθρο 28

1. Το «Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων Α.Ε.», που ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με το π.δ. 150/1994 (ΦΕΚ 101 Α'), και το «Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων Α.Ε.», που ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με το π.δ. 149/1994 (ΦΕΚ 100 Α'), συγχωνεύονται σε μία ανώνυμη εταιρεία το σύνολο των μετοχών της οποίας ανήκει στο Δημόσιο.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. ρυθμίζονται τα σχετικά με την επωνυμία, τους σκοπούς, την έδρα, την περιουσία, το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου, την οργάνωση, τη διοίκηση, την εκπροσώπηση, το προσωπικό, τη λειτουργία, την εποπτεία της ανωτέρω ανώνυμης εταιρείας, που ασκείται από τον Υπουργό Τύπου και Μ.Μ.Ε., καθώς και κάθε άλλο θέμα και λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της νέας εταιρείας.

2. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με την επωνυμία «Ινστιτούτο Δικαίου Μέσων Ενημέρωσης», το οποίο λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. και έχει ως σκοπό την παρα-

κολούθηση, μελέτη, έρευνα και επεξεργασία θεμάτων σχετικά με το νομικό και θεσμικό, εν γένει, καθεστώς του ευρύτερου τομέα των μέσων ενημέρωσης, καθώς και των εξελίξεων στον τομέα αυτόν σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Εξαιρούνται των ανωτέρω θεμάτων του Ινστιτούτου τα θέματα που αφορούν το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων και τα θέματα τεχνικού χαρακτήρα.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε., καθορίζεται ο οργανισμός λειτουργίας του Ινστιτούτου και ορίζεται κάθε θέμα που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών του και την εύρυθμη λειτουργία του, όπως οι θέσεις του διοικητικού και επιστημονικού προσωπικού του και η προέλευση των πόρων του. Με το ίδιο διάταγμα μπορεί να προβλέπονται ειδικοί τρόποι συνεργασίας με άλλους φορείς του δημόσιου τομέα και ειδικά με το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων του άρθρου 1 παρ. 7 του ν. 2173/1993.

Το Ινστιτούτο διοικείται από διοικητικό συμβούλιο, που απαρτίζεται από πρόσωπα με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ευρύτερου τομέα των μέσων ενημέρωσης και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε.. Ένα από τα μέλη διορίζεται ως Πρόεδρος - Διευθυντής του Ινστιτούτου.

### Άρθρο 29

#### Έναρξη ισχύος - Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 7 του άρθρου 6 του ν. 506/1976, όπως ισχύει, των άρθρων 16, 17, 18, 19, της περίπτωσης 2 του εδαφίου Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 24 και των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου 30 του π.δ. 258/1993, όπως ισχύει, της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του π.δ. 261/1997, του εδαφίου β' της παραγράφου 13 του άρθρου 1, της παραγράφου 23 του άρθρου 1, του εδαφίου δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 6, της παραγράφου 4 του άρθρου 10 και του εδαφίου ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 12 του ν. 2328/1995, του εδαφίου γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 84 του ν. 2725/1999, του εδαφίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 2644/1998, των εδαφίων β', γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 1746/1988, του προτελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 2863/2000, του στοιχείου α) της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 2079/1992, καθώς και κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά το αντικείμενο των διατάξεων του νόμου αυτού.

2. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του".

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης)** : Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ** : Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης)**: Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Επανερχόμεθα στην συζήτηση και ψήφιση των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

α. «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001».

β. «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001».

Για την συζήτηση των ως άνω νομοσχεδίων εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης και εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ορίζεται ως ειδικός αγορητής ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής.

Κύριοι συνάδελφοι, ετέθη υπόψη μου από συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ένα αίτημα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, περίπτωση γ' του άρθρου 67 του Κανονισμού της Βουλής

για την αναβολή της συζήτησης επί του απολογισμού και ισολογισμού του κράτους έτους 2001 λόγω παρεμπιπτόντος ζητήματος. Ειδικότερα -λέει η αίτηση των συναδέλφων- όπως προβλέπει το άρθρο 98 παράγραφος 1 του Συντάγματος, αλλά και το άρθρο 122 παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής, ο ισολογισμός και απολογισμός του κράτους συνοδεύονται από την, κατά το άρθρο 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε' του Συντάγματος, έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποβάλλονται στη Βουλή και συζητούνται εντός ενός έτους από την υποβολή τους στη Βουλή.

Επειδή ποτέ μέχρι σήμερα δεν μας δόθηκε η εν λόγω έκθεση, που δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τη διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δεν έχουν αξιολογηθεί τα διαλαμβανόμενα σ' αυτήν από την Ειδική Επιτροπή Απολογισμού και Ισολογισμού της Βουλής, είναι ανάγκη από τυπική και ουσιαστική άποψη να δοθεί αυτή η αναβολή.» Την αίτηση υπογράφουν οι συνάδελφοι κ. Αδάμ Ρεγκούζας, Δημήτριος Κωστόπουλος και άλλοι δεκατρείς συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας.

Κύριοι συνάδελφοι, μελέτησα το θέμα που θέσατε. Ζήτησα από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου κ. Ρίζο, με τον οποίο επικοινωνήσα και προσωπικά και απέστειλα σχετική επιστολή, να μου γνωρίσει αν η έκθεση -η «διαδήλωση» όπως επιγράφεται στο σχετικό κείμενο που μας έχει στείλει το Ελεγκτικό Συνέδριο- που συνοδεύει τον απολογισμό και ισολογισμό του κράτους του 2001 και την οποία μου εγχειρίσατε στις 26 Νοεμβρίου είναι η προβλεπόμενη κατά τα ανωτέρω, δηλαδή από το άρθρο 98 παράγραφος 1 και το άρθρο 120 του Συντάγματος και από το άρθρο 122 παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής, προκειμένου να συζητηθούν στη Βουλή στις 18 και 19 του τρέχοντος μηνός, σύμφωνα με τον Κανονισμό ο απολογισμός και ο ισολογισμός του κράτους οικονομικού έτους 2001.

Ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μου απέστειλε το απαντητικό έγγραφό του, τη σχετική επί του ερωτήματός σας απάντηση της συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και εισηγήτριας επί της εκθέσεως που συνοδεύει τον απολογισμό και τον ισολογισμό του κράτους του 2001, η οποία πιστεύω ότι διευκρινίζει πλήρως το θέμα. Η αναφορά-έγγραφο της συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου κ. Ελένης Φώτη αναφέρει απευθυνόμενη στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος, όπως είπα, διαβιβάζει το έγγραφο αυτό σε απάντηση της επιστολής μου: «Αναφορικά με το έγγραφο του Προέδρου της Βουλής με το οποίο σας ζητά να του γνωρίσετε αν η έκθεση-διαδήλωση που συνοδεύει τον απολογισμό και τον ισολογισμό του κράτους οικονομικού έτους 2001 και την οποία εγχειρίσατε στις 26-11-2002 είναι η προβλεπόμενη από το άρθρο 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε' του Συντάγματος, σας αναφέρω ότι η παραπάνω έκθεση είναι πράγματι η προβλεπόμενη από το άρθρο 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε' του Συντάγματος. Άλλωστε, σύμφωνα με το άρθρο 79 παράγραφος 7 του Συντάγματος ο απολογισμός και ο ισολογισμός του κράτους κατά την κατάθεσή του στη Βουλή πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από την ανωτέρω έκθεση- διαδήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Πράγματι, στη Βουλή κατετέθη ο απολογισμός και ο ισολογισμός του κράτους του 2001 με τη διαδήλωση που το συνοδεύει: «Ελληνική Δημοκρατία. Απολογισμός και ισολογισμός του κράτους οικονομικού έτους 2001». Επίσης, προσορτημένοι ως παράρτημα του κειμένου αυτού αναφέρονται οι σχετικοί αριθμοί: «Διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και απολογισμού των εσόδων και εξόδων του κράτους οικονομικού έτους 2001 και του ισολογισμού της 31ης Δεκεμβρίου 2001, Ελεγκτικό Συνέδριο» κλπ.

Επίσης, στις 25 Νοεμβρίου -αυτό λέει Νοέμβριος του 2002, νομίζω ότι πρέπει να συμπίπτουν οι μέρες- με επεσκέφθη ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και μου ενεχείρισε κείμενο το οποίο αναφέρει: «Έκθεση (διαδήλωση)» -δηλαδή, όπως μου είπε ο κύριος Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ο όρος «διαδήλωση» αναφέρεται σε μία παράδοση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να ονομάζει αυτή την έκθεση του «διαδήλωση», όχι η διαδήλωση που γίνεται στη Χαλκιδική- «του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του απολογισμού και ισολογισμού του κράτους του

οικονομικού έτους 2001». Είναι ακριβώς το κείμενο που προσαρτάται, όπως ανέφερα, στον προϋπολογισμό που έχει κατατεθεί.

Από την πλευρά των ιδίων συναδέλφων και του ιδίου κόμματος, της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, είχε τεθεί επιμόνως το θέμα της καθυστέρησης της συζήτησης του απολογισμού και του ισολογισμού του κράτους. Μάλιστα, απευθύνθηκε σχετική ερώτηση, η οποία μου κοινοποιήθηκε και μένα, στον Πρόεδρο της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων από τον περασμένο Φεβρουάριο στην οποία σημειώνεται ότι: Παρά το γεγονός ότι ο απολογισμός και ισολογισμός του κράτους του οικονομικού έτους 2001 έχει κατατεθεί εμπροσθόσμως το μήνα Δεκέμβριο του 2002, η εξέταση στην ειδική επιτροπή του άρθρου 31 του Κανονισμού καθυστερεί αδικαιολόγητα. Η καθυστέρηση της συζήτησης στην επιτροπή του άρθρου 31 και στη συνέχεια στην Ολομέλεια της Βουλής, θα μπορούσε να ερμηνευτεί ως συνειδητή πολιτική πράξη αποφυγής διαλόγου από την Κυβέρνηση.

Σε ό,τι αφορά μεν την Κυβέρνηση δεν είναι δικό μου θέμα να απαντήσω αν αποφεύγει τη συζήτηση ή όχι. Αυτό που αφορά εμένα, όμως, είναι ότι κατά τη συζήτηση της ερωτήσεως αυτής στη Διαρκή Επιτροπή εδόχθη και προσωπικώς τα πυρά των συναδέλφων οι οποίοι αναφέρουν –ο πρώτος εξ αυτών– ότι η συζήτηση για τον απολογισμό του 2001 πρέπει να γίνει το γρηγορότερο δυνατό. Και το λέω αυτό –αναφέρει ο συνάδελφος– γιατί στη συνέχεια, στο εξάμηνο, θα πρέπει η Κυβέρνηση να μας φέρει αναλυτικούς μηνιαίους πίνακες του απολογισμού του επόμενου χρόνου για να κάνουμε τη συζήτηση για το 2002. Αν η συζήτηση, λοιπόν, του 2002 προηγηθεί της συζήτησης του 2001, νομίζω ότι θα έχουμε μία συζήτηση σε σχήμα οξύμωρο. Θα βρεθούμε δηλαδή να συζητάμε για το 2002 και η συζήτηση του 2001 θα εκκρεμεί.

Συμφωνώ με τους συναδέλφους, αλλά δεν υπάρχει από την πλευρά του Προεδρείου και της Βουλής αταξία εν προκειμένω.

Είναι επίσης για μένα ακατανόητο, αυτό που επίσης αναφέρεται επί λέξει: «Θα πρέπει να γίνει κατανοητό. Και δεν μπορώ να καταλάβω την αβελτηρία της Κυβέρνησης τελικά, που προσπαθεί να μετακυλήσει την ευθύνη της αναβολής για τη συγκρότηση αυτής της επιτροπής. Δηλαδή η Κυβέρνηση δεν είναι ευθυγραμμισμένη με τη Βουλή και με το Προεδρείο της; Εμείς πρέπει να εγκαλέσουμε τον Πρόεδρο της Βουλής γιατί καθυστέρησε; Δεν έχει την ίδια αγωνία; Μπορεί να κατατέθηκαν τα στοιχεία μέσα στις συγκεκριμένες προθεσμίες, αλλά η Κυβέρνηση να αισθάνεται τις ίδιες αγωνίες που έχουμε εμείς ότι πρέπει να γίνει αυτή η συζήτηση; Τι έκανε προς αυτή την κατεύθυνση; Πίεσε το Προεδρείο της Βουλής;»

Κύριοι συνάδελφοι, δεν χρειάζεται το Προεδρείο της Βουλής καμία πίεση για να κάνει το καθήκον του.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Το Προεδρείο δεν πιέζεται.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Προ ημερών επίσης, παρά το ότι είχε ολοκληρωθεί η συζήτηση αυτού του θέματος στην Επιτροπή του Ισολογισμού και Απολογισμού, δεν κατετίθετο από το συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας η έκθεσή του, ενώ οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, του Κομμουνιστικού Κόμματος και του Συνασπισμού κατέθεσαν τις εκθέσεις τους. Ο κύριος συνάδελφος προέβαλε το αίτημα. Αλλά εδώ αφορά στην υπηρεσία και δεν θα γίνω εγώ μάρτυς των διβουλεύσεων με την υπηρεσία.

Εδόχθη την προηγούμενη εβδομάδα ένα τηλεφώνημα από τον Γενικό Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ο οποίος μου είπε ότι κατετέθη τελικώς η έκθεση του κ. Ρεγκούζα.

Βέβαια καθυστέρησε η εκτύπωση των εκθέσεων. Και παρά το γεγονός ότι το Σάββατο κρατήσαμε την εκπαιδευτική μονάδα εν λειτουργία για να προστεθεί η έκθεση αυτή, τελικώς η έκθεση κατετέθη τη Δευτέρα.

Προσωπικώς δεν αντιλαμβάνομαι γιατί από τη μια μεριά πιέζετε το Προεδρείο –και μάλιστα με υπαινιγμούς ότι μπορεί να μην κάνει και καλά τη δουλειά του– για να γίνει η επιτροπή, να συνεδριάσει, να γίνει εγκαίρως η συζήτηση κλπ και από την άλλη έρχεστε τώρα και μου ζητάτε να αναβληθεί αυτή η συζή-

τηση για να έρθει ποια έκθεση; Προφανώς εννοείτε την έκθεση γενικά επί της δράσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Είναι άλλη η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είναι αυτή που μας κατετέθη για το 2000 και την οποία συζητήσαμε εδώ. Αναμένεται πράγματι, αλλά δεν ξέρουμε πότε θα έρθει η επόμενη έκθεση που πάλι θα συζητήσουμε εδώ. Είναι όμως δύο συζητήσεις ανεξάρτητες η μία της άλλης. Η ογκώδης αυτή έκθεση του 2000 δεν αναφέρεται μόνο στα θέματα του απολογισμού και του ισολογισμού. Αναφέρεται σε όλη τη δραστηριότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εάν για οποιονδήποτε υπηρεσιακό λόγο το Ελεγκτικό Συνέδριο καθυστερήσει να καταθέσει την ετήσια έκθεσή του –όχι επαναλαμβάνω επί του απολογισμού και του ισολογισμού– για την οποία μιλάει το Σύνταγμα και την οποία κατέθεσε τον περασμένο Νοέμβριο ο Υπουργός Οικονομικών και, εν συνεχεία, μου την επέδωσε και ο ίδιος ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τότε η Βουλή θα εξαρτάται από την επιμέλεια του οποιουδήποτε εντεταλμένου να συγκεντρώνει το υλικό για την ογκώδη αυτήν έκθεση. Διότι σε αντίθετη περίπτωση εάν ο Υπουργός Οικονομικών δεν καταθέσει, όπως λέει το Σύνταγμα, συνοδευόμενη από την έκθεση αυτήν, τη διαδήλωση, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τον ισολογισμό του, τότε δεν θα γίνει η συζήτηση στη Βουλή. Δηλαδή τον Δεκέμβριο δεν θα αρχίζαμε τη συζήτηση του προϋπολογισμού, αν δεν είχε καταθέσει μαζί και την έκθεση επί του ισολογισμού.

Η θερμή παράκλησή μου είναι να μην επιμένετε σ' αυτό, να κάνουμε κανονικά τη συζήτησή μας, διότι αλίμονο εάν για οποιονδήποτε λόγο μη έχοντας σχέση με τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες –η αντιπαλότητα Κυβέρνησης και Αντιπολιτεύσεως είναι κάτι, όχι μόνο θεμιτό, αλλά και επιβεβλημένο– σύρεται η Βουλή και το Προεδρείο πίσω από την όποια αντιπαράθεση.

Εγώ έχω εδώ τον απολογισμό και τον ισολογισμό με προσρτημένη την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως λέει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός, και όρισα, όπως οφείλω, τη συζήτηση αυτήν. Και μάλιστα εδώ και πολλές ημέρες ήταν αυτό γνωστό. Εγράφη στον Τύπο και υπήρχαν διάφορα αιτήματα για τις ημέρες που απέμεναν στη Βουλή. Και εγώ έβαλα την πρόταση για την εξεταστική επιτροπή, έβαλα την πρόταση νόμου για τη διαφάνεια στην αρμόδια επιτροπή, έβαλα την κοινή συζήτηση των δύο επιτροπών για το Σύνταγμα που συνεδριάζει όλη την ημέρα, τον Κανονισμό της Βουλής σήμερα και τις δύο αυτές συζητήσεις. Και πρέπει να κάνουμε δύο συνεδριάσεις.

Εγώ θα ανέμενα από τη Νέα Δημοκρατία, η οποία ως Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει μείζονα λόγο, να αναγνωρίζει το έργο του Προεδρείου και να μην δημιουργεί αυτά τα ζητήματα.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι με αφορά συμφωνώ μαζί σας.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ορίστε, έχετε το λόγο.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να σας διευκρινίσω ότι η Νέα Δημοκρατία αναγνωρίζει ένα πράγμα, το οποίο κανείς δεν μπορεί να παραγνωρίσει σ' αυτήν την Αίθουσα: Είναι η πρώτη φορά που λειτουργεί ο θεσμός της ειδικής αυτής επιτροπής μετά την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Και είναι φυσιολογικό στην πρώτη αυτήν εφαρμογή να υπάρξουν κάποια προβλήματα.

Στόχος της Νέας Δημοκρατίας δεν ήταν να κατηγορήσει κανέναν και ούτε μπορεί να αναγάγει ένα τόσο σημαντικό ζήτημα σε θέμα κομματικής αντιπαράθεσης. Πρόθεσή της ήταν να βοηθήσει ώστε να ξεκινήσει η λειτουργία της επιτροπής μέσα από την ολοκληρωμένη συγκρότησή της, και την γραμματειακή της εξυπηρέτηση. Αποτέλεσμα δε ήταν ότι και εμείς καθυστέρησαμε να υποβάλουμε την έκθεση εκ μέρους του κ. Ρεγκούζα γιατί θέλαμε να είμαστε όσο το δυνατόν πληρέστεροι, ξέροντας όμως ότι πρόκειται για την πρώτη εφαρμογή και ότι θα γίνουμε σοφότεροι στο μέλλον.

Τώρα σε ό,τι αφορά την ουσία θα εξηγήσει και ο κ. Ρεγκούζας. Θέλω όμως να διευκρινίσω το εξής με όλο το σεβασμό που έχω στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Δεν υποτιμώ τη γνώμη του ούτε

στρέφομαι καθ' οιονδήποτε τρόπο κατά της αυθεντίας του, όπου το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει τη δική του αποκλειστική αρμοδιότητα.

Αλλά η Βουλή έχει την αρμοδιότητα και το χρέος να ερμηνεύει τις διατάξεις του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής που την αφορούν. Και εξηγώ στους συναδέλφους το εξής: Ο όρος «διαδήλωση» είναι καθιερωμένος, όχι από το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, αλλά από τον κώδικα περί δημοσίου λογιστικού. Η διαδήλωση δε είναι συνοπτική έκθεση, η οποία προηγείται της κατάθεσης κάθε χρόνο του προϋπολογισμού και βοηθάει τον εκάστοτε Υπουργό να γνωρίζει, όταν καταρτίζει τον προϋπολογισμό, ποια είναι η γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη νομιμότητα των διαφόρων λογαριασμών που αφορούν στον ισολογισμό και στον απολογισμό της προηγούμενης χρονιάς. Είναι εντελώς διαφορετικό ζήτημα το θέμα της έκθεσης, για την οποία λέει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής. Ο όρος «διαδήλωση», το τονίζω, δεν απαντάται πουθενά στο Σύνταγμα και στον Κανονισμό της Βουλής. Είναι εσωτερικός όρος και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του κώδικα περί δημοσίου λογιστικού.

Ο λόγος για τον οποίο εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει πλήρης έκθεση είναι διπλός: Πρώτα-πρώτα για να εφαρμόσουμε το Σύνταγμα. Το άρθρο 98 του Συντάγματος ομιλεί περί εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Πουθενά δεν λέει τη λέξη «διαδήλωση». Αν ήθελε να τη χρησιμοποιήσει, θα τη χρησιμοποιούσε. Ξέρετε δε πόση διαφορά υπάρχει ανάμεσα στο ένα και το άλλο. Το είπατε και προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε. Ιδού η ετήσια έκθεση που, όπως είπατε, είναι πληρέστατη και ιδού η διαδήλωση που βοηθάει τον Υπουργό και, βεβαίως, τους Βουλευτές, οι οποίοι έρχονται να συζητήσουν τον προϋπολογισμό με την παλιά διαδικασία που συζητούσαμε ταυτόχρονα και τον ισολογισμό και τον απολογισμό.

Τώρα όμως που βάλαμε την καινούρια διαδικασία, είναι δυνατόν να αρκестούμε σε αυτό το κείμενο, το οποίο είναι συνοπτικό; Μιλάμε δηλαδή για τη συζήτηση του ισολογισμού και του απολογισμού και δεν θα περιμένουμε να έχουμε πλήρη την εικόνα του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε λεπτομέρειες, για να γνωρίζουμε τι είναι εκείνο το οποίο πρέπει να κρίνουμε ή, ενδεχομένως, να κατακρίνουμε; Γιατί άραγε η Νέα Δημοκρατία στο σημείο αυτό έχει άδικο και κωλυσιεργεί; Δεν κωλυσιεργούμε. Σεβόμαστε τη διαδικασία και θεωρούμε ότι, όταν ξεκινάμε με το Σύνταγμα ένα τόσο σημαντικό θέμα όπως είναι το θέμα της Ειδικής Επιτροπής Ισολογισμού και Απολογισμού, πρέπει να θωρακίσουμε αυτή την επιτροπή με τη δυνατότητα να κρίνει.

Δεν μας αρκεί αυτό το κείμενο, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έκανε τη δουλειά του, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα περί δημοσίου λογιστικού. Αυτό είναι άλλο θέμα. Εμείς δεν μπορούμε όμως ως Νέα Δημοκρατία να κάνουμε τη δουλειά μας και να κρίνουμε τη νομιμότητα των σχετικών λογαριασμών χωρίς την έκθεση αυτή, την οποία θεωρούμε απαραίτητη. Εμείς –και θα παρακαλούσα να δώσουμε το λόγο στον κ. Ρεγκούζα που είναι ο εισηγητής μας στο σημείο αυτό– σας λέμε ότι για τη συζήτηση θεωρούμε απαραίτητη την έκθεση αυτή πλήρη. Δεν κωλυσιεργούμε. Σεβόμαστε το Σύνταγμα και τη Βουλή. Δεν στρεφόμαστε εναντίον σας. Εσείς πήρατε τη γνώμη του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σεβόμαστε τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως τη σέβομαι και εγώ. Θεωρούμε όμως ότι άλλη είναι η ερμηνεία του Συντάγματος. Δεν μπορούμε να συμμετάσχουμε σε μία συζήτηση η οποία δεν έχει τα στοιχεία εκείνα που θεωρούμε απαραίτητα για να μπορέσουμε να προβούμε σε μια ουσιαστική συζήτηση όπως την απαιτεί το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής και όπως την οραματιστήκαμε, όταν όλοι μαζί σε αυτήν την Αίθουσα σκεφτήκαμε την οργάνωση μιας τέτοιας Επιτροπής.

Σας διαβεβαιώ ότι δεν έχει καμία αιχμή εναντίον κανενός ούτε σε καμία περίπτωση αμφισβητούμε την καλοπιστία των οπωσδήποτε ενεργούντων. Απλά εμείς ως Νέα Δημοκρατία έτσι ερμηνεύουμε το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, έτσι αντιλαμβανόμαστε το καθήκον μας για τον έλεγχο του ισολογισμού και του απολογισμού που είναι πολύ σημαντικό πράγμα.

Γιατί είναι ο καθρέφτης της διαφάνειας πολλών οικονομικών μεγεθών που τόσο πολύ πάσχει στη Χώρα μας. Και γι' αυτό το λόγο θεωρούμε ότι δεν μπορούμε να συζητήσουμε χωρίς αυτήν την έκθεση.

Παρακαλώ πολύ για ελάχιστο χρόνο να δώσετε το λόγο στον κ. Ρεγκούζα για μια περαιτέρω διευκρίνιση. Σας διαβεβαιώ, και πάλι, ότι δεν έχει καμία αιχμή για εσάς η όλη διαδικασία και το παρεμπιπτόν ζήτημα το οποίο αυτή τη στιγμή θέτουμε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Το λόγο έχει ο κ. Ρεγκούζας.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ διευκρινιστικά επιπλέον να πω ορισμένα πράγματα.

Η διαδήλωση συνοδεύει υποχρεωτικά τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό του έτους πριν την κατάθεσή του στη Βουλή. Αν κατατεθεί δηλαδή ο προϋπολογισμός του 2004, πρέπει υποχρεωτικά να έχει τη διαδήλωση για τον απολογισμό του 2003. Η διαδήλωση είναι ένα συμβουλευτικό έγγραφο που προβλέπεται από το δημόσιο λογιστικό και χρησιμεύει στον Υπουργό Οικονομικών. Τον συμβουλεύει γιατί, μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση του αιτήματος από τον Υπουργό Οικονομικών μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι υποχρεωμένο να καταθέσει αυτήν τη διαδήλωση που είναι το συνοδευτικό έγγραφο του προϋπολογισμού και απευθύνεται στον Υπουργό Οικονομικών.

Σύμφωνα με το άρθρο 79 του Συντάγματος, παράγραφος 7, η ειδική ετήσια έκθεση –με το παλιό σύστημα συζητούσαμε επί της εκθέσεως και μόνο– απευθύνεται κατ' αρχήν στον Πρόεδρο της Βουλής. Δεν μεσολαβεί δηλαδή ο καθ' ύλην υπεύθυνος διαχειριστής που είναι η Κυβέρνηση. Απευθύνεται στον Πρόεδρο της Βουλής, για να εξασφαλίσει και την ανεξαρτησία της σχέσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη Βουλή και κατατίθεται μέσα στις προθεσμίες που προβλέπει το Σύνταγμα και ο νόμος περί δημοσίου λογιστικού. Δεν έχει λοιπόν καμία σχέση, όπως σωστά αναφέρεται στο άρθρο 77 του ν. 2362 περί δημοσίου λογιστικού που αντιδιαστέλλει το έγγραφο της διαδήλωσης, που, όπως σας είπα, απευθύνεται στον Υπουργό Οικονομικών, με την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία απευθύνεται απευθείας στον Πρόεδρο.

Είναι ουσιαστική προϋπόθεση πλέον η συζήτηση με τη νέα μορφή του απολογισμού και δεν θα πρέπει να γίνεται σύγχυση για τη συζήτηση που γινόταν πριν υπάρξει αυτή η διαδικασία, που την ψηφίσαμε στην τελευταία συνταγματική αναθεώρηση ομόφωνα τα κόμματα. Μάλιστα, θεωρήσαμε ότι θα πρέπει αυτή η επιτροπή να αποκτήσει σάρκα και οστά, δίνοντάς της γραμματειακή και τεχνοκρατική βοήθεια για να μπορεί να υπεισέρχεται σε ουσιαστικά ζητήματα που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που έχουν σχέση με υπερβάσεις, με κακοδιαχείριση, με οργανισμούς, με Υπουργεία.

Την όποια αναβολή ζητάμε εμείς σήμερα είναι, όχι για τυπικούς λόγους, αλλά κυρίως για ουσιαστικούς λόγους, γιατί η συζήτηση πλέον της ετήσιας έκθεσης δεν γίνεται χωριστά στη Βουλή. Θα γίνεται μαζί με την ειδική έκθεση της Επιτροπής Απολογισμού που καταθέτουμε όλα τα κόμματα.

Είναι γεγονός ότι καθυστέρησα την κατάθεση αυτής της έκθεσης σε μια προσπάθεια και αγωνία ταυτόχρονα να αναζητηθεί αυτή η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου που δεν σας κρύβω ότι κατά τη διάρκεια της συζήτησης στις δύο επιτροπές δεν είχε γίνει τόσο κατανοητό και από εμάς τους ίδιους. Και αυτό γιατί είναι η πρώτη εφαρμογή του θεσμού.

Η προθεσμία που μπορεί η Βουλή να συζητήσει στην Ολομέλεια αυτό το ζήτημα είναι η 19η Νοεμβρίου 2003, δηλαδή ένα έτος μετά την κατάθεση του απολογισμού στη Βουλή. Ο απολογισμός δηλαδή του 2001 κατατέθηκε στη Βουλή στις 19 Νοεμβρίου 2002 και, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 122 του Κανονισμού της Βουλής πρέπει να συζητηθεί μέσα σε ένα χρόνο.

Πραγματικά δεν το κάνουμε για κανέναν άλλο λόγο, αλλά για να έχουμε πληρέστερη ενημέρωση με βάση την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Μάλιστα μετά από την αγωνία που είχα, προσπάθησα να αντλήσω πληροφορίες από το Ελεγκτικό Συνέδριο και μου ειπώθηκε ανεπισημώς και προφορικά ότι η

έκθεση αυτή θα κατατεθεί μέσα στον Ιούλιο.

Κατόπιν αυτών θα ήθελα να σημειώσω ότι, το άρθρο 98, παράγραφος 1, περίπτωση ε' του Συντάγματος λέει σαφώς ότι συνοδεύει υποχρεωτικά αυτή η έκθεση την ειδική έκθεση της επιτροπής μας και είναι βασική προϋπόθεση για τη σημερινή συζήτηση.

Θεωρούμε για λόγους, όχι κωλυσιεργίας, αλλά για λόγους ουσίας ότι, η σημερινή συζήτηση από τη στιγμή που υπάρχουν τα περιθώρια μέχρι 19 Νοεμβρίου 2003, μπορεί να αναβληθεί. Αναφέρω και στην ειδική έκθεση που καταθέσαμε ξεχωριστά τα κόμματα ότι όλα τα στοιχεία που έχουμε αξιοποιήσει είναι από τον ισολογισμό και απολογισμό του κράτους και από την διαδήλωση που απευθύνεται, όπως σας είπα, στον Υπουργό Οικονομικών, χωρίς όμως να λαμβάνουμε υπόψη τα σχετικά στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για να συζητηθούν όλα μαζί. Αν συζητήσουμε σήμερα, κανένας δεν νομιμοποιείται να ζητήσει ξεχωριστή συζήτηση επί της ετήσιας έκθεσης του απολογισμού του 2001. Αυτή η διαδικασία υπήρχε σύμφωνα με τις παλιές διατάξεις του Συντάγματος αλλά όχι μετά την Αναθεώρηση.

Κατόπιν τούτων θέσαμε θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφοι 1, 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής, για τυπικούς και ουσιαστικούς λόγους και ζητάμε αυτήν την αναβολή.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Θα σας παρακαλέσω ιδιαίτερα να προσέξετε την απάντησή μου, διότι είμαι βέβαιος ότι δεν υπάρχει πράγματι πρόθεση, αλλά υπάρχει πλάνη. Ίσως δεχθείτε την απάντησή μου. Άνθρωποι είμαστε και μπορεί να κάνουμε λάθος.

Είπατε μόλις τώρα ότι κανείς δεν νομιμοποιείται να ζητήσει τη συζήτηση της εν λόγω εκθέσεως...

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Αν συζητήσουμε σήμερα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** ...αυτής της εκθέσεως που κατά τις ανεπίσημες και προφορικές σας πληροφορίες πρόκειται να κατατεθεί. Εδώ κάνετε λάθος, διότι η συζήτηση αυτής της εκθέσεως προβλέπεται ρητά από τον Κανονισμό της Βουλής και είναι κάτι που επίσης εγώ θέλω να προστεθεί στα όσα θετικά έχω κάνει. Ασφαλώς έχω και αρνητικά.

Εδώ και δύο χρόνια συζητούμε στη Βουλή αυτή ακριβώς την έκθεση που σας έδειξα, την ογκώδη έκθεση. Συζητήσαμε την έκθεση του 1999 το Μάιο του 2002. Συζητήσαμε την έκθεση του 2000 τον Απρίλιο του 2003.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Με το παλαιό σύστημα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ακούστε με παρακαλώ. Θα το δεχθείτε υποθέτω, γιατί είσθε καλής πίστεως συνάδελφος. Είναι ένα λάθος ανθρώπινο, αλλά πιστεύω ότι ο κ. Ρεγκούζας θα το δεχθεί.

Έχουμε συζητήσει δύο εκθέσεις μέχρι τώρα και αναμένεται και η τρίτη. Η έκθεση η τελευταία του 2000 που συζητήθηκε τον Απρίλιο ξέρετε πότε κατατέθηκε; Κατετέθη στις 30 Οκτωβρίου 2002. Δηλαδή, η ανεπίσημη και προφορική διαβεβαίωση που είχατε -εγώ πιστεύω ότι οι δικαστές οφείλουν να ασχολούνται με το έργο και να μην δημιουργούν προβλήματα και στα κόμματα και στη Βουλή- σε ότι αφορά το προηγούμενο έτος, εξετέλεσθη στις 30 Οκτωβρίου. Φαντάζεστε να περιμένουμε εμείς -αν υποθέσουμε ότι όσα λέτε είναι σωστά- να έλθει ενδεχομένως ο Οκτώβριος, ίσως και ο Νοέμβριος; Διότι γι' αυτή την ετήσια έκθεση δεν έχει κάποια προθεσμία, μπορεί να την υποβάλει μέχρι τέλους του έτους του μεθεπομένου έτους εκείνου του οποίου κρίνει.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Εντός έτους.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι, ομιλώ γι' αυτήν την ογκώδη έκθεση. Παρακαλώ να με παρακολουθήσετε γιατί αν εσείς που μελετήσατε το θέμα δεν με παρακολουθείτε, οι άλλοι δεν θα καταλάβουν τίποτα. Είπατε μόλις πριν για την έκθεση αυτή και σας λέω για τη δεύτερη έκθεση την ογκώδη, ότι δεν έχει εκ του νόμου τακτική χρονολογία κατάθεσης. Για το 2000 μας κατετέθη 30 Οκτωβρίου και γι' αυτό τη συζητήσαμε τον Απρίλιο του 2003. Θα μπορούσε κάλλιστα να μας κατατεθεί 30 Νοεμβρίου του 2002. Έχω την αξίωση να με ακούσετε επειδή κουράστηκα για να λύσω το γρίφο που εσείς θεωρήσατε ότι υπάρχει. Η έκθεση αυτή την οποία θεωρείτε αναγκαία για τη

συζήτηση κατατίθεται σύμφωνα με τον ν. 2362/95 άρθρο 77 μέσα στο μεθεπόμενο έτος εκείνου του οποίου κρίνει. Για το 2000 μας κατετέθη 30 Οκτωβρίου 2002. Θα μπορούσε να μας κατατεθεί 30 Δεκεμβρίου 2002. Με την ίδια έννοια αντί του θέρους του Ιουλίου που λέει ο κ. Ρεγκούζας -και το δέχομαι αυτό που λέει- μπορεί να είναι τον Οκτώβριο. Αυτό που δε δέχομαι είναι ότι η συγκεκριμένη δικαστής, αντί να κάνει τη δουλειά της και να στείλει εγκαίρως να συζητήσουμε την έκθεση, δίνει πληροφορίες στην Αξιωματική Αντιπολίτευση περί του τι θα γίνει με την έκθεση. Και τέτοια έκθεση μάς κατέθεσε το Ελεγκτικό Συνέδριο πέρυσι στις 30 Οκτωβρίου. Μπορεί και φέτος για το 2001 να μας κατατεθεί είτε 30 Οκτωβρίου 2003 είτε και αργότερα. Όπως είπε ο κ. Ρεγκούζας, έχουμε προθεσμία μέχρι 19 Νοεμβρίου 2003 να τελειώσουμε τη συζήτηση επί του ισολογισμού και απολογισμού. Άρα, είναι σοφή η διάταξη του Συντάγματος και του Κανονισμού που δεν εξαρτά τη συζήτηση από το πότε θα κατατεθεί η έκθεση γενικώς επί της δραστηριότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου αλλά ζητά για την κατάθεση στη Βουλή να συνοδεύεται από την έκθεση αυτή ο ισολογισμός και ο απολογισμός. Επαναλαμβάνω ότι εκ λόγων παραδόσεως ονομάζεται «διαδήλωση». Αλλά το «διαδήλωση» μπαίνει εντός παρενθέσεως. Λέει «Έκθεση (διαδήλωση) Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του απολογισμού και ισολογισμού του κράτους οικονομικού έτους 2001».

Αυτό λέει το Σύνταγμα και δε λέει για ετήσια έκθεση. Λέει στο άρθρο 98, ότι ετήσια έκθεση που είπε ο κ. Παυλόπουλος, αλλά ότι η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς τη Βουλή για τον απολογισμό και ισολογισμό του κράτους κατά το άρθρο 79 παράγραφος 7. Και το άρθρο 79 παράγραφος 7 λέει ότι το αργότερο μέσα σε ένα έτος από τη λήξη του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή ο απολογισμός, καθώς και ο ισολογισμός που συνοδεύεται υποχρεωτικά από την κατά το άρθρο 98 του Συντάγματος -που σας διάβασα πριν- έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ούτε ετήσια ούτε ξερετήσια.

Αυτό που θα μπορούσαν οι συνάδελφοι να υποστηρίξουν είναι ότι σε μία συζήτηση για τον απολογισμό και ισολογισμό καλό είναι, ότι στοιχεία μπορούμε να έχουμε, να τα έχουμε υπόψη μας. Όμως αυτό είναι άσχετο διότι εν τούτοις περιπτώσεις θα μπορεί κάθε κόμμα ή κάθε συνάδελφος να λέει ότι επειδή αναμένει και κάποια άλλα στοιχεία ή επειδή γίνεται κάποιος έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου για κάποιες δαπάνες που έγιναν ή εδώ ή εκεί, να περιμένουμε και εκείνη την έκθεση. Δεν είναι σωστά πράγματα αυτά. Γι' αυτό με είδατε από την αρχή να διατυπώνω αυτό το παράπονο.

Δε χρειάζομαι αναγνώριση πάνω σε αυτό, αλλά σας λέω ότι αυτή η διαδικασία των πέντε ημερών είχε κάτσει και στο δικό μου στομάχι, διότι ποτέ δε συζητούσαμε για τον απολογισμό. Συζητούσαμε μόνο τον προϋπολογισμό. Γι' αυτό κατά την αναθεώρηση ζητήσαμε να έχω συνεργασία με συνάδελφους, όπως τον κ. Σαρλή, τον Ευρωβουλευτή, που στην αντίστοιχη Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είχε εργαστεί γι' αυτό το θέμα. Ζήτησα τα σχετικά στοιχεία για να δω πώς μπορούμε να θεσμοθετήσουμε και εμείς αυτή τη διαδικασία. Όταν το σκεφτόμουν εγώ, όταν το εισηγήθηκα δεν είχα υπόψη ότι θα κάνουμε αυτή τη συζήτηση. Όμως ας μην προχωρήσω περαιτέρω.

Καλώ μόνο την Αξιωματική Αντιπολίτευση να σεβαστεί αυτά που νομοθετήσαμε. Υπάρχουν πολλά πεδία αντιπαράθεσης με την Κυβέρνηση. Να μη βάλουμε και το Σύνταγμα και τον Κανονισμό μέσα στο ίδιο τσουβάλι. Να κάνουμε αυτή τη συζήτηση και όταν τον Ιούλιο όπως λέτε κατατεθεί αυτή η έκθεση, σας υπόσχομαι μόλις κατατεθεί αμέσως στη νέα Σύνοδο να κάνουμε τη συζήτηση επ' αυτής της εκθέσεως. Δεν μπορώ όμως να αφήσω εκκρεμές αυτό που έχω καθήκον ως Πρόεδρος της Βουλής να κλείσω δηλαδή τη συζήτηση επί του απολογισμού και ισολογισμού, επειδή κάποια κυρία στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή κάποιος συνταξιούχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σας ανέφεραν περί αυτού του χρόνου.

Σας παρακαλώ. Προσπάθησα να επικοινωνήσω για να καταλάβω περί τίνος πρόκειται. Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά. Να κάνουμε λοιπόν κανονικά τη συζήτηση και όταν κατατεθεί αυτή η έκθεση είμαι πρόθυμος να τη συζητήσουμε και εκείνη.



**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ναι, αλλά πρέπει πρώτα να δώσουμε το λόγο και στην άλλη πλευρά και μετά να αποφασίσουμε σύμφωνα με τον Κανονισμό.

Ο κ. Κωνσταντίνου έχει το λόγο.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, η προσωπική σας ευαισθησία για τη δημοκρατική λειτουργία του θεσμού είναι γνωστή σε όλους μας. Δεν μπορούσατε παρά να αντιμετωπίσετε υπεύθυνα και αυτό το θέμα όπως πάντα κάνατε. Το διευκρινίσατε απολύτως. Μόνο κάποιος κακόπιστος δε θα το καταλάβαινε, σκοπίμως.

Θέλω να προσθέσω όμως και την ευαισθησία που έδειξαν και η Κυβέρνηση και ο πρώην πρόεδρος της ο κ. Αρσένης, αλλά και ο νυν ο κ. Μακρυπίδης. Νομίζω ότι όλοι οι συνάδελφοι, που συμμετέχουν στην επιτροπή πρέπει να αναγνωρίσουμε την προσπάθεια που έκαναν, ώστε αυτός ο θεσμός που λειτουργεί πρώτη φορά να είναι πιο αποτελεσματικός και πιο δίκαιος.

Πήρα το λόγο όμως για να αναφερθώ και σε αυτό που μπορεί να αποτελεί κάποιο μυστήριο. Ακούει κάποιος τη λέξη «διαδήλωση» και να μην ξέρει περί τίνος πρόκειται. Γι' αυτό άνοιξα τον ισολογισμό και απολογισμό του κράτους οικονομικού έτους 2001. Παρακαλώ και τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας να ανοίξουν και αυτοί τον ισολογισμό και απολογισμό και θα διαπιστώσουν ότι πρόκειται για κάτι περισσότερο από μια έκθεση.

Αυτό, λοιπόν, το κείμενο του απολογισμού και ισολογισμού του κράτους του οικονομικού έτους 2001 που μας μοιράστηκε πέρυσι και αφορά τον προϋπολογισμό που εκτελούμε φέτος λέει: «Το Ελεγκτικό Συνέδριο στην Ολομέλειά του» -αναφέρει τον πρόεδρο, τα ονόματα- «αφού άκουσε κλπ...αφού έλαβε υπόψη του το άρθρο 98 παράγραφος 1, περίπτωση 5 του Συντάγματος κλπ...» συνεχίζει, κύριοι συνάδελφοι, στη σελίδα είκοσι τέσσερα, την οποία μπορείτε να δείτε: «διαδηλώνει την ορθότητα των αποτελεσμάτων του απολογισμού του οικονομικού έτους 2001 και του ισολογισμού της 31ης Δεκεμβρίου 2001 τα οποία έχουν ως εξής:...» και καταλήγει με την περιγραφή των εσόδων και των εξόδων κατά Υπουργείο, αυτά που συζητήσαμε επανειλημμένα στην επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται για μία απλή έκθεση. Διαδηλώνει την ορθότητα. Δηλαδή, πρόκειται για κάτι παραπάνω από μία απλή έκθεση. Για το λόγο αυτό, πιστεύω ότι ο καθένας πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη αυτό το κείμενο ως θέση και να ξεκινήσουμε τη συζήτηση.

Τώρα, εάν αντιλήφτην ορθώς -εύχομαι να κάνω λάθος και θέλω να πιστεύω ότι κάνω λάθος- ενδεχομένως η Νέα Δημοκρατία ψάχνει τρόπο ή σκέφτεται -επαναλαμβάνω εύχομαι να κάνω λάθος- να μη συμμετέχει στη συζήτηση. Δε θέλω να προδικάσω τίποτα ούτε θέλω να πω κάτι, αλλά εύχομαι να μην είναι έτσι και να μην αναγκαστούμε να πάρουμε σκληρή θέση στη συνέχεια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Θέλω να πω στους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι πράγματι θα είναι ευχής έργον εάν μέχρι του ορισμού της συζήτησης του απολογισμού και ισολογισμού οποιουδήποτε έτους με την έκθεσή του -αυτή που τον συνοδεύει κατά το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής- είτε δημοσιευτεί αυτή η μεγάλη έκθεση -η ετήσια- είτε δημοσιευτούν άλλα στοιχεία, αυτά τα επιπλέον στοιχεία να λαμβάνονται υπόψη στη συζήτησή μας.

Ωστόσο, εάν επρόκειτο να μην κάνουμε αυτή τη συζήτηση μέχρι να έρθει η άλλη έκθεση, αυτό σημαίνει ότι καταργούμε τη συζήτηση επί εκείνης της εκθέσεως, γεγονός που είναι λάθος, δεδομένου ότι πρόκειται για μία έκθεση, στη σύνταξη της οποίας παίρνουν μέρος πολλοί συνάδελφοι, διότι περιέχει πολλά στοιχεία τα οποία αφορούν πολλές φορές τις περιφέρειές τους, τον τομέα με τον οποίο ασχολούνται κτλ. Για παράδειγμα, στις 30 Απριλίου κάναμε μία ωραία συζήτηση στην οποία πήραν μέρος πάρα πολλοί συνάδελφοι. Δεν καταλαβαίνω γιατί να καταργήσουμε αυτή τη συζήτηση.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Με το παλαιό σύστημα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δεν υπάρχει παλαιό και νέο σύστημα, αγαπητέ συνάδελφε. Ο ν. 2462/95 δεν κατηγορήθη. Απλούστατα, είπαμε να συζητούμε εδώ αυτή την έκθεση -η οποία αποτελεί δική μου πρωτοβουλία και την οποία μπορείτε να μην αναγνωρίσετε- όπως συζητούμε και τις εκθέσεις των ανεξάρτητων αρχών και τον κοινωνικό προϋπολογισμό. Κάνουμε, λοιπόν, κάποιες συζητήσεις. Για παράδειγμα το πρωί κάναμε μία ολόκληρη συζήτηση όσον αφορά την κριτική που δέχεται το Κοινοβούλιο, δεδομένου ότι λέγεται ότι δεν συνεδριάζουμε επειδή πράξαμε σωστά και μεταφέραμε ένα μέρος του νομοθετικού έργου στις επιτροπές. Αυτό το κάναμε προκειμένου η Ολομέλεια να έχει τη δυνατότητα να προχωρεί σε άλλες σοβαρές και μεγάλες συζητήσεις.

Αυτή τη συζήτηση, λοιπόν, θα συνεχίσει να γίνεται, ανεξάρτητα από τη συζήτηση εκείνη που ορίζει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής για τον απολογισμό και ισολογισμό.

Εγώ, λοιπόν, δεν υιοθετώ αυτό που είπε ο κ. Κωνσταντίνου και δεν αποδίδω καμία σκοπιμότητα, παρά το γεγονός ότι ενοχλήθηκα, γιατί ενώ στη Διαρκή Επιτροπή επιμένετε ότι καθυστερεί η Κυβέρνηση και το Προεδρείο και ότι δεν γίνεται η συζήτηση, τώρα βλέπω ότι δεν θέλετε να προχωρήσετε στη συζήτηση.

Για το λόγο αυτό, σας παρακαλώ θερμά να προχωρήσουμε στη συζήτηση και, επαναλαμβάνω, όταν έρθει η άλλη έκθεση, τότε θα κάνουμε ουσιαστικά -εάν αυτή είναι η άποψή σας- μία πιο βαθιά συζήτηση στο θέμα.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ πολύ, θα ήθελα το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εγώ δεν οχυρώνομαι πίσω από τα τυπικά. Προσπαθώ επί της ουσίας να αντιληφθείτε ότι δεν είναι σωστό να δυναμιτίζουμε την πρώτη εφαρμογή μιας μεταρρύθμισης, την οποία κάναμε διότι κάθε χρόνο στα είκοσι επτά χρόνια που είμαι Βουλευτής, στις πέντε μέρες της συζήτησης του προϋπολογισμού συζητούσαμε για σιδηρόποτε αφορά τον προϋπολογισμό, αλλά δε λέγαμε τίποτα για το τι έγινε.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό που έχω και στο πρόσωπό σας και στο Προεδρείο της Βουλής όλα αυτά τα χρόνια που είμαι εδώ μέσα, δεν θα αναφερθώ στο θέμα που έχουμε θέσει, γιατί θα το αναπτύξει ο κ. Αλογοσκούφης. Ήθελα όμως να πω κάτι, επειδή αναφέρατε για τη λειτουργία της επιτροπής και για τις εγκλήσεις που κάναμε ενδεχομένως και εμείς, που μπορεί να αντανάκλα και κάποιες ατέλειες στο πρόσωπό σας. Δεν υπήρξε τέτοιο θέμα. Υπήρξε αγωνία να λειτουργήσει η επιτροπή. Θελήσαμε αυτήν την επιτροπή με βάση την τροποποίηση του Συντάγματος να της δώσουμε σάρκα και οστά, να την κάνουμε να έχει έναν ουσιαστικό ρόλο. Εύχομαι και ελπίζω στο μέλλον να αποτελέσει αυτή η επιτροπή το εργαστήριό εκείνο που δεν υπήρχε μέχρι σήμερα στις συζητήσεις της Βουλής, που θα φωτίζει τη Βουλή ακόμα περισσότερο.

Επομένως οι όποιες ανησυχίες εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των επιτροπών δεν είχαν καμία σχέση με καθυστερήσεις στο δικό σας πρόσωπο. Αντίθετα, το Ελεγκτικό Συνέδριο με τη νέα ρύθμιση που προβλέπει το Σύνταγμα και με τη δική σας ενδεχομένως προσωπική παρέμβαση είναι υποχρεωμένο πλέον να συντημήσει τις προθεσμίες και από εδώ και στο εξής εγκαίρως να καταθέτει την ετήσια έκθεση εδώ στη Βουλή. Πάντως διαδήλωσα δεν είναι έκθεση αλλά είναι γνωμάτευση που προηγείται της κατάθεσής του προϋπολογισμού και ετήσια έκθεση είναι άλλο πράγμα, που έχει αναλυτικά πράγματα μέσα για φορείς του δημοσίου, για διαχείριση, για παράτυπες ενέργειες ενδεχομένως, όχι κατ' ανάγκη με δόλο. Νομίζω ότι αυτά που αναφέρονται σε αυτή την ετήσια έκθεση είναι χρήσιμα να συνεκτιμούνται και να συζητούνται εδώ στη Βουλή μαζί με την ετήσια έκθεση της ειδικής επιτροπής που έχουμε με τη νέα τροποποίηση του Συντάγματος. Στο πρόσωπό σας όμως δεν υπήρξε καμία αναφορά που να σας θέτει υπεύθυνο για τις καθυστερήσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχάς



εμείς αναγνωρίζουμε τη μεγάλη σημασία που είχε αυτή η τροποποίηση που έγινε και στο Σύνταγμα και στον Κανονισμό της Βουλής, ώστε να συζητείται ο απολογισμός ξεχωριστά. Ήταν κάτι που πολλοί από εμάς –όχι μόνο εσείς– είχαν πάρει την πρωτοβουλία στην πρώτη φάση της Αναθεώρησης του Συντάγματος να κάνουν προτάσεις για να γίνει ακριβώς αυτό. Μην κάνουμε λοιπόν μια κακή αρχή. Η ευθύνη βρίσκεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία περί αυτού ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει υποβάλει στη Βουλή μέσα στις προθεσμίες που ορίζει το Σύνταγμα την έκθεσή του.

Εμείς τι προτείνουμε: Χωρίς να σηκώνουμε ούτε τους τόνους...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Δεν είναι αυτή η προθεσμία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η προθεσμία εκείνη είναι για τη συζήτηση τη δική μας. Εμείς, απ' ό,τι λέει, οφείλουμε μέσα σε ένα χρόνο να συζητήσουμε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Είναι και για την υποβολή από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Διότι όπως γράφει, το αργότερο μέσα σε ένα έτος από τη λήξη του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή ο απολογισμός και ο γενικός ισολογισμός του κράτους που συνοδεύεται υποχρεωτικώς από την κατά το άρθρο 98 παράγραφο 1 περίπτωση ε' έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Η κατάθεσή του. Δηλαδή το Νοέμβριο που κατέθεσε ο Υπουργός των Οικονομικών τον απολογισμό του προ περασμένου έτους έπρεπε να είναι και η έκθεση.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Έπρεπε να συνοδεύει και η έκθεση.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Αυτή την έκθεση μας την έδωσε. Η άλλη έκθεση που λέτε προβλέπεται από νόμο μεταγενέστερο και αφορά την όλη δραστηριότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Εκείνη είναι έκθεση. Αυτή δεν είναι έκθεση η διαδήλωση, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Ε, όχι, κύριε Αλογοσκούφη!

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Εμείς θεωρούμε ότι με το να συναινέσουμε, κύριε Πρόεδρε, να γίνει η πρώτη συζήτηση του απολογισμού και του ισολογισμού με αυτό τον τρόπο που θεωρούμε ότι δε συνοδεύεται από την αναλυτική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν ξεκινήσουμε αυτό το θεσμό με αυτό τον τρόπο, στην ουσία το θεσμό τον φαλκιδεύουμε.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ :** Η άλλη έκθεση δεν έχει νόημα. Είναι σχόλια.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Κύριε Κεδίκογλου, μη διακόπτετε.

Συνεχίστε, κύριε Αλογοσκούφη.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Γι' αυτό με την παρουσία μας εμείς τουλάχιστον δε θα συμπράξουμε στο να φαλκιδεύσουμε έναν καινούργιο θεσμό από την αρχή του. Θεωρούμε ότι υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια να ζητήσουμε από το Ελεγκτικό Συνέδριο να επισπεύσει την υποβολή της έκθεσής του μέχρι το Σεπτέμβριο και να κάνουμε τη συζήτηση αυτή τη φορά στο απώτατο όριο που μας δίνει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός και εφεξής να ζητούμε από το Ελεγκτικό Συνέδριο να είναι η κατάθεση της έκθεσης έγκαιρη.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Ας ακούσουμε και τον κύριο Υπουργό και κάντε ό,τι νομίζετε. Εγώ νομίζω ότι εδώ πρέπει να βρισκόμαστε συνθέσεις διότι αν ερχόμαστε με προελημμένες αποφάσεις τότε δεν οδηγούμεθα πουθενά.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) :** Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω τις βασικές αντιφάσεις αυτής της επιχειρηματολογίας γιατί αυτές δεν αντέχουν στην κριτική ούτε καν πρωτοετούς φοιτητή της Νομικής Σχολής.

Ο κ. Παυλόπουλος φρονίμως ποιών απήλθε, γιατί ξέρει καλά νομικά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Εγώ έχω οριστεί Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος είναι ο κ. Αλογοσκούφης.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) :** Σας παρακαλώ, ακούστε με. Θέλω να πω το εξής: Εάν οδηγηθούμε στην παραδοχή ότι η διαδήλωση που συνοδεύει την κατάθεση του ισολογισμού-απολογισμού του έτους 2001 δεν είναι η κατά το Σύνταγμα κατά το 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε' του Συντάγματος έκθεση, αυτό σημαίνει το εξής απλό πράγμα ότι η Βουλή δε δύναται να συζητήσει πλέον. Είναι παντελώς άκυρη η κατάθεση του ισολογισμού-απολογισμού. Επομένως δεν μπορεί να χωρίσει συζήτηση επί ακύρου καταθέσεως, διότι το 79 του Συντάγματος λέει ότι η κατάθεση του ισολογισμού –απολογισμού γίνεται με υποχρεωτική συνοδεία της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά το 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε'. Άρα, εδώ δεν υπάρχουν πλέον προθεσμίες εάν θεωρήσουμε ότι η διαδήλωση δεν είναι έκθεση να καταθέσει το Ελεγκτικό Συνέδριο την έκθεσή του επί του ισολογισμού-απολογισμού.

Έρχομαι στην άλλη βασική αντίφαση. Αυτή συνδέεται με τον κατά περίπτωση και κατά το δοκούν σεβασμό που επιδεικνύει η Νέα Δημοκρατία προς τα δικαστήρια της χώρας. Άλλες μεν φορές σπεύδει να τα υπερασπίσει και να πει «κάτω τα χέρια από την ανεξάρτητη δικαιοσύνη», άλλες δε φορές σπεύδει να λιδορρήσει μια ενέργεια ενός ανωτάτου δικαστηρίου, διότι εδώ περί λιδορρίας πρόκειται.

**ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ :** Εμείς λιδορρήσαμε;

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ :** Το λόγο επί προσωπικού φυσικά, κύριε Πρόεδρε!

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) :** Το Ελεγκτικό Συνέδριο λοιπόν στη διαδήλωσή του, η οποία συνοδεύει την κατάθεση του ισολογισμού-απολογισμού λέει ότι προκειμένου να την καταθέσει έλαβε υπόψη το άρθρο 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε' του Συντάγματος το οποίο ομιλεί περί της εκθέσεως η οποία συνοδεύει υποχρεωτικά τον ισολογισμό-απολογισμό. Το Ελεγκτικό Συνέδριο λοιπόν ονομάζει τη διαδήλωση «την κατά το Σύνταγμα επιβαλλόμενη έκθεση». Έτσι την ονόμασε το Ελεγκτικό Συνέδριο, όχι εμείς.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Το λέει και η έκθεση σε παρένθεση «διαδήλωση».

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών) :** Τώρα λοιπόν, το ερώτημα είναι το εξής, για να δείτε τι απίστευτα πράγματα λέτε εδώ: Εγώ συμπληρώων βέβαια γιατί η απάντηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του ερωτήματος του κυρίου Προέδρου είναι σαφής, ότι αυτό που ονομάζουμε διαδήλωση είναι η έκθεση η επιβαλλόμενη κατά το άρθρο 98. Το λέει και εκεί για να μη μείνει καμία αμφιβολία. Σας λέω λοιπόν το εξής: Πείτε ότι η Βουλή σήμερα αποφασίζει ότι αυτό που το Ελεγκτικό Συνέδριο το ονομάζει έκθεση και θεωρεί ότι εξετέλεσε την υποχρέωσή του, η Βουλή λέει ότι δεν είναι και αποστέλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο την απόφασή της και λέει ότι κύριοι αυτό που εσείς λέτε ότι είναι η κατά το άρθρο 98 παράγραφος 1 περίπτωση ε' έκθεση δεν είναι και το Ελεγκτικό Συνέδριο προφανώς επειδή σέβεται τον εαυτό του θα απαντήσει ξανά ότι αυτή είναι. Πού θα πάμε; Σε συνταγματική κρίση; Εμείς θα πούμε στο Ελεγκτικό Συνέδριο ποιο είναι το κατά το Σύνταγμα καθήκον του; Εάν θέλετε να το πούμε, δηλώστε το εδώ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Ακροβασίες!

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Κοιτάξτε. Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, αν υπάρξει παρεμπόδιση ζήτημα, δίνεται ο λόγος σε αυτόν που το θέτει, το αναπτύσσει και αποφαίνεται ο Πρόεδρος. Θέλω, λοιπόν, να σας παρακαλέσω να σκεφθείτε πάλι το θέμα. Αντιλαμβάνομαι ότι έχετε πάρει κάποια απόφαση, ασφαλώς υπό αίρεση. Δεν έχει νόημα να συζητούμε, όταν ένα κόμμα έχει κάτι αποφασίσει.

Σας λέγω τούτο μόνο: Εάν η έκθεση που πρέπει να συνοδεύει τον απολογισμό και τον ισολογισμό της Βουλής είναι αυτή που εσείς εννοείτε, τότε δε θα γίνεται δεκτή κατάθεση του ισολογισμού και του απολογισμού. Αυτό, όμως, αντιλαμβάνεσθε πού οδηγεί.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ :** Αυτό λέει το Σύνταγμα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Κύριοι, το Σύνταγμα στο άρθρο 98 μιλάει για έκθεση. Δεν αναφέρεται σε ετήσια έκθεση. Για ετήσια έκθεση μιλάει ο νόμος και αναφέρεται σε αυτήν.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θέλω το λόγο επί προσωπικού ζητήματος.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δεν έχει νόημα, κύριε συνάδελφε, αυτή η ταλαιπωρία του Σώματος!

Θα σας δώσω το λόγο μόνο και μόνο επειδή κατά την απουσία σας ο κύριος Υπουργός είπε ότι ο κ. Παυλόπουλος φρονίμως απήλθε. Εγώ είπα στον Υπουργό ότι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει οριστεί ο κ. Αλογοσκούφης. Νομίζω ότι αυτό καλύπτει τον κ. Παυλόπουλο. Προφανώς ο Υπουργός νόμιζε ότι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος είναι ο κ. Παυλόπουλος.

Εάν, όμως, κύριε Παυλόπουλε, επιμένετε, θα σας δώσω το λόγο. Σας παρακαλώ, όμως, αναφερθείτε μόνο σε αυτό, διότι αυτήν την υπόθεση τη ζω εδώ και δέκα ημέρες. Μου είπε δηλαδή η υπηρεσία εδώ και δέκα ημέρες πως ο κ. Ρεγκούζας είπε ότι η Νέα Δημοκρατία θα αποχωρήσει από τη συζήτηση. Εάν, λοιπόν, αυτή είναι η απόφασή σας εδώ και δέκα ημέρες, δεν έχει νόημα αυτή η καθαρά κοινοβουλευτική διαδικασία! Δεν μπορείτε -εν πάση περιπτώσει- να σύρετε όλους μας σε μία αντίληψη την οποία εσείς έχετε αυτήν τη στιγμή, δηλαδή πως ό,τι και αν πούμε εμείς, ό,τι και αν πει το Ελεγκτικό Συνέδριο, θα φύγετε, διότι το αποφασίσατε προ δέκα ημερών. Τι να σας κάνω, λοιπόν; Δεν μπορώ να σας κρατήσω με το ζόρι!

Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε.

**ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:** Επί του προσωπικού θα ήθελα να εξηγήσω στον κύριο Υπουργό, όπως το είπε και ο Πρόεδρος, πως έφυγα διότι ο κ. Αλογοσκούφης -Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος στη σημερινή συζήτηση- είχε από εκεί και πέρα αναλάβει τα καθήκοντά του.

Όσον αφορά τα νομικά μου, τα εξέθεσα προηγουμένως. Ίσως, κύριε Υπουργέ, εσείς να μην αντιληφθήκατε τι είπα. Ξαναλέγω, όμως, στον κύριο Πρόεδρο μία λέξη. Και τη λέω, κύριε Πρόεδρε, γιατί σε καμία περίπτωση κανείς δεν θέλει να οξύνει τη συζήτηση ή αυτή την Αίθουσα. Ό,τι λέμε το λέμε για πληρέστερη ενημέρωση από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας. Θα δείτε ότι το Σύνταγμα μιλάει για «την έκθεση». Χρησιμοποιεί το οριστικό άρθρο. Δεν εννοεί πολλές εκθέσεις. Μία εννοεί. Και σε καμία περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, δεν εννοεί τη διαδήλωση, που, όπως σας είπα, μπορεί το Ελεγκτικό Συνέδριο να την ονομάζει έκθεση (διαδήλωση), αλλά η διαδήλωση υπάρχει ως έκθεση κατά τον Κώδικα Δημοσίου Λογιστικού. Η έκθεση που εννοεί το Σύνταγμα, η «μία» έκθεση που αναφέρει -γι' αυτό χρησιμοποιεί το οριστικό άρθρο «της»- είναι η πλήρης έκθεση...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Καλώς, κύριε συνάδελφε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θέλω και εγώ να πάρω το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι, κύριε Αλογοσκούφη, με συγχωρείτε. Υπάρχει ένας Κανονισμός, ο οποίος λέει να δώσω το λόγο στον κ. Ρεγκούζα για πέντε λεπτά. Συζητούμε επί μία ώρα. Το πρωί, χθες και προχθές είχαμε συζητήσεις επί συζητήσεων, διότι νόμιζα ότι εδώ θα έλθετε και θα συζητήσουμε. Αυτό που είπε ο κ. Ρεγκούζας προ δεκαημέρου, δηλαδή ότι, αν το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν κατέθετε την έκθεσή του, δεν θα παίρνατε μέρος στη συζήτηση και θα αποχωρούσατε, έπρεπε να το λάβω σοβαρά υπόψη μου και να μην αναλώνω το χρόνο μου, για να επιχειρηματολογώ επί πραγμάτων τα οποία εσείς δεν θα θέλατε να ακούσετε, αφού αυτό αποφασίσατε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να πάρω το λόγο για ένα λεπτό, προκειμένου να εκθέσω την άποψή μου;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μα, ποια άποψη, κύριε Αλογοσκούφη; Σας έδωσα ήδη το λόγο. Δεν προβλέπει ο Κανονισμός άλλη συζήτηση. Όμως, αν επιμένετε, ορίστε. Έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Πρέπει να απαντήσουμε σε ορισμένα ζητήματα που είπε ο κύριος Υπουργός. Δεν πρέπει να δοθούν απαντήσεις; Δεν κάνουμε διάλογο εδώ;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Αλογοσκούφη, τον Κανονισμό τον γνωρίζετε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Εγώ απλώς θέλω να είμαι ακριβής. Δεν θα πω πολλά πράγματα. Το Σύνταγμα λέει: «Η έκθεση πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου που υποβάλλεται στη Βουλή».

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Σας λέγω, λοιπόν, ότι υπερβλήθη στη Βουλή.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Εμείς θεωρούμε ότι η διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν υποκαθιστά την έκθεση. Θέλω να είμαστε ξεκάθαροι, έστω πρακτικά. Η διαδήλωση σύμφωνα με το άρθρο 76 του νόμου περί δημοσίου λογιστικού του 1995 υποβάλλεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο στον Υπουργό, όχι στη Βουλή.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μα, σας εξήγησα, κύριε συνάδελφε. Ορίστε και το δελτίο Τύπου. Στις 25 Νοεμβρίου ήρθε ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και μου κατέθεσε την έκθεση.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Η διαδήλωση δεν είναι η έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εσείς το λέτε αυτό. Το Ελεγκτικό Συνέδριο λέει ότι η έκθεσή του είναι αυτή, την οποία από το 1930 ονομάζει διαδήλωση.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Εμείς, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε να ολοκληρώσω, ζητήσαμε τότε την τροποποίηση του Κανονισμού και του Συντάγματος, για να γίνεται μια ουσιαστική συζήτηση και ουσιαστικός έλεγχος στη διαχείριση του κράτους. Και γι' αυτό είναι απαραίτητη η λεπτομερής έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Και, όπως είπα πριν, δεν υπάρχει ειλημμένη απόφαση. Πριν από δέκα μέρες -σας πληροφορώ εγώ υπευθύνως, για να μην σας παραπληροφορεί η υπηρεσία- δεν είχαμε πάρει απόφαση...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ! Δεν παραπληροφορεί η υπηρεσία, κύριε συνάδελφε!

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Αναφέρεστε σε παραπληροφόρηση...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι, δεν με παραπληροφορεί η υπηρεσία.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Είναι δυνατόν ο κ. Ρεγκούζας...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παραπληροφόρηση, αν θέλετε να σας το πω ευθέως, υπάρχει...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** ... ο κ. Ρεγκούζας...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Αλογοσκούφη, ακούστε: εμένα με ενδιαφέρει η λειτουργία των κομμάτων. Όταν τα κόμματα έχουν τον οποιονδήποτε σύμβουλο που πέρασε κάποτε από το Ελεγκτικό Συνέδριο και επικαλούμενος τις γνώσεις του μπορεί να τα παρασύρει - διότι εγώ δεν μπορώ να σας αποδώσω πρόθεση σε αυτό, καλή πίστη έχετε...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όταν όμως ο δικαστής αντί να κάνει τη δουλειά του, τη «στραβομάρα» του, που λέει ο ελληνικός λαός, κάθεται και λέει στο ένα κόμμα και το άλλο τι θα κάνει και πότε θα το κάνει, θα συμβεί το ίδιο με την άλλη ιστορία που είχαμε, με τους υπαλλήλους του Δήμου Θεσσαλονίκης. Γιατί σε εκείνη την περίπτωση, πριν καν εκδοθεί η απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνάδελφος εδώ την γνώριζε. Δεν είναι σωστά πράγματα αυτά! Και όταν δικαστές απευθύνονται σε Βουλευτές για να τους δώσουν οποιαδήποτε πληροφορία, πρέπει να απαντάμε «κύριε, κάνε τη δουλειά σου».

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Τα περί υπηρεσίας εσείς τα αναφέρατε, δεν τα ανέφερα εγώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μα, τα έχω ζηήσει αυτά, κύριε συνάδελφε. Διότι πήρα τότε τον πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τον ρώτησα αν έχει εκδώσει εκείνη την απόφαση και μου απάντησε «όχι». Πώς, λοιπόν, ήταν γνωστή η απόφαση εκείνη στη Βουλή;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Εμείς και πάλι προτείνουμε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Και αναστατώθηκε ο Δήμος Θεσσαλονίκης επί δύο μήνες, διότι ο πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκεί ήθελε να δημιουργήσει τα ζητήματα, με τα οποία ασχολήθηκε ολόκληρο Κοινοβούλιο για το κέφι του οποιουδήποτε παράγοντα.

Ε, λοιπόν, εγώ αυτά δεν μπορώ να τα αντέξω!

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, για να γίνει συζήτηση και ουσιαστικός έλεγχος στη διαχείριση του κράτους, όπως προβλέπει το Σύνταγμα, χρειαζόμαστε την αναλυτική έκθεση. Εμείς προτείνουμε να εξαντλήσουμε τα περιθώρια αυτή τη χρονιά, που είναι ο πρώτος χρόνος εφαρμογής, ώστε να έρθει η αναλυτική έκθεση. Αν δούμε ότι δεν έρχεται η αναλυτική έκθεση μέχρι το Νοέμβριο, ας κάνουμε τη συζήτηση. Αλλά πρέπει να ξεκαθαρίσουμε και στο Ελεγκτικό Συνέδριο ότι οφείλει έγκαιρα να υποβάλει την έκθεσή του.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εγώ δέχομαι να ζητήσω από το Ελεγκτικό Συνέδριο, αυτή η άλλη έκθεση, που προβλέπεται από το νόμο του 1995, να υποβάλλεται εγκαίρως, ώστε μαζί με την έκθεση που προβλέπει το Σύνταγμα, να έχει η Βουλή και αυτήν υπόψη της. Αλλά να εξαρτώ τη λειτουργία της Βουλής και το σεβασμό της Βουλής προς τις διατάξεις του Συντάγματος από το πόσο επιμελώς και εγκαίρως θα εργάζεται ο οποιοσδήποτε αρμόδιος του Ελεγκτικού Συνεδρίου για να συντάσσει τη μεγάλη έκθεση, αυτό δεν μπορώ να το κάνω. Διότι τότε θα γίνει εκείνο που όλοι εδώ καταδικάζουμε, ενώ θέλουμε τη δικαιοσύνη να είναι αμέτοχη και να ασχολείται με το έργο της και μόνο. Να την αφήνουμε όμως και εμείς ήσυχη.

Αν κάποιος εκεί δεν το αντιλαμβάνονται, να τους κόβουμε εμείς το βήμα, κύριοι συνάδελφοι. Πέρασα ενάμιση χρόνο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και είχα ουρά δικαστών απ' έξω, κύριοι συνάδελφοι. Και τους έδιωξα όλους. Άλλος ήθελε αναβολή, άλλη ήταν έγκυος... Αυτή είναι η κατάσταση.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Ανεξάρτητη δικαιοσύνη, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ανεξάρτητη δικαιοσύνη, αλλά υπάρχουν και τα ζιζάνια. Και εμείς αυτά τα ζιζάνια να μην τα καλλιεργούμε, διότι μας κάνουν τον οπαδό, το φίλο, τον δεν ξέρω τι.

Κύριοι συνάδελφοι, η άποψή μου είναι ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό δεν υπάρχει παρεμπόδιον θέμα. Εάν επιμένετε, θα ρωτήσω και το Σώμα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Επιμένουμε, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Εγώ πάντως σας παρακαλώ, με τη διαβεβαίωση που σας δίνω ότι θα ζητήσω από το Ελεγκτικό Συνέδριο να κατατίθεται όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα η άλλη έκθεσή του, ώστε να λαμβάνεται υπόψη από τη Βουλή, να θεωρήσετε αυτό ικανοποιητικό –διότι πράγματι πιστεύω κι εγώ ότι πρέπει να έχει η Βουλή όσο γίνεται περισσότερα στοιχεία- και να πάρετε μέρος σε αυτήν τη συζήτηση. Στο κάτω-κάτω είναι η πρώτη συζήτηση που κάνουμε.

Όλα τα κόμματα θέλατε να διαχωρίσουμε τη συζήτηση του προϋπολογισμού από τη συζήτηση του απολογισμού. Μην τραυματίζουμε λοιπόν αυτήν την καινοτομία που κάναμε.

Ο κ. Λαφαζάνης έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Εγώ δεν είμαι νομικός.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δεν είναι θέμα νομικών γνώσεων αυτό.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Δήλωσα μια ιδιότητα που δεν έχω και ίσως αυτό να θεωρείται ελάττωμα σ' αυτήν την Αίθουσα, αλλά προσπαθώ να σκεφτώ με την κοινή λογική. Και η κοινή λογική λέει από άποψη ουσίας ότι εφόσον υπάρχει έκθεση (διαδήλωση) του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ακολουθεί και μια ετήσια έκθεση η οποία είναι πιο αναλυτική, καλό είναι για τη σημαντική συζήτηση, η οποία αφορά τον ισολογισμό και τον απολογισμό του κράτους, να υπάρχει στη διάθεση και της επιτροπής και της Αίθουσας και η άλλη έκθεση. Αυτό πιστεύω συμβάλλει στο να γίνει η συζήτηση πιο αποτελεσματική και πιο διεισδυτική και ουσιαστική. Νομίζω ότι θα μπορούσε απ' όλες τις πτέρυγες να υπάρξει μια έκκληση ώστε στη συζήτηση του επόμενου έτους να έχουμε και τα δύο αυτά κείμενα και να διευκολύνουμε έτσι τη συζήτηση επί του ισολογισμού και απολογισμού του κράτους. Και κάνω και μια έκκληση στη Νέα Δημοκρατία με αυτήν τη γενική ομόθυμη, ομόφωνη έκφραση όλων μας, να παραμείνει και να συνεχίσουμε τη συζήτηση επί της ουσίας. Νομίζω ότι έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε μια ουσιαστική συζήτηση και να κατατεθούν ουσιαστικές παρατηρήσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στη συζήτηση του απολογισμού του κράτους οικονομικού έτους 2001 και του ισολογισμού του κράτους οικονομικού έτους 2001 σε δύο συνεδριάσεις όπως ορίζει ο Κανονισμός.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ:** Εμείς συνεπείς σ' αυτά που είπαμε, αποχωρούμε από την Αίθουσα.

(Στο σημείο αυτό αποχωρούν της Αιθούσης οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριοι συνάδελφοι, σύμφωνα με το άρθρο 107 θα γίνουν αυτές οι δύο συνεδριάσεις, η μια σήμερα, η άλλη αύριο, κατανέμεται ο χρόνος στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες, έχουν δοθεί κατάλογοι από το ΠΑΣΟΚ, από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος και από το Συνασπισμό της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας. Δεν δόθηκε κατάλογος από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Άρα ήταν ειλημμένη απόφαση.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δεν θα το σχολιάσω, γιατί λείπουν οι συνάδελφοι.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Θα παρακαλούσα να περιλάβετε και εμένα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Η εγγραφή των Ανεξάρτητων Βουλευτών στον κατάλογο ομιλητών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 96, όπου μπορείτε να εγγραφείτε από την έναρξη της συζήτησης μέχρι το τέλος της ομιλίας των εισηγητών.

Μετά την αποχώρηση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας δεν υπάρχει λόγος εφαρμογής των διατάξεων περί καταμερισμού του χρόνου σε τόσα λεπτά κατά κόμμα, κατά ομιλητή κλπ. Μπορούν οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να μιλήσουν κανονικά σύμφωνα με τον Κανονισμό και όσοι άλλοι συνάδελφοι θελήσουν να πάρουν το λόγο. Συμφωνείτε επ' αυτού;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Το Σώμα συμφώνησε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, πόση ώρα θα μιλήσουν οι εισηγητές; Μην το πάμε στα δεκαπέντε λεπτά.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μπορείτε να μιλήσετε παραπάνω διότι έχουμε χρόνο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Πάνω από δεκαεπτά λεπτά εννοείτε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ναι.

Ο κ. Μαντέλης έχει το λόγο.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, είναι η πρώτη φορά που στην Ολομέλεια του ελληνικού Κοινοβουλίου γίνεται ειδική συζήτηση πάνω στον ισολογισμό και τον απολογισμό του κράτους και ιδιαίτερα του οικονομικού έτους 2001. Η συζήτηση γίνεται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 72 παράγραφος 1 και 79 παράγραφος 7 του Συντάγματος, όπως αναθεωρήθηκε το 2001 από την Ζ' Αναθεωρητική Βουλή.

Η διάταξη είναι καινοτόμα. Χαρακτηρίστηκε από όλον τον πολιτικό κόσμο και θεωρώ ότι μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην πορεία των δημοσίων λογιστικών της χώρας.

Ο ισολογισμός και ο απολογισμός κατατέθηκαν έγκαιρα, σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος, στις 19 Νοεμβρίου του 2002 και όπως ακούσατε προηγουμένως και από τον Πρόεδρο της Βουλής συνοδεύονταν από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την οποία ρητά το Σύνταγμα προβλέπει στα άρθρα 72 και 79, με παραπομπή στο άρθρο 98 παράγραφος 1 του Συντάγματος.

Έγινε μακρά συζήτηση. Θέλω να τονίσω ότι η ονομασία «έκθεση ή διαδήλωση», προς τα πού απευθύνεται ή γιατί απευθύνεται αλλά και οι διάφορες αιτιάσεις που ακούστηκαν δεν έχουν να κάνουν με την πραγματικότητα. Η πραγματικότητα προκύπτει από το ίδιο το κείμενο της έκθεσης ή διαδήλωσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι σαφές, το οποίο απ' ενός μεν παραπέμπει ρητά στο άρθρο 98 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Ταυτίζει δηλαδή αυτή τη λειτουργία με το άρθρο 98 παράγραφος 1 του Συντάγματος.

Αφ' ετέρου δε αποτελεί όχι γνωμοδότηση αλλά πλήρη απόφαση- έκθεση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο κάνει αναλυτική εξέταση των κονδυλίων του προϋπολογισμού, σε αντίθεση βέβαια με την γνωστή ετήσια έκθεση, η

οποία δεν αναφέρεται στα κονδύλια -έσοδα ή έξοδα του προϋπολογισμού- και επιτελεί άλλο ρόλο.

Επομένως πληρούνται όλες οι διατάξεις του Συντάγματος και το περιεχόμενο πλέον της συζήτησής μας είναι η ψήφιση του σχεδίου νόμου του απολογισμού και του σχεδίου νόμου του ισολογισμού, διότι ο απολογισμός όπως και ο ισολογισμός του κράτους είναι τυπικοί νόμοι.

Η κύρια ουσιαστική λειτουργία είναι ο έλεγχος και η έγκριση τυχόν υπερβάσεων των εξόδων. Ρητά με το νόμο περί δημόσιου λογιστικού, τον 2362/95, χρειάζεται να εξετάσουμε αν έγιναν υπερβάσεις εξόδων και η Βουλή καλείται να εγκρίνει τις υπερβάσεις εξόδων. Ο νόμος δεν μιλάει για υπερβάσεις εσόδων, αλλά θα ήταν άνευ περιεχομένου μία τέτοια ρύθμιση, γιατί μη πραγματοποιηθέντα έσοδα ή έσοδα που είναι καθ' υπερβάση εισπραχθέντα δεν χρειάζονται κανενός είδους έγκριση. Ούτε το ένα ούτε το άλλο υπόκειται σε έγκριση.

Βεβαίως υπάρχει και μία ενδιάμεση λειτουργία της Βουλής, η οποία θα πρέπει -εγκρίνοντας ή μη εγκρίνοντας την τυχόν υπερβάση των εξόδων- να κρίνει αν χρειάζονται να γίνει συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Γιατί σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 2362/95, αν έχουμε σημαντική απόκλιση από εκείνα τα κονδύλια τα οποία είχαν προϋπολογιστεί, θα έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Αυτά είναι τα δύο τυπικά πρακτικά, νομικά ζητήματα, με τα οποία η Βουλή αποφασίζει και εγκρίνει τον τυπικό νόμο του απολογισμού και του ισολογισμού.

Επί του προϋπολογισμού θα πρέπει να σας πω, κύριοι συνάδελφοι -συνοπτικά γιατί τα νούμερα είναι καταγεγραμμένα, απλά για να έχουμε μία εικόνα- ότι το σύνολο των εσόδων του προϋπολογισμού του 2001 ανήλθε στα 20.596 δισεκατομμύρια. Είχαν προϋπολογιστεί 19.205,5 δισεκατομμύρια. Έχουμε μία εμφανή υπέρβαση των εσόδων. Είναι καλό αυτό, αλλά δεν το εγκρίνουμε γιατί είναι μία πραγματικότητα. Ένα μεγάλο μέρος των εισπραχθέντων εσόδων οφείλεται σε μη φορολογικά έσοδα, μεταξύ των οποίων την κύρια θέση έχουν τα προμήτοχα και τα προέσοδα, στα οποία θα επανέλθω.

Το σύνολο των εξόδων του οικονομικού έτους 2001 ανήλθε ... Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Να επωφεληθώ της διακοπής αυτής, κύριε Μαντέλη, για να πω στους συναδέλφους το εξής. Θα σας πρότεινα, επειδή το Σώμα συνεδριάζει από το πρωί κι επειδή θα συνεχίσουμε και αύριο τη συζήτηση, να ακουστούν απόψε οι εισηγητές των τριών κομμάτων, να συνεχίσουμε αύριο με τις τοποθετήσεις των συναδέλφων και τελειώνοντας να δώσουμε τη δυνατότητα στους τρεις εισηγητές που θα μιλήσουν απόψε, αν θέλουν, να δευτερολογήσουν και να κλείσουμε τη συζήτηση.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΣΗΣ :** Να δευτερολογήσουμε αύριο;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Ναι.

Επίσης και ο Υπουργός μπορεί μετά τους τρεις εισηγητές αν θέλει να μιλήσει και αύριο συνεχίζουμε με τις δευτερολογίες και την παρέμβαση του Υπουργού.

Συμφωνεί το Σώμα επ' αυτής της προτάσεως;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ :** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) :** Συνεπώς το Σώμα συνεφωνήσε.

Ορίστε, κύριε Μαντέλη, συνεχίστε.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ :** Το σύνολο των εξόδων του οικονομικού έτους 2001 ανήλθε σε 17.924 δισεκατομμύρια δραχμές. Τα έξοδα τα οποία είχαν προϋπολογιστεί ήταν 16.425,6 δισεκατομμύρια δραχμές. Έχουμε κι εδώ μια υπέρβαση των εξόδων, την οποία ποσοστιαία εγώ την έχω υπολογίσει στο 9%. Τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών που παρατίθενται στην έκθεση λένε ότι είναι 7,4%. Παίρνω τη χειρότερη εκδοχή, που είναι η δική μου, είναι το 9%.

Θα ήθελα επίσης να προσθέσω, για να έχουμε μια συνολική εικόνα, ότι αυτή τη χρονιά, το 2001, το δημόσιο χρέος ανήλθε στα 5.107 δισεκατομμύρια δραχμές και ήταν μειωμένο, σε σχέση με το 2000, κατά 23,11%.

Τέλος, πρέπει να πούμε ότι ο απολογισμός του 2001 κατέληξε σε πλεόνασμα της τάξεως των 22,5 δισεκατομμυρίων δραχ-

μών.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ :** Ποιος;

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ :** Το τελικό αποτέλεσμα κατέληξε σε πλεόνασμα 22,5 δισεκατομμύρια δραχμές. Αυτό είναι το αποτέλεσμα του απολογισμού του 2001.

Τώρα, με βάση αυτά τα κριτήρια, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να πω ότι από τα επί μέρους Υπουργεία, άλλα έκαναν εξοικονόμηση δαπανών, άλλα έκαναν υπέρβαση δαπανών, άλλα είχαν ποσοστιαία υψηλή υπέρβαση αλλά σε απόλυτα νούμερα ήταν χαμηλή, άλλα είχαν χαμηλή ποσοστιαία αλλά σε απόλυτα νούμερα μεγάλη. Συνολικά η διαφορά, όπως σας είπα, ανέρχεται στο 9% κατ' εμέ, στο 7,4% κατά την Κυβέρνηση.

Το ερώτημα είναι: έχουμε σημαντική απόκλιση, ώστε να χρειάζεται συμπληρωματικός προϋπολογισμός; Η εκτίμηση και η εισήγηση η δική μου είναι ότι δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση. Το 9% ή το 7,4% δεν αποτελεί σημαντική απόκλιση.

Εδώ χρήσιμο θα ήταν να δούμε τι έχει γίνει τα προηγούμενα χρόνια. Ας πάρουμε μια ολόκληρη δεκαετία, όπου η πρακτική ήταν ότι δεν υπήρχε λόγος συμπληρωματικού προϋπολογισμού, όταν το 1991 η απόκλιση ήταν 51%-όχι 9%-, το 1992 ήταν 60%, το 1993 ήταν 75%, το 1994 ήταν 59%, το 1995 ήταν 48%, το 1996 ήταν 43%, το 1997 ήταν 50%, το 1998 ήταν 38%, το 1999 ήταν 24% και το 2000 ήταν 18%. Βλέπουμε μια πορεία η οποία συνεχώς μειώνει αυτή την απόκλιση, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι το 2001 έχουμε σημαντικότερη πρόοδο, από το 75% που ήμασταν πριν από δέκα χρόνια στο 9% ή στο 7,4% που είμαστε σήμερα. Δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση, δεν συντρέχει λόγος για συμπληρωματικό προϋπολογισμό αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι και τα επί μέρους κονδύλια είναι απόλυτα δικαιολογημένα, επιβεβλημένα και επομένως πρέπει να εγκριθεί κι αυτή καθ' εαυτή η χρήση του 2001.

Αξία όμως έχει εδώ η διαδήλωση-έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διότι αποκαλύπτει όλη εκείνη τη συζήτηση την οποία είχαμε επί του προϋπολογισμού. Θα θυμάσαστε ότι έχουμε πλαισιακά ελλείμματα, ότι τα προμήτοχα και τα προέσοδα έχουν αποκρυσταλλωθεί και μεγεθύνουν το δημόσιο χρέος, τη συζήτηση ότι υπήρξαν πιστωτικές διευκολύνσεις οι οποίες είναι ύποπτες και τη μεγάλη εκείνη συζήτηση για τα αντίτιμα. Εδώ ακριβώς με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου αλλά και εξετάζοντας τα κονδύλια του απολογισμού αποκαλύπτεται ότι όλη εκείνη η συζήτηση ήταν κενή περιεχόμενου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ** )

Και όλη αυτή η φούσκα η οποία είχε δημιουργηθεί δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, διότι τα προμήτοχα και τα προέσοδα τα οποία μας τα εμφάνιζαν ότι μεγεθύνουν το έλλειμμα της χώρας δεν λαμβάνονται καθόλου υπόψη στο αποτέλεσμα αν και είναι έσοδα, διότι δεν είχαν προϋπολογιστεί στο 2001. Ούτε τα προμήτοχα περίπου 600 δισεκατομμύρια δραχμές, ούτε τα προέσοδα περίπου 800 δισεκατομμύρια δραχμές, ήταν προϋπολογισθέντα. Επομένως δεν υπήρχε κανένα ζήτημα να πει κανείς ότι η παρουσία τους αλλοιώνει το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού. Καμία αλλοίωση και ιδιαίτερα καμία ελλειμματική αλλοίωση.

Η συζήτηση γεννήθηκε ιδιαίτερα με τα προέσοδα με εκείνο το οποίο είχε πει η EUROSTAT. Η EUROSTAT θυμάστε όλοι ότι είπε ότι πρέπει να τα υπολογίσουμε στο δημόσιο χρέος. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, αυτό δεν ήταν υποχρεωτικό. Όμως η Κυβέρνηση για να έχει ομογενοποιημένους λογαριασμούς με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα υπελόγισε στο δημόσιο χρέος. Κάνανε τη συζήτηση, θυμάστε, επί του προϋπολογισμού και θυμόμαστε ότι στην έκθεση που είχε κατατεθεί, ρητά αναφερόταν ότι τα προέσοδα είχαν περιληφθεί στο δημόσιο χρέος. Αλλά ακόμα και αυτό να μην το λαμβάνουμε υπόψη, θα βλέπαμε ότι το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο έρχεται και για τα προέσοδα και για τα προμήτοχα και δεν λέει ότι αυτά πρέπει να επιβαρύνουν ως έξοδα τον απολογισμό, αλλά λέει ότι πρέπει να κατατεθούν ή να καταγραφούν σε διαφορετικό κονδύλιο των εσόδων. Η Κυβέρνηση τα κατέγραψε στα μη φορολογικά έσοδα. Το Ελεγκτικό Συνέδριο προτείνει να καταγραφούν στα πιστωτικά έσοδα. Είτε το ένα είτε το άλλο, και τα δύο

βρίσκονται στο σκέλος των εσόδων και βέβαια ουδεμία επιρροή και εξ αυτού του λόγου μπορεί να έχουν.

Βέβαια το τελευταίο που μπορεί να πει κανείς είναι ότι αυτά τα έσοδα, τα πρόσδοδα και τα προμέτοχα δεν μπορούν να δημιουργήσουν μελλοντικό χρέος, διότι αυτά τα έσοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν απ' αυτές τις πηγές χρησιμοποιήθηκαν ακριβώς για να μειωθεί το δημόσιο χρέος. Επομένως έχουμε μείωση του δημόσιου χρέους από τα έσοδα αυτά και επομένως εκ των προτέρων φροντίσαμε και προεξοφλήσαμε ένα μέρος του δημόσιου χρέους το οποίο υπάρχει. Το ίδιο δε το ποσό των προσεσόδων και των προμετόχων χωρίς να υποχρεώνει η EUROSTAT για τα προμέτοχα ιδιαίτερα, η Κυβέρνηση για να είναι ασφαλής τα έχει περιλάβει στο δημόσιο χρέος.

Πολλή συζήτηση έγινε και για τις πιστωτικές διευκολύνσεις. Θυμάστε, έγινε μια συζήτηση στην οποία έλεγαν, μα, πώς το κράτος τις παραμονές που έληγε το 2001 έκανε ένα δανεισμό της τάξεως των 400 δισεκατομμυρίων δραχμών από την Εθνική Τράπεζα το οποίο λίγες μέρες μετά την έναρξη του οικονομικού έτους 2002 τα επέστρεψε. Διερωτώντο πώς και γιατί έγινε. Και εδώ, από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, προκύπτει σαφέστατα αυτή η λειτουργία. Γνωρίζουμε όλοι ότι από τη στιγμή που μπήκαμε στην ΟΝΕ, από τη στιγμή που έχουμε το ευρώ ως νόμισμα, δεν έχει δυνατότητα το κράτος να καλύπτει τις ελλείψεις του ταμείου του, βγάζοντας χρήμα. Παλιότερα υπήρχε αυτή η δυνατότητα, τώρα δεν υπάρχει. Το κράτος όταν υπάρχουν ταμειακά ελλείμματα και πρέπει να κάνει κάποιες πληρωμές, δηλαδή στα ταμεία του δεν έχει μετρητό χρήμα –μπορεί να έχει απαιτήσεις αλλά δεν έχει ρευστό χρήμα- θα πρέπει να προσφύγει σε δημόσιο δανεισμό, θα πρέπει να προσφύγει στην αγορά, στις τράπεζες. Αντί να κάνει αυτό, έχει κάνει το απλούστερο που κάνει και οποιοσδήποτε άλλος και το οποίο προβλέπεται ρητά από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γίνεται βέβαια και απ' όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει ανοίξει δοσοληπτικούς λογαριασμούς, τους γνωστούς αλληλόχρεους λογαριασμούς. Με τον αλληλόχρεο λογαριασμό, τα έσοδα τα οποία έχει το κράτος, τις εισπράξεις που έχει το κράτος, τις καταθέτει σε πίστωσή του στις εμπορικές τράπεζες και απ' αυτές εισπράττει τόκους. Όταν έχει ταμειακά ελλείμματα, όταν πρέπει να κάνει πληρωμές και δεν έχει στα δικά του ταμεία ρευστό, παίρνει σε χρέωσή του από τους αλληλόχρεους λογαριασμούς αυτά τα χρήματα, έντοκα και εκεί και πληρώνει τους λογαριασμούς του. Έτσι λοιπόν, έχει μια δοσοληπτική λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Τα τέλη δε του 2001 τις τελευταίες μέρες, επειδή ακριβώς έμπαινε από 1/1/2002 το ευρώ, δεν ήταν γνωστό πώς θα κινηθούν οι εισπράξεις και οι πληρωμές και το κράτος έπρεπε να έχει στα ταμεία του λεφτά, έπρεπε να έχει στα ταμεία του για να μπορεί να κινηθεί. Λειτουργήσε ο δοσοληπτικός λογαριασμός, πήρε σε χρέωσή του κάποια χρήματα, μήκαν οι πρώτες μέρες του έτους, είδε ότι δεν τα χρειάζεται, δεν έχει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα και επέστρεψε τα χρήματα και πλήρωσε τόκους γι' αυτά τα χρήματα.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έρχεται και υπολογίζει μόνο τους τόκους αυτής της δοσοληψίας. Εάν, όμως, έπαιρνε το σύνολο των δοσοληπτικών λογαριασμών και έβλεπε τι δόθηκε, τι είχε σε πίστωσή του το κράτος -και επομένως εισέπραξε τόκους- και τι είχε σε χρέωσή του –επομένως, κατέβαλε χρήμα- θα έβλεπε ότι η διαφορά είναι υπέρ του ελληνικού δημοσίου. Τα έσοδα τα οποία εισέπραξε από τόκους λόγω των δοσοληπτικών λογαριασμών το 2001 το ελληνικό δημόσιο, ανήλθαν στα 38.000.000.000 δραχμές. Επομένως είναι κενή περιεχομένου αυτή η συζήτηση.

Το τελευταίο ζήτημα, το οποίο έβαζε μετ' επιφάσεως η Νέα Δημοκρατία, ήταν το θέμα των αντιτίμων. Θυμόσαστε όλοι την ιστορία στη συζήτηση που είχαμε στην Ολομέλεια για τον προ-υπολογισμό, όπου η Νέα Δημοκρατία μιλάγε για τη «μαύρη τρύπα», ότι υπάρχει «μαύρη τρύπα, με την οποία γίνονται –λέει- οι επιστροφές φόρων, για τα οποία δεν έχουν εκδοθεί εντάλματα και αυτά μεγαθύνουν το έλλειμμα.

Αυτό είναι μια ιστορία λογιστική, η οποία υφίσταται από υπάρξεως ελληνικού κράτους και αναφέρεται σ' ένα συγκεκρι-

μένο ποσό που φθάνει το 1.700.000.000.000 δραχμές. Για το 2001 τα αντίτιμα είναι γύρω στα 400.000.000.000 δραχμές. Αυτός ο λογαριασμός δεν είναι ούτε δημόσιο χρέος, ούτε υποχρέωση του κράτους να πληρώσει, αλλά είναι η έκδοση εντάλματων πληρωμής κατεξοχήν για επιστροφές φόρων.

Γίνεται η επιστροφή φόρων, αλλά δεν εκδίδεται ταυτόχρονα το ένταλμα της επιστροφής. Και παρουσιάζεται ένα λογιστικό κενό. Αυτό από το 2002 το ρυθίσαμε με ρητή διάταξη νόμου. Είναι η τελευταία χρονιά που το συζητάμε για το 2001, γιατί από το 2002 αυτή η επιστροφή υπολογίζεται ως μείωση φόρου. Επομένως από τη στιγμή που είναι μείωση φόρου αυτή καθεαυτή καταγράφεται στο σκέλος των εσόδων με μειωμένα τα έσοδα.

Αυτό όμως δεν υπήρχε πριν και έτσι υπήρχε αυτό το κενό. Έρχεται, λοιπόν, και αναγορεύεται ως «μαύρη τρύπα», ενώ όχι μόνο δεν είναι «μαύρη τρύπα», αλλά εδώ υπάρχει και η υποχρέωση να μην πιέσουμε την Κυβέρνηση –κατά τη γνώμη μου- να το τακτοποιήσει σε μια χρονιά, διότι θα πρέπει όλη αυτήν τη λογιστική τακτοποίηση να την κάνει σταδιακά και –το κυριότερο- κάνοντας έλεγχο των επιστροφών φόρων.

Δεν χρειάζεται, δηλαδή, αυτήν τη στιγμή να δώσουμε «συγχωροχάρτι» σε όλους εκείνους, στους οποίους επεστράφη ο φόρος χωρίς να γίνει προηγουμένως έλεγχος. Διότι πολλοί από αυτούς, μερικοί από αυτούς, κάποιοι από αυτούς ενδεχόμενα να εισέπραξαν αδικαιολόγητη επιστροφή φόρου. Και εάν εμείς ενδεχόμενα θελήσουμε λογιστικά να τακτοποιήσουμε αυτό το ζήτημα, ενδεχόμενα να χαρίσουμε χρήματα που δόθηκαν ή επιστράφηκαν αχρεωστήτως. Και αυτό δεν συνάδει προς το δημόσιο συμφέρον.

Μάλιστα, θα έλεγα ότι εδώ όχι μόνο επιβάλλεται να εντατικοποιηθεί ο έλεγχος των επιστροφών φόρων. Θα πρέπει και τα ατακτοποιήτα έξοδα –όπως λέγονται- να τακτοποιηθούν, αλλά υπάρχουν και τα ατακτοποιήτα έσοδα, τα οποία υπερτερούν των ατακτοποιήτων εξόδων. Επομένως η συνολική εικόνα του απολογισμού και του ισολογισμού δεν διαφοροποιείται προς το χειρότερο αλλά προς το καλύτερο, εάν γίνει αυτή η τακτοποίηση.

Για να κλείσω σχετικά με τον Ισολογισμό, θα πρέπει να πω ότι ο Ισολογισμός παρουσιάζει τη λογιστική εικόνα και πορεία της χώρας από το 1833 αθροιστικά μέχρι σήμερα. Για να μην μονοψύω και να έχουμε υπόψη κάποια νούμερα, θα πρέπει να πω ότι σε αυτήν την πορεία η χώρα ενεφάνισε σύνολο εσόδων –από το 1833 έως το 2000- 210.487.000.000.000 δραχμές, σύνολο εξόδων 210.603.000.000.000 δραχμές, αθροιστικό έλλειμμα –από το 1833 έως το 2000- 116.500.000.000 δραχμές. Είχαμε το πλεόνασμα του 2001 των 22.000.000.000 δραχμών. Έτσι το 2001 μειώθηκε το αθροιστικό έλλειμμα του δημοσίου –επί εκατόν εξήντα επτά χρόνια- στα 94.195.000.000 δραχμές.

Το συνολικό δε δημόσιο χρέος έχει φθάσει σήμερα στα 49.930.000.000.000 δραχμές από τα οποία τα 2.230.000.000.000 δραχμές είναι χρέος που οφείλεται στις αμυντικές δαπάνες της χώρας, δηλαδή αφορούν τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Κύριοι συνάδελφοι, η εικόνα του ισολογισμού και του απολογισμού του 2001 είναι πιστεύω από τις καλύτερες εικόνες ισολογισμού και απολογισμού που είχε το ελληνικό κράτος από της ιδρύσεώς του μέχρι σήμερα. Θα ευχόμουν και τα επόμενα χρόνια να παρουσιάσουμε την ίδια θετική εικόνα. Δύσκολο μεν, αλλά επιτευκταίο δε.

Για να κλείσω την εισήγησή μου θέλω να αναφερθώ και στη λειτουργία της επιτροπής. Η επιτροπή λειτουργήσε για πρώτη χρονιά φέτος, όπως είδαμε, με τις ρυθμίσεις του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής. Διεπεραιώσε αυτό το έργο με τις δικές της δυνατότητες και τις δικές της πνευματικές δυνάμεις. Για να είμαστε ειλικρινείς δεν είναι αρκετό αυτό.

Κύριε Πρόεδρε, από του Βήματος αυτού θα μου επιτρέψετε να πω –το έχουμε γράψει και στην έκθεσή μας, το συμφωνήσαμε και όλοι- ότι η επιτροπή χρειάζεται τεχνική υποστήριξη για να εκτελέσει το ουσιαστικό της έργο. Χρειάζεται μία διαρκή γραμματεία –εσείς θα την καθορίσετε- η οποία να αποτελείται από εμπειρογνώμονες που να μπορούν να στηρίξουν το έργο της

επιτροπής.

Η στήριξη του έργου της επιτροπής έχει διττό ρόλο. Ο ένας ρόλος είναι η Βουλή να κάνει ουσιαστικό έλεγχο, δηλαδή να μπαίνουμε σε βάθος στα επί μέρους κονδύλια, να μπορούμε να τα εξετάσουμε και να ξέρουμε τι εισηγούμεθα στη Βουλή και τι ψηφίζει η Βουλή. Στην πραγματικότητα, όμως, αποτελεί σαφή στήριξη του Υπουργού των Οικονομικών. Ο Υπουργός των Οικονομικών γνωρίζοντας ότι έχει έναν ουσιαστικό έλεγχο από τη Βουλή, η οποία στηρίζεται από μία τεχνική γραμματεία, μπορεί να έχει αυξημένη δύναμη και αυξημένο κύρος στο να μπορεί να ελέγχει τις δαπάνες του κράτους, που όλοι γνωρίζουμε ότι πάντοτε είναι άπληστες και ζητούν περισσότερα και περισσότερα. Γι' αυτό ακριβώς, κλείνοντας την εισήγησή μου, ζητώ και εκφράζω τη σύσσωμη και την ομόφωνη γνώμη της Διαρκούς Επιτροπής, η επόμενη επιτροπή που θα κρίνει τον ισολογισμό του 2002 να έχει αυτήν τη διαρκή τεχνική υποστήριξη.

Εισηγούμαι την υπερψήφηση και του απολογισμού και του ισολογισμού του 2001.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεφύρας):** Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Γεωργίας: «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις».

Επίσης, η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στην πρόταση νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Αποκατάσταση των εγγυήσεων διαφάνειας στους τομείς των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και Εκπροσώπων, των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των δημοσίων συμβάσεων».

Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Γκατζής εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, όσοι ήμασταν στην επιτροπή παρακολουθήσαμε σε ήπιο βέβαια κλίμα, να συνεχίζεται μία αντιπαράθεση ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και στο ΠΑΣΟΚ όχι επί της ουσίας του προϋπολογισμού, όχι επί της πολιτικής κατεύθυνσης και όχι αν ο προϋπολογισμός, του οποίου εξετάζουμε τον ισολογισμό και τον απολογισμό του, βοηθούσε ορισμένα λαϊκά στρώματα, αν διέθετε περισσότερα κονδύλια στην κοινωνική πολιτική ή αν τελικά έβαζε τα θεμέλια για μια αναπτυξιακή πορεία σε όφελος του ελληνικού λαού. Στάθηκαν στην τεχνοκρατική και λογιστική εξέταση του προϋπολογισμού, τη νομιμότητα ουσιαστικά, γι' αυτό και έγιναν ορισμένες τέτοιες αντιπαράθεσεις που, κατά την άποψή μας, ήταν έξω από το ουσιαστικό περιεχόμενο μιας πολιτικής αξιολόγησης και κριτικής ενός ισολογισμού και απολογισμού.

Εμείς δεν θα σταθούμε στην τεχνοκρατική αξιολόγηση και λογιστική νομιμότητα –αυτά φυσικά είναι στοιχεία, τα οποία είναι απαραίτητα για να τεκμηριώσεις τελικά έστω και στη διαχείριση αυτή του καπιταλισμού, την οποία κάνει σήμερα η Κυβέρνηση- αλλά θα προσπαθήσουμε να βγάλουμε τα συμπεράσματα και να δούμε αν τελικά η θέση μας, όταν κουβεντιάζαμε τον προϋπολογισμό το 2001, που λέγαμε ότι αυτός είναι ταξικός και αντιλαϊκός επιβεβαιώνεται με τα νούμερα του απολογισμού ή όχι.

Γι' αυτό, κύριοι Βουλευτές, θα σταθώ περισσότερο στην πολιτική αξιολόγηση του προϋπολογισμού, κάνοντας ακριβώς αυτήν την επισήμανση που είπα προηγουμένως. Νομίζω ότι θα μπορούσαμε να κατανοήσουμε καλύτερα τον προϋπολογισμό ή τον απολογισμό και τον ισολογισμό, αν είχε ακουστεί η πρόταση της επιτροπής να είχαμε κάποια στήριξη, προκειμένου –επιναλαμβάνω- να κατανοήσουμε, να διεκδικήσουμε, να μπορούσαμε να αξιολογήσουμε καλύτερα το λογιστικό δημόσιο σύστημα και τις αναφορές, οι οποίες γίνονται.

Θα είχαμε και καλύτερη βοήθεια, αλλά θα μας βοηθούσε περισσότερο, αν είχαμε στα χέρια μας αυτήν τη λεπτομερή έκθεση, για την οποία έγινε τόση συζήτηση, αλλά δε νομίζω ότι είναι το άπαν, για να συζητηθεί ή όχι σήμερα ο ισολογισμός και ο απολογισμός, όπως ακριβώς έχει προγραμματιστεί.

Κύριοι Βουλευτές, κατά τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2001, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας είχε επισημάνει ότι αυτός ήταν αντιλαϊκός, φοροεπιπρακτικός, με έντονα αναδιανεμητική λειτουργία υπέρ της πλουτοκρατίας. Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2001 προέβλεπε την είσπραξη εσόδων από τους εργαζόμενους και, γενικότερα, από τα μικρομεσαία στρώματα, του χωριού και της πόλης βέβαια, ενώ το μεγάλο κεφάλαιο απολάμβανε μεγάλων φορολογικών διευκολύνσεων και απαλλαγών.

Από την άλλη πλευρά, διέθετε –και το σημειώνω αυτό- τα εντελώς απαραίτητα, σε πολλές περιπτώσεις ούτε καν αυτά, με στόχο να μην καταρρεύσουν απότομα οι τομείς της υγείας, της πρόνοιας, της κοινωνικής ασφάλισης, της παιδείας, του πολιτισμού, με δύο λόγια ό,τι ονομάζεται «κοινωνικές δαπάνες».

Αντίθετα, άφθονα ήταν τα κονδύλια υπέρ της πλουτοκρατίας, υπέρ του μεγάλου κεφαλαίου, είτε άμεσα –εξυπηρέτηση δημόσιας πίστης, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, κλπ- είτε έμμεσα με την προώθηση και τη χρηματοδότηση των λεγόμενων «μεγάλων έργων», η πλειοψηφία των οποίων γίνεται με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης, των ιδιωτικοποιήσεων, τη λεηλασία των κοινωνικών προγραμμάτων και άλλα.

Σήμερα, δυόμισι χρόνια μετά απ' αυτές τις εκτιμήσεις, όχι μόνο αυτές επιβεβαιώθηκαν με τα στοιχεία του υπολογισμού, αλλά αυτά τα στοιχεία για το 2001 δείχνουν ακριβώς, ότι τα πράγματα ήταν ακόμα χειρότερα για τους εργαζόμενους και για ολόκληρο τον ελληνικό λαό, ενώ ήταν ακόμα καλύτερα για το μεγάλο κεφάλαιο.

Αυτήν ακριβώς την ουσία και τις ταξικές επιλογές που γίνονται τόσο κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού, όσο και κατά την εκτέλεσή του, προσπαθούν να συγκαλύψουν και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία, αφού και τα δύο κόμματα συμφωνούν με το περιεχόμενο και τον προσανατολισμό αυτής της πολιτικής.

Καταφεύγουν, λοιπόν, όπως είπα και προηγουμένως, σε ανούσιες αντιπαράθεσεις τεχνοκρατικού χαρακτήρα, προσπαθούν να πείσουν οι μιν ότι εφαρμόζεται δημιουργική λογιστική και οι δε ότι όλα τα στοιχεία είναι τακτικά και παρουσιάζονται με ειλικρίνεια. Ούτε μία αναφορά δεν κάνουν, όμως, για τη φτώχεια που απλώνεται στο λαό, για την άγρια και παρατεταμένη συμπίεση του εργατικού λαϊκού εισοδήματος, για το ξεθεμελίωμα –κυριολεκτικά- του δικτύου κοινωνικής προστασίας, για την εκτίναξη της ανεργίας, για τα πολλαπλά αδιέξοδα στη ζωή της νεολαίας, για την άγρια επέλαση σε βάρος των μικρομεσαίων στρωμάτων του χωριού και της πόλης.

Αποφεύγουν, επίσης, να κάνουν οποιαδήποτε αναφορά στην εντεινόμενη κερδοφορία του κεφαλαίου, τη φορολογική ασυδοσία των μεγάλων επιχειρήσεων, την πολλαπλή ενίσχυση της ιδιωτικής κερδοσκοπίας, την ιδιωτικοποίηση και το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας και των δημόσιων επιχειρήσεων, την προώθηση παραπέρα των καπιταλιστικών διαρθρώσεων και με τον κρατικό προϋπολογισμό.

Πρόκειται για μία πολιτική που με σαφήνεια έχει αποτυπωθεί και στον προϋπολογισμό του 2001, ενώ από τη μελέτη του απολογισμού του 2001 αποδεικνύεται ότι τα πράγματα ήταν ακόμα χειρότερα.

Ας δούμε τα έσοδα. Στο σκέλος των εσόδων του απολογισμού σε σχέση με τον προϋπολογισμό, παρατηρείται μία υπέρβαση συνολικού ύψους 1,4 τρισεκατομμυρίων δραχμών. Όπως φαίνεται, όμως, και στον πίνακα 1 –τον οποίο καταθέτω- αυτή η υπέρβαση αφορά αποκλειστικά τον τακτικό προϋπολογισμό, ο οποίος παρουσιάζεται 1,5 τρισεκατομμύρια δραχμές επιπλέον και όχι από τον προϋπολογισμό των δημοσίων επενδύσεων, ο οποίος παρουσιάζεται με μείωση προς τα κάτω κατά εκατόν οκτώ δισεκατομμύρια δραχμές.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η υπέρβαση των εσόδων οφείλεται στα «τρικ» της Κυβέρνησης με τις εισπράξεις από τη μεταβίβαση μελλοντικών εσόδων του ελληνικού δημοσίου, καθώς και με τα περιβόητα προμέτοχα. Εδώ, ο κ. Μαντέλης κοίταξε μονάχα αν τελικά αυτό ήταν

νόμιμο, αν ήταν γραμμένο στα έσοδα, αν τελικά έπρεπε να γραφεί και στο χρέος, κλπ.

Όμως, την ουσία αυτής της πράξης και αυτής της πολιτικής δεν την έδειξε καθόλου. Δεσμεύουμε το μέλλον των επόμενων γενεών. Το 2001 εισπράξαμε λεφτά από έσοδα μέχρι και το 2019, λεφτά που θα είναι απαραίτητα για το μέλλον των επόμενων χρόνων και ιδιαίτερα των επόμενων γενεών.

Επομένως το θέμα δεν είναι αν είναι γραμμένα ή όχι στα έσοδα, αν είναι γραμμένα ή όχι στο χρέος κ.λπ., αλλά είναι πολιτική αυτή η πράξη και δείχνει τι ακριβώς θέλει να αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση, πως βλέπει την προοπτική ανάπτυξη και τι μετάθεση χρεών κάνει στις επόμενες γενιές.

Έτσι ενώ στον προϋπολογισμό δεν προβλέπονται έσοδα και από αυτές τις δύο πηγές, όπως είπε και ο κ. Μαντέλης, αντίθετα στον απολογισμό εμφανίζονται οι εισπράξεις από τη μεταβίβαση μελλοντικών εσόδων του ελληνικού δημοσίου έφθασαν τα 795,4 δισεκατομμύρια δραχμές και ότι τα έσοδα από τα προμήτοχα έφθασαν τα 625,5 δισεκατομμύρια δραχμές.

Με αυτόν τον τρόπο η Κυβέρνηση προεισπράττει, όπως είπα, μελλοντικά έσοδα, που για το 2001 έφθασαν σχεδόν το 1,5 τρισεκατομμύρια δραχμές και με τα οποία καλύπτει τωρινές δαπάνες. Με δύο λόγια η Κυβέρνηση ξοδεύει το μέλλον του τόπου, αδιαφορώντας για το τι θα συμβεί τότε.

Επιπλέον με αυτόν τον τρόπο εμφανίζει αυτά τα έσοδα, τα οποία στην πραγματικότητα αποτελούν δανεισμό, ως τακτικά έσοδα και έτσι δεν περιλαμβάνονται στο δημόσιο χρέος, το οποίο τελικά εμφανίζεται με τεχνικό τρόπο μικρότερο.

Εξάλλου στη σχετική δήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτυπώνονται οι λογιστικές αλχημείες συγκάλυψης της πραγματικής εικόνας από την Κυβέρνηση με την «παράλειψη» υπολογισμού των δανείων προεσόδων και προμετόχων στα πιστωτικά έσοδα του προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, τιτλοποίησε τα μελλοντικά έσοδα του ελληνικού δημοσίου της χρονικής περιόδου 2001-2019 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτικής, τον EURO-CONTROL, που έφθασαν τα 120.963.300.000 δραχμές, καθώς και των εσόδων της χρονικής περιόδου 2001-2007 από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με ποσό 681.500.000.000.

Πώλησε, εκχώρησε και μεταβίβασε τους παραπάνω τίτλους στις αλλοδαπές ανώνυμες εταιρίες «AELOS» και «ATLAS», που εδρεύουν στο Λουξεμβούργο.

Επιπλέον εξέδωσε στη διεθνή αγορά μετοχοποιήσιμους τίτλους του ελληνικού δημοσίου σε ευρώ με την ονομασία προμήτοχα για την περίοδο 2001-2004. Είναι ανώνυμα χρεόγραφα, με φυσική μορφή, χωρίς τοκομερίδια, τριετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας 1 ευρώ το καθένα και συνολικού ποσού 579.275.000.000, τα οποία τελικά διατέθηκαν έναντι ποσού 652.036.000.000.

Παρά τη προσπάθεια της Κυβέρνησης να δικαιολογηθεί με ισχυρισμούς του Τύπου, ότι έκανε χρήση του ευρέως διαδεδομένου και σύγχρονου χρηματοοικονομικού προϊόντος των προμετόχων, το Ελεγκτικό Συνέδριο επισήμανε ότι αυτά τα ποσά αποτελούν κατά βάση δανεισμό και θα έπρεπε να εμφανίζονται στα πιστωτικά και όχι στα τακτικά έσοδα.

Ας πάμε στα φορολογικά έσοδα, για να δείτε τον αντιλαϊκό χαρακτήρα αυτού του προϋπολογισμού και της διαχείρισης που έγινε. Τα φορολογικά έσοδα εμφανίζονται στον απολογισμό μειωμένα σε σχέση με τον προϋπολογισμό κατά 484,7 δισεκατομμύρια δραχμές. Ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι στα πλατιά λαϊκά σώματα υπήρξε μικρότερη φορολογία, ότι ανακουφίστηκαν δηλαδή, έστω και λίγο, από τη φοροεπένδυση που ακολουθούσε και ακολουθεί η Κυβέρνηση.

Έτσι, λοιπόν, ενώ γενικά οι άμεσοι φόροι εμφανίζονται στον απολογισμό μειωμένοι κατά 250 δισεκατομμύρια δραχμές, αυτή η μείωση οφείλεται κυρίως στους φόρους εισοδημάτων των νομικών προσώπων, δηλαδή στις επιχειρήσεις, στις οποίες προϋπολογίζονταν περίπου στο 1,7 τρισεκατομμύρια δραχμές και εισπράχθηκαν 1,4 τρισεκατομμύρια δραχμές. Έχουμε, δηλαδή, 318 λιγότερα δισεκατομμύρια δραχμές.

Οι φόροι στο εισόδημα των φυσικών προσώπων, για να δείτε πως λειτουργεί, από 1,9 τρισεκατομμύρια δραχμές, που προϋ-

πολογιζόταν, έφθασαν τελικά στο 2,1 τρισεκατομμύρια δραχμές. Δηλαδή έχουμε 207 δισεκατομμύρια δραχμές παραπάνω. Στις μεγάλες επιχειρήσεις έχουμε 318 λιγότερα και στο εισόδημα φυσικών προσώπων έχουμε επιπλέον 207.600.000.000 δραχμές.

Είναι χαρακτηριστικό το πώς εισπράχθηκαν αυτά τα 105,5 δισεκατομμύρια δραχμές περισσότεροι φόροι στο εισόδημα από μισθούς και συντάξεις. Εισπράχθηκαν με μορφή παρακράτησης. Ενώ είχαν προϋπολογιστεί κι εδώ να εισπραχθούν 1,8 τρισεκατομμύρια δραχμές, εισπράχθηκαν 1.185 δισεκατομμύρια δραχμές. Δηλαδή κι από εκεί άλλα 105,5 δισεκατομμύρια δραχμές επιπλέον.

Ανάλογες είναι οι τάσεις κι στους έμμεσους φόρους, οι οποίοι εμφανίζονται μειωμένοι κατά 234,7 δισεκατομμύρια δραχμές. Ωστόσο η μείωση αυτή οφείλεται στους λιγότερους φόρους για τη μεταβίβαση και συγκέντρωση κεφαλαίων, αφού εισπράχθηκαν μείον 280,5 δισεκατομμύρια δραχμές. Είχαν προϋπολογιστεί 570 και εισπράχθηκαν 289.

Αντίθετα, για τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων εισπράχθηκαν επιπλέον 115,7 δισεκατομμύρια δραχμές. Είχαν προϋπολογιστεί 141, εισπράχθηκαν όμως 256,7. Για τα ειδικά τέλη κυκλοφορίας σε άλλα οχήματα εισπράχθηκαν επιπλέον 23,6 δισεκατομμύρια δραχμές. Είχαν υπολογιστεί 19 και εισπράχθηκαν 42.

Έτσι επιβεβαιώνεται αυτό το οποίο είχαμε τονίσει. Επιβεβαιώνεται, χωρίς καμία αμφιβολία πάλι, η εκτίμησή μας ότι τα μικρομεσαία λαϊκά στρώματα είναι αυτά που επωμίζονται τα φορολογικά βάρη και δεν είναι μόνο στον απολογισμό τον οποίο εξετάζουμε σήμερα, αλλά είναι μία πάγια τακτική της Κυβέρνησης να αποτελούν τελικά τα στρώματα αυτά τα υποζύγια της φορολογικής πολιτικής που ακολουθεί η Κυβέρνηση.

Εξ άλλου ο συνδυασμός εισοδηματικής και φορολογικής πολιτικής οδηγεί σε συμπίεση του λαϊκού εισοδήματος, οι συνέπειες της οποίας εκδηλώνονται πολλαπλώς. Παραδείγματος χάριν ενώ στον προϋπολογισμό προβλεπόταν ότι το 2001 από το φόρο των τόκων των καταθέσεων θα εισπραχθούν 300 δισεκατομμύρια δραχμές, τελικά εισπράχθηκαν μόλις 187,1 δισεκατομμύρια δραχμές. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει, εκτός των άλλων, μείωση της ροπής για αποταμίευση η οποία, βέβαια, δεν είναι άσχετη με τη συμπίεση του λαϊκού εισοδήματος, όπως επίσης και με τη λεηλασία των λαϊκών αποταμιεύσεων και τη θριαμβευτική άνοδο και παταγώδη πτώση του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Η Κυβέρνηση αποδίδει επίσης τη μείωση της φορολογίας των τόκων καταθέσεων λόγω -λέει- της στροφής κεφαλαίων σε προϊόντα που απαλλάσσονται από τη φορολογία. Αλλά δεν είναι έτσι και το γνωρίζουμε όλοι, όπως το γνωρίζει και η Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ.)

Τα συγκεκριμένα απολογιστικά στοιχεία αποδεικνύουν επίσης ότι διατηρήθηκε και το 2001 η αύξηση του συνόλου των φορολογικών εσόδων και των αντιλαϊκών έμμεσων φόρων συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια.

Τι λένε οι πίνακες; Τα συνολικά φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 2,48% σε σχέση με το 2000, ενώ η αύξηση των αντιλαϊκών έμμεσων φόρων ήταν ακόμη μεγαλύτερη, ήταν 4,86%, δηλαδή κοντά στο 5%. Ο ρυθμός αύξησης είναι μικρότερος σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, επειδή η Κυβέρνηση προσπάθησε να συγκρατήσει ένα ελάχιστο επίπεδο λαϊκής κατανάλωσης, προκειμένου να διατηρήσει υψηλό ρυθμό καπιταλιστικής ανάπτυξης.

Συνεπώς και με τα απολογιστικά στοιχεία αποδεικνύεται το άδικο του φορολογικού συστήματος και η έντονα αναδιανεμητική του λειτουργία σε βάρος των εργαζομένων και των ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων και σε όφελος των λίγων, της πλουτοκρατίας, όπως λέει ο λαός μας, του μεγάλου κεφαλαίου, όπως θέλετε πάρτε το. Είναι οι μεγαλοεπιχειρηματίες αυτοί οι οποίοι δρουν συνήθως σε συνθήκες φορολογικής ασυλίας. Ακόμη και σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, όπως παρατίθεται στον απολογισμό του 2001 το εισπρακτέο υπόλοιπο σε όλες τις Δ.Ο.Υ. φτάνει στο 9,7%. Σε όλες τις Δ.Ο.Υ. της χώρας αυτός είναι ο μέσος όρος των βεβαιωθέντων εσόδων. Το ποσοστό



αυτό, όπως φαίνεται και στον πίνακα 2 -τον οποίο θα καταθέσω- φτάνει στη Δ.Ο.Υ. των ανωνύμων εταιρειών Αθήνας στο 22,6%. Των εμπορικών εταιρειών Αθήνας φτάνει στο 13,9%, των ανωνύμων εταιρειών Θεσσαλονίκης φτάνει στο 26,2%, των πλοίων Πειραιά φτάνει στο 21,5% και των ανωνύμων εταιρειών Πειραιά στο 19,3%.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ν. Γκατζής καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, τι γίνεται. Εισπραχθέντα, βεβαιωθέντα χρέη από φόρους δεν έχουν εισπραχθεί από αυτές ειδικά τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε αυτές τις ΔΟΥ. Έτσι, λοιπόν, δεν είναι ανεξήγητο το γεγονός ότι οι Τράπεζες, οι μεγάλες βιομηχανίες και οι εμπορικές επιχειρήσεις ανακινούν διαρκώς και επί σειρά ετών και νέα ρεκόρ κερδών, ωστόσο όμως η ποσοστιαία συμμετοχή τους στα φορολογικά έσοδα του κράτους, δήθεν στο όνομα της ανάπτυξης, παραμένει εξαιρετικά χαμηλή, εάν δεν μειώνεται κιόλας. Και δεν γίνεται λόγος για τα φανερά κέρδη, αυτά που για δικούς τους λόγους δηλώνουν, γιατί ασφαλώς η μεγάλη έκταση της φοροδιαφυγής αυτών των μονοπωλιακών κολοσσών είναι κοινό μυστικό. Νομίζω ότι κανένας δεν μπορεί να το αμφισβητήσει αυτό.

Να έλθουμε τώρα στις δαπάνες. Οι τακτικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού του 2001 εμφανίζονται στον απολογισμό αρκετά αυξημένες σε σχέση με τις προβλέψεις. Είχαν προϋπολογιστεί 16,1 τρισεκατομμύρια δραχμές και τελικά διατέθηκαν, το 2001, 17,4 τρισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή 1,3 δισεκατομμύρια δραχμές παραπάνω, όπως παρουσιάζονται και στον πίνακα 3 τον οποίο καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ωστόσο η υπέρβαση αυτή δεν σημαίνει ότι διατέθηκαν περισσότερα κονδύλια για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών. Το αντίθετο συνέβη. Οι τακτικές ανάγκες του Υπουργείου Πολιτισμού μειώθηκαν –προσέξτε να δείτε τα νούμερα στα Υπουργεία- κατά 10,1 δισεκατομμύριο δραχμές, σε σχέση με αυτά που είχαν προϋπολογιστεί, του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μειώθηκαν κατά 15,6 δισεκατομμύρια δραχμές και του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, που είναι η εικόνα του κράτους για την κοινωνική του πολιτική – εδώ έγινε η μεγάλη σφαγή- μειώθηκαν κατά 176 δισεκατομμύρια δραχμές.

Η υπέρβαση που αναφέραμε στην αρχή οφείλεται στα αυξημένα κονδύλια που διατέθηκαν στα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας, για τις ΝΑΤΟικές δηλαδή υποχρεώσεις μας, κατά 101,4 δισεκατομμύρια δραχμές και Ανάπτυξης κατά 48,2 δισεκατομμύρια δραχμές. Κυρίως, όμως, η υπέρβαση οφείλεται στις αυξημένες δαπάνες κατά 1,3 τρισεκατομμύρια δραχμές στο Υπουργείο Οικονομικών. Πρόκειται για τεράστια ποσά που διατίθενται στο τραπεζικό χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο, στα πλαίσια της εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα περισσότερο χρόνο, κύριε Πρόεδρε, για να τελειώσουμε τις εισηγήσεις σήμερα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Καλώς, θα έχετε χρόνο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Ευχαριστώ.

Η υπέρβαση οφείλεται, κύριοι Βουλευτές, στα αυξημένα κονδύλια που διατέθηκαν στα Υπουργεία Άμυνας, Ανάπτυξης κλπ., κυρίως όμως οφείλεται στις αυξημένες δαπάνες, κατά 1,3 δισεκατομμύρια δραχμές, στο Υπουργείο Οικονομικών, τα οποία διατέθηκαν στο τραπεζικό χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο στα πλαίσια της εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης.

Όπως φαίνεται και στον πίνακα 4 -τον οποίο θα καταθέσω- οι δαπάνες για τοκοχρεολύσια και λοιπά έξοδα δανείων είχαν προϋπολογιστεί να φθάσουν τα 6,7 τρισεκατομμύρια δραχμές. Τελικά διατέθηκαν 8,2 τρισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή 1,4 δισεκατομμύρια παραπάνω.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Να σημειωθεί ότι οι δαπάνες αυτές αποτελούν το 47% των συνολικών τακτικών εσόδων των τακτικών δαπανών του κράτους, όπως αυτές διαμορφώθηκαν τελικά στον απολογισμό. Οι πληρωμές για τόκους από 3,15 τρισεκατομμύρια που προϋπολογίζονταν έφθασαν τα 3,17. Τα τοκοχρεολύσια από 3,56 έφθασαν τα 4,78. Οι πληρωμές για προμήθεια, τακτοποιήσεις παλαιών οφειλών κλπ από 27,3 δισεκατομμύρια που προϋπολογίζονταν, έφθασαν τα 228 δισεκατομμύρια, δηλαδή 201 δισεκατομμύρια επιπλέον.

Εδώ, λοιπόν, καταρρίπτεται ο ισχυρισμός που είχε η Κυβέρνηση ότι με τη μείωση του πληθωρισμού θα έχουμε τη δυνατότητα να δίνουμε μεγαλύτερα κονδύλια για τις κοινωνικές δαπάνες, για την υγεία, για την παιδεία, για την πρόνοια, για τον πολιτισμό, καταρρίπτεται και με τα στοιχεία, τα οποία ανέφερα, αλλά και με το γεγονός ότι αυξάνουν κατ' έτος οι πληρωμές, τις οποίες δίνουμε από τα τοκοχρεολύσια, τα διάφορα χρέη και τις υποχρεώσεις τις οποίες έχει η Κυβέρνηση.

Πρόκειται, δηλαδή, για τεράστια ποσά, τα οποία ενισχύουν το τραπεζικό-χρηματιστικό κεφάλαιο. Η όλη διαδικασία εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης μέσω του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί έναν από τους ισχυρούς «μοχλούς» αναδιανομής εισοδήματος υπέρ της πλουτοκρατίας.

Ας δούμε τι γίνεται και στις δημόσιες επενδύσεις. Ανάλογη είναι η εικόνα και στον προϋπολογισμό των δημοσίων επενδύσεων. Είχαν προϋπολογιστεί να διατεθούν 2.700.000.000.000. δραχμές. Το ποσό αυτό θεωρείται ανεπαρκές –και τότε είχε θεωρηθεί, τουλάχιστον από εμάς, ανεπαρκές- για τις ανάγκες επενδύσεων στους δημόσιους τομείς της υγείας, της παιδείας κ.λπ. Όπως φαίνεται αναλυτικά στον πίνακα 5, τον οποίο θα καταθέσω, διατέθηκαν τελικά από 2.780.000.000.000. μόνο 2.672.000.000.000. δραχμές, δηλαδή 108.000.000.000 λιγότερα από όσα είχαν προϋπολογιστεί.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Γκατζής καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι χαρακτηριστικό ότι άγριες περικοπές σημειώνονται στις δαπάνες επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας. Μειώθηκαν από 238 στα 117, στην υγεία-πρόνοια από 125 μειώθηκαν στα 68,3, δηλαδή σχεδόν στο μισό, στην Εθνική Παιδείας και Θρησκευμάτων από 230 πήγαν στα 195. Ακόμα μειωμένες σε σχέση με τον προϋπολογισμό είναι οι δαπάνες επενδύσεων σε εννιά από τις δεκατρείς περιφέρειες. Έχουμε τις περιφέρειες οι οποίες και πανευρωπαϊκά, αλλά και στη χώρα μας, έχουν πολύ αυξημένη ανεργία, πτώση ανάπτυξης και ερήμωση, κι όμως περικοπώνται και από εκεί ποσά.

Ακόμα, ας σημειωθεί ότι, προς δόξαν της περιφερειακής ανάπτυξης, το Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ διέθεσε 45,3 δισεκατομμύρια δραχμές μέσω του προϋπολογισμού επενδύσεων για νομαρχιακά έργα, περιέκοψε το αντίστοιχο κονδύλι από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας κατά 63.000.000.000. δραχμές. Η ίδια κατάσταση αποτυπώνεται και στον ισολογισμό του κράτους, όπου η Κυβέρνηση καταφεύγει σε πλείστα τεχνάσματα, προκειμένου να εμφανίσει μειωμένο το δημόσιο χρέος, να συγκαλύψει τις υπέρογκες στρατιωτικές δαπάνες, να αποκρύψει το γεγονός ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος των κρατικών δαπανών, λόγω χάρη η οικονομική δραστηριότητα των ΔΕΚΟ, τα εξοπλιστικά προγράμματα κ.λπ., είτε δεν εμφανίζονται καθόλου είτε εμφανίζεται μόνο ένα μέρος τους.

Το τελικό συμπέρασμα, κατά την άποψή μας, από την επισκόπηση του απολογισμού και του ισολογισμού του 2001 είναι ότι η δημοσιονομική και γενικότερα η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης έχει σαφή ταξικό προσανατολισμό σε βάρος των εργαζομένων των λαϊκών στρωμάτων και υπέρ των λίγων υπέρ του κεφαλαίου της πλουτοκρατίας. Αν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στον προϋπολογισμό και τον απολογισμό του 2001, αυτή είναι ότι στον απολογισμό τα πράγματα για το λαό είναι πάρα



πολύ χειρότερα απ' ό,τι εμφανίστηκαν στον προϋπολογισμό. Αυτό είναι ένα μήνυμα που πρέπει να λάβουν οι εργαζόμενοι, ο ελληνικός λαός και να καταδικάσουν και τα δύο κόμματα, γιατί δεν έχουν καμία διαφορετική πολιτική, παρά μόνο φραστικές διαφοροποιήσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κ. Λαφαζάνης, ειδικός αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς, των Κινήματων και της Οικολογίας, έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα που ηγέρθη από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, πέρα από τη νομική του πλευρά, περιέχει και ένα θέμα ουσίας, το οποίο, όπως είπα, οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε από κοινού όλες οι πτέρυγες της Βουλής.

Είναι σωστό και αποτελεσματικότερο, για τη σημερινή συζήτηση, να έχουμε, μαζί με την έκθεση-διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία είναι και πιο αναλυτική και πιο ουσιαστική σε όλα τα τμήματά της. Δεν είναι δυνατόν, δηλαδή, να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση χωρίς να έχουμε και αυτήν την έκθεση, η οποία θα ήταν ένας πολύτιμος σύμβουλος και βοηθός, προκειμένου να επιτελέσουμε εδώ αυτό το σοβαρό, κατά τα άλλα, έργο, το οποίο ήδη επιτελούμε.

Ασφαλώς, αυτός δεν ήταν λόγος για να αποχωρήσει η Νέα Δημοκρατία. Έχει κάνει τις δικές της επιλογές. Επειδή αυτήν τη στιγμή απουσιάζουν οι συνάδελφοι από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, εγώ δε θα ήθελα να τις χαρακτηρίσω από αυτό το Βήμα, αλλά νομίζω ότι ο καθένας βγάζει τα δικά του συμπεράσματα.

Όσον αφορά επί της ουσίας της συζήτησής μας το έργο της επιτροπής, κύριοι συνάδελφοι, ήταν κουραστικό, αλλά δεν ήταν καθόλου ενισχυτικές οι δυνατότητες που της παρείχε από την πλευρά της η Βουλή, προκειμένου αυτή η επιτροπή να επιτελέσει το ρόλο της.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι αδύνατον να κάνουμε τον έλεγχο του ισολογισμού και τον απολογισμό αν δεν υπάρχει επιστημονική στήριξη. Αυτό νομίζω ότι είναι απολύτως κατανοητό. Διαβάστε τον ισολογισμό και τον απολογισμό και αν κάποιος από σας μπορεί να βγάλει συμπέρασμα να μας το πει απ' αυτό το Βήμα υπεύθυνα. Βεβαίως αν βοηθηθούμε, αν έχουμε ένα σημείο αναφοράς, μια δυνατότητα να ζητήσουμε στοιχεία, θα παίζαμε πολύ πιο αποφασιστικά το ρόλο μας. Και επ' αυτού υπήρχε ομόφωνη άποψη όλων των πτερύγων της Βουλής ότι χρειάζοταν επιστημονική στήριξη αυτή η επιτροπή. Ακόμα, όμως, το αίτημα αυτό δεν έχει απαντηθεί θετικά, που νομίζω ότι είναι το πιο βασικό και το πιο ουσιαστικό. Πέρα από τις εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αν δεν βοηθηθούν οι Βουλευτές της επιτροπής αυτής να σχηματίσουν μια ουσιαστική και εμπειρισταμένη γνώμη, νομίζω ότι αυτή η συζήτηση θα μείνει πάντοτε μια συζήτηση που θα στέκεται στην επιφάνεια.

Επί του ισολογισμού και τον απολογισμού θα ήθελα να πω ότι αυτά που τον διακρίνουν είναι η αδιαφάνεια, το χάος και η αναποτελεσματικότητα και θα το στηρίξω βεβαίως με επιχειρήματα στη συνέχεια. Αν δεν έχουμε στήριξη, πολύ φοβάμαι ότι αυτή η κατάσταση θα παραταθεί.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να αλλάξει ο τρόπος λογιστικής αποτύπωσης των δημοσιονομικών της χώρας. Δεν είναι δυνατόν να συντηρείται μια κατάσταση με ένα απλό βιβλίο εσόδων και εξόδων. Η Κυβέρνηση είχε υποσχεθεί εδώ και χρόνια ότι θα αλλάξει αυτό το σύστημα λογιστικής αποτύπωσης και ότι υπάρχουν ήδη μελέτες, εισηγήσεις για μία νέα λογιστική τυποποίηση, η οποία θα ήταν πιο διαφανής και πιο ουσιαστική στην αποτύπωση των δημοσιονομικών της χώρας μας, αλλά και στον έλεγχο. Δεν ξέρω πότε θα το κάνει. Κάπου άκουσα ότι ο κύριος Υπουργός είπε ότι θα εγκαινiasτεί αυτό το νέο σύστημα του χρόνου. Πολύ φοβάμαι ότι μάλλον δεν θα γίνει. Διότι για να μπει μία τάξη σ' αυτό το χάος χρειάζεται χρόνος πολύς. Και μαζί με το χρόνο χρειάζεται να τακτοποιηθούν τεράστιες εκκρεμότητες οι οποίες, δυστυχώς, υπάρχουν.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΙΟΥΝΗΣ:** Έστί δίκην οφθαλμός...

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Βεβαίως. Υπάρχουν, επαναλαμβάνω, και τεράστιες εκκρεμότητες που πρέπει να τακτοποιηθούν.

Έρχομαι τώρα σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις που θα ήθελα να καταθέσω σ' αυτήν την Αίθουσα. Πρώτη παρατήρηση, όσον αφορά τα έσοδα και τα έξοδα.

Όσον αφορά τα έσοδα του 2001 έχουμε βεβαιωμένα έσοδα αυξημένα κατά 20,4% και εισπραχθέντα έσοδα αυξημένα κατά 7,24%. Για συντομία του χρόνου θα ήθελα να τονίσω ότι απ' αυτά τα αυξημένα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έσοδα κατά βάση έχουμε αυξημένη για άλλη μια φορά φορολογία των φυσικών προσώπων. Και αν λάβουμε υπόψη μας ότι εκείνο το χρόνο είχαμε μείωση των φορολογικών συντελεστών, όσον αφορά τα υψηλά εισοδήματα, καταλαβαίνουμε ότι η αύξηση της φορολογίας αυτής των φυσικών προσώπων επιβάρυνε κατά κύριο λόγο τα μικρομεσαία εισοδήματα προς δόξα των φοροελαφρύνσεων που κάθε χρόνο μας επαναλαμβάνει η Κυβέρνηση.

Όσον αφορά τις δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού, αυτές εμφανίζονται αυξημένες κατά 9,14%, ενώ ο δαπάνες του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων είναι μειωμένες κατά 3,8%. Για άλλη μια φορά επαναλαμβάνεται η ίδια ιστορία.

Προκειμένου να εξισορροπήσουμε τον προϋπολογισμό, επειδή δεν μας βγαίνουν τα μεγέθη, στο τέλος αυτό το οποίο ρίχνουμε είναι το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Συστηματικά γίνεται αυτό όλα αυτά τα χρόνια. Και έτσι όμως τι κάνουμε; Ζημιώνουμε την αναπτυξιακή και κοινωνική προοπτική της χώρας χάριν της «ισοσκελίσης» του προϋπολογισμού, του οποίου οι δαπάνες έχουν φύγει από κάθε έλεγχο. Και βεβαίως, ενώ έχουμε αυτές τις αυξήσεις στις δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού, παρατηρούμε μειώσεις σε κρίσιμα Υπουργεία, όπως το Υπουργείο Πολιτισμού για παράδειγμα και το Υπουργείο Παιδείας, ενώ αν δούμε τις μειώσεις στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων βλέπουμε ότι εκεί που περικόπτονται οι δημόσιες επενδύσεις είναι κατά κύριο λόγο στα Υπουργεία Υγείας και Πρόνοιας, Παιδείας και Ανάπτυξης, δηλαδή Υπουργεία στα οποία οι δημόσιες επενδύσεις παίζουν έναν καθοριστικό θα έλεγα και αναπτυξιακό και κοινωνικό ρόλο.

Θα ήθελα επί των εσόδων και των εξόδων να τονίσω εδώ τη διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τι λέει; Λέει ότι «οι αυξήσεις τόσο των εσόδων που προαναφέρθηκαν όσο και των εξόδων έναντι των προϋπολογισθέντων για το έτος 2001, αντίκεινται στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του δημοσιολογιστικού νόμου 2362/95. Όλα τα έσοδα και έξοδα του κράτους εγγράφονται στον προϋπολογισμό και είναι ασυμβίβαστες με τις αρχές της ακρίβειας και της ειλικρίνειας του προϋπολογισμού. Περαιτέρω» –τονίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο- «δεν τηρήθηκε η διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ιδίου ως άνω νόμου, ήτοι η υποβολή στη Βουλή προς ψήφιση συμπληρωματικού ή διορθωτικού προϋπολογισμού συνοδευόμενου με προσωρινό απολογισμό του διαρρεύσαντος χρονικού διαστήματος για την εμφάνιση των αυξημένων αυτών εσόδων και εξόδων στον προϋπολογισμό». Διαπιστώνουμε δηλαδή ότι οι κυβερνήσεις διαχρονικά αξιοποιούν την «ασάφεια» του ν. 2362/95 σε σχέση με τον ορισμό της σημαντικής απόκλισης στον προϋπολογισμό, ώστε στην ουσία να παρανομούν και να αυθαιρετούν ερμηνεύοντας κατά το δοκούν την έννοια της σημαντικής απόκλισης, μη καταθέτοντας ποτέ στη Βουλή προς συζήτηση και έγκριση συμπληρωματικό ή διορθωτικό προϋπολογισμό προς κάλυψη σημαντικών πρόσθετων εσόδων και δαπανών. Είναι προφανές, νομίζω, ότι το γεγονός αυτό συνιστά μείζον ανωμαλία και αυθαιρεσία στη δημοσιονομική διαχείριση της χώρας μας και η οποία προφανώς παρατείνεται και στα επόμενα χρόνια.

Κύριοι της Κυβέρνησης αποφασίστε: Γιατί συντηρείτε αυτήν την ασάφεια του νόμου και να την αξιοποιείτε για να έχετε περισσότερα έσοδα και πρόσθετες δαπάνες, οι οποίες κάθε χρόνο είναι πάρα πολύ μεγάλες-βεβαίως το 2001 είναι μικρότερες από προηγούμενα χρόνια που έφθανε το 50% και 60%- και δεν φέρντε πρόσθετους και συμπληρωματικούς εδώ προϋπολογισμούς προκειμένου να εγκριθούν από τη Βουλή; Και άκουσα με έκπληξη τον κ. Μαντέλη, να φέρνει ως δικαιολογία γι'

αυτήν την απαράδεκτη κατάσταση ότι τα ίδια έκανε και η Νέα Δημοκρατία! Μα καλά και σ' αυτό συνεχίζετε το έργο της Νέας Δημοκρατίας; Όλα τα λάθη της Νέας Δημοκρατίας τα συνεχίζετε ένα προς ένα; Και αυτό το θεωρείτε επιχείρημα να το καταθέτετε στη Βουλή; Αυτή η κατάσταση νομίζω ότι δεν μπορεί πλέον να παραταθεί. Και δεν ξέρω τι γίνεται με τον προϋπολογισμό του 2003, κύριε Υπουργέ. Θα συνεχίσετε αυτήν την ίδια τακτική; Γιατί βλέπω ότι σας έχουν ξεφύγει οι δαπάνες. Οι δαπάνες προχωράνε στα ύψη. Θα καταθέσετε εδώ συμπληρωματικό ή διορθωτικό προϋπολογισμό ή θα έρθει πάλι το Ελεγκτικό Συνέδριο με μια έκθεση και θα σας λέει ότι παρανοείτε και παραβιάζετε το νόμο, εσείς να το αγνοείτε και όλα να είναι μέλι-γάλα σ' αυτήν την Αίθουσα;

Η δεύτερη παρατήρηση αφορά τα προέσοδα και προμέτοχα. Το 2001 πραγματοποιήθηκαν με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών τιτλοποιήσεις μέσω off shore του Λουξεμβούργου και έναντι μεγάλης αμοιβής μελλοντικών εσόδων του δημοσίου, προέσοδα από μελλοντικά κέρδη του euro-control και από μελλοντικές εισπράξεις του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, ύψους 802 δισεκατομμυρίων δραχμών και έκδοση μετοχοποιήσιμων τίτλων, ανταλλάξιμων με μετοχές δημοσίων επιχειρήσεων, προμέτοχα 2001-2004- από αυτά τα προμέτοχα παίρνει την πλειοψηφία των ΕΛΠΕ τώρα με την αγορά ο κ. Λάτσης, έχει αγοράσει προμέτοχα των ΕΛΠΕ, λήγουν τον Ιούλιο και παίρνει ένα άλλο 10% και έχει έτσι την πλειοψηφία στα ΕΛΠΕ, που κατά τα άλλα υποτίθεται ότι συγχωνεύονται με την «ΠΕΤΡΟΛΑ», την απορροφούν τα ΕΛΠΕ, την ιδιοκτησία δώσατε με αυτά τα προμέτοχα- αυτά, λοιπόν, τα προμέτοχα ανέρχονται σε ύψους 652 δισεκατομμυρίων δραχμών.

Κατ' αυτόν τον τρόπο το δημόσιο εισέπραξε το 2001 το υπέρογκο ποσόν του 1,5 τρισεκατομμυρίου δραχμών περίπου. Τότε σας λέγαμε κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού ότι αυτό που κάνετε είναι δανεισμός. Εσείς όμως κάνετε προεισπράξεις από το μέλλον, δηλαδή βουτιές στο μέλλον εισπράττοντας χρήματα από μελλοντικές γενιές και από μελλοντικούς προϋπολογισμούς, και τα εγγράφατε στα τακτικά έσοδα χωρίς να τα γράφετε και στα πιστωτικά έσοδα νομίζοντας ότι κάνετε εκσυγχρονιστικό εφεύρημα.

Εμείς δεν ξέραμε τι λέει η EUROSTAT. Και να σας πω και κάτι; Θα μας ήταν αδιάφορη η στάση της EUROSTAT. Πείτε ότι η EUROSTAT ενέκρινε αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Για μας θα ήταν απολύτως αδιάφορο, διότι αυτά ήταν δανεισμός από το μέλλον και έπρεπε να εγγράφεται στο δημόσιο χρέος. Δεν το κάνατε και έτσι αλλοιώνετε την εικόνα του δημόσιου χρέους για το 2001. Αναγκαστήκατε βεβαίως μετά, λόγω παρέμβασης της EUROSTAT, να κάνετε αυτές τις αλλαγές. Εγώ όμως θέτω το ερώτημα: Αν δεν παρενέβαινε η EUROSTAT, θα συνεχίζατε αυτήν την τακτική μέχρι σήμερα και στο μέλλον; Θα είχατε δηλαδή προεισπράξει έσοδα όλων των επόμενων δεκαετιών, προκειμένου να εμφανίζεται τεχνητή μείωση του χρέους σήμερα; Χρειάζόταν η EUROSTAT, για να σας ανακόψει απ' αυτόν τον κατήφορο;

Βοούσε όλη η Ελλάδα, σας το λέγαμε σ' αυτήν την Αίθουσα, αλλά εσείς δεν το αναγνωρίζατε. Δηλαδή δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε ούτε με απλή λογική; Δηλαδή στην περίπτωση που εγώ έχω ως εισόδημα από μισθούς κάθε χρόνο 5 εκατομμύρια και τα επόμενα είκοσι χρόνια πρόκειται να εισπράξω από την τακτική μισθοδοσία 100 εκατομμύρια που λέει ο λόγος, αν τα προεισπράξω σήμερα για να καλύψω ανάγκες μου και χρέη που έχω, στα επόμενα χρόνια τι θα τρώω; Πώς θα ζω τα επόμενα χρόνια; Αυτό πήγατε να κάνετε και μάλιστα γενικευμένα, αλλά σας συγκράτησε η EUROSTAT.

Η τρίτη παρατήρηση αφορά τα αντίτιμα. Κατά το 2001 για άλλη μια φορά δεν εμφανίστηκαν στις δαπάνες του προϋπολογισμού αντίτιμα ύψους 404 δισεκατομμυρίων δραχμών περίπου, τα οποία αφορούν πληρωμές που διενεργήθηκαν και δεν τακτοποιήθηκαν με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων. Τα αντίτιμα αντιπροσωπεύουν επιστροφές ΦΠΑ, διάφορες επιστροφές τελών και άλλων φόρων και μια μεγάλη σειρά άλλων πληρωμών περιλαμβανομένων ακόμα και μισθών και συντάξεων ορισμένων κατηγοριών υπαλλήλων. Το σύνολο των

αντιτίμων που δεν έχουν καταγραφεί τα τελευταία χρόνια στις δαπάνες των αντίστοιχων προϋπολογισμών έφθασε στο τέλος του 2001 στο καταπληκτικό ποσό του 1.700.000.000 δραχμές. Ειδικότερα για το 2001 το έλλειμμα μ' αυτόν τον απαράδεκτο τρόπο εμφανίζεται μειωμένο τουλάχιστον κατά 404 δισεκατομμύρια δραχμές. Εάν δε προσθετικάβάλουμε το 1,7 τρισεκατομμύρια δραχμές, κρύψατε τα τελευταία χρόνια ισόποσο αντίστοιχο έλλειμμα, προκειμένου να εμφανίσετε μία τεχνητή εικόνα ή και πλεονάσματα, όπως επαίρεσθε, τα προηγούμενα χρόνια.

Όπως ορθώς υπογραμμίζεται στη διαδήλωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2001, η μη τακτοποίηση των αντιτίμων εντός του οικονομικού έτους αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 37 παράγραφος 4 του ν. 2362/95 και αυξάνει το έλλειμμα του προϋπολογισμού. Το ερώτημα είναι: Πότε θα εμφανίσει η Κυβέρνηση αυτά τα αντίτιμα στον προϋπολογισμό; Πότε και πώς θα εμφανίσει τη μαύρη τρύπα του 1.700.000.000 δραχμών; Μας λέτε στα επόμενα χρόνια. Πώς θα γίνει αυτό; Πώς θα γίνει αυτή η μοιρασιά; Και από χρόνο σε χρόνο, από το 2001 φθάσαμε στο 2003 και δεν βλέπουμε να καταγράφετε πουθενά στις δαπάνες αυτά τα αντίτιμα. Πολύ φοβάμαι ότι αυτή η μαύρη τρύπα θα παραμείνει μια μεγάλη μαύρη τρύπα, η οποία θα είναι και ένα μελανό σημείο στη δημοσιονομική διαχείριση αυτής της Κυβέρνησης, αλλά και των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Και μη μου πείτε ότι τώρα πάλι συνεχίζετε την τακτική της Νέας Δημοκρατίας αλλά απέκρυβε τα αντίτιμα η Νέα Δημοκρατία, το συνεχίζουμε και είναι τακτική αυτή. Δεν είναι καθόλου μία τακτική η οποία μπορεί να συνδυαστεί με μία χρηστή και διαφανή δημοσιονομική διαχείριση.

Τέταρτη παρατήρηση, δάνεια Ενόπλων Δυνάμεων. Η Κυβέρνηση δεν καταγράφει συστηματικά στις δαπάνες του προϋπολογισμού τα δάνεια που συνάπτει για τα εξοπλιστικά προγράμματα των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά ούτε και τις προκαταβολές που δίδονται για σύναψη δανειακών συμβάσεων για εξοπλισμό. Δεν καταγράφονται καν έστω τα χρεολύσια αυτών των δανείων στις δαπάνες. Στο έλλειμμα δεν καταγράφονται ούτε καν τα χρεολύσια αυτών των δανείων. Τα καταγράφετε αλλά εκτός δαπανών και επομένως δεν περιλαμβάνεται στο έλλειμμα. Και έτσι βεβαίως εμφανίζεται και άλλη μια φορά πλαστή η εικόνα του ελλείμματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο δεν καταγράφηκαν στις δαπάνες του προϋπολογισμού του 2001 δάνεια για εξοπλισμούς ύψους 360 δισεκατομμύρια δραχμών. Συνολικά, όπως γράφεται σε υποσημείωση του απολογισμού του κράτους που δεν εμφανίστηκαν για τεχνικούς λόγους -άκουσον, άκουσον, για τεχνικούς λόγους!- στον προϋπολογισμό από το 1994 δάνεια για εξοπλισμούς ύψους ενός τρισεκατομμυρίου, οκτακοσίων δισεκατομμυρίων περίπου δραχμών. Και η κατάσταση αυτή για την οποία η Κυβέρνηση προβάλλει σειρά αστήρικτων δικαιολογιών, τις οποίες δεν έχω το χρόνο αλλά αν μου δοθεί η ευκαιρία θα αντιτείνω τα δικά μου επιχειρήματα, αλλοιώνει κατάφωρα τη δημοσιονομική εικόνα της χώρας ενώ εμφανίζει τεχνητά μειωμένο το πραγματικό έλλειμμα της χώρας. Τι θα γίνει μ' αυτήν την υπόθεση; Περιμένετε πάλι να έρθει EUROSTAT, η οποία έχει αρχίσει να το εξετάζει αυτό το θέμα, να σας πει ότι όταν κάνετε δαπάνες για εξοπλισμούς πρέπει να καταγράφονται στον προϋπολογισμό και τότε να αρχίσετε την εκσκαφή, την ανασκαφή και των προηγούμενων ετών και να δούμε πάλι να αναπλάθονται τα ελλείμματα και τα χρέη; Τι θα γίνει μ' αυτήν την υπόθεση;

Πέμπτη παρατήρηση, εγγυήσεις του δημοσίου. Το δημόσιο έδωσε για το 2001 εγγυήσεις για την ανάληψη δανείων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ύψους 137 δισεκατομμύρια δραχμών, ενώ το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων με εγγύηση του δημοσίου ανήλθε στο τέλος του 2001 στο συνολικό ποσό των τριών τρισεκατομμυρίων δραχμών περίπου. Συχνά αυτές οι εγγυήσεις που προσφέρει το δημόσιο υποκαθιστούν επιδοτήσεις με αποτέλεσμα οι εγγυήσεις αυτές να καταπίπτουν στη συνέχεια.

Έτσι, αντί η Κυβέρνηση να καλύπτει ευθέως αυτές τις επιδοτήσεις με δαπάνες του προϋπολογισμού, χρησιμοποιεί το τέχνασμα των εγγυήσεων για δάνεια αυτών των φορέων, τα

οποία είναι γνωστό εκ των προτέρων ότι δεν πρόκειται να αποπληρωθούν με σκοπό να μειώνεται πρόσκαιρα το έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Είναι προφανές ότι η ανορθόδοξη αυτή πρακτική δεν ευνοεί τη διαφάνεια αλλά και την υγιή δημοσιονομική διαχείριση, ενώ προκαλεί σοβαρά προβλήματα στον έλεγχο των πραγματικών δαπανών του προϋπολογισμού και των δανειακών επιβαρύνσεων του δημοσίου. Πρέπει να μπει ένα φρένο στις εγγυήσεις που δίδονται. Αν καταπίπτουν εγγυήσεις του δημοσίου, να υπάρχει επίπτωση στην Κυβέρνηση. Δεν είναι δυνατόν να δίνετε εγγυήσεις οι οποίες ξέρετε εκ των προτέρων ότι θα καταπέσουν, υποκαθιστώντας δαπάνες και επιδοτήσεις και βεβαίως επιβαρύνοντας και τον προϋπολογισμό με υπέρμετρους τόκους. Αυτές οι πρακτικές πρέπει να σταματήσουν.

Έκτη παρατήρηση, πιστωτικές διευκολύνσεις. Άκουσα και τον κ. Μαντέλη με έκπληξη να λέει ότι έχουμε αλληλόχρεους λογαριασμούς, παίρνουμε τόκους από τους αλληλόχρεους λογαριασμούς, επομένως μπορούμε να κλείνουμε στο τέλος του χρόνου, αν έχουμε κάποια ελλείμματα στους αλληλόχρεους αυτούς λογαριασμούς μερικών εκατοντάδων δισεκατομμυρίων, να τους κλείνουμε με πενήτημερους δανεισμούς. Αυτή η λογική είναι ακατανόητη. Τι κάνετε; Παρουσιάζετε έλλειμμα στους αλληλόχρεους λογαριασμούς που έχετε, το διαπιστώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, 400 δισεκατομμύρια χρεωστικό υπόλοιπο το οποίο έπρεπε να καταγραφεί στο δημόσιο χρέος και αντί να το καταγράψει το δημόσιο χρέος προκειμένου να το εμφανίσετε τεχνητά μειωμένο στο τέλος του χρόνου, κάνετε ένα πενήτημερο δάνειο από την Εθνική, καλύπτετε το χρεωστικό αυτό υπόλοιπο και το δίδετε σε πέντε μέρες στις αρχές του επόμενου χρόνου και ξαναεμφανίζεται το χρέος ψηλά. Και γι' αυτό το τέχνασμα πληρώνει ο ελληνικός λαός, όπως λέει το Ελεγκτικό Συνέδριο, 223 εκατ. δραχμές τόκους για το πενήτημερο δανειό σας προκειμένου να εμφανίσετε αλλοιωμένο το ύψος του δημοσίου χρέους. Είναι πρακτικές αυτές.

Δεν ξέρω τι κάνετε μετά το 2001. Θα το δούμε. Θέλω, όμως, μια απάντηση: Συνεχίζετε αυτή την πρακτική και τα επόμενα χρόνια, να κάνετε πενήτημερα δάνεια στο τέλος του χρόνου για τη μείωση του χρέους και να μας λέτε, πήραμε τόκους από τους αλληλόχρεους λογαριασμούς; Βεβαίως πήρατε τόκους. Και τους δικαιούστε αφού κάνετε καταθέσεις στις τράπεζες. Αλλά αυτό είναι αιτιολογία, είναι δικαιολογία το χρεωστικό υπόλοιπο να το καλύπτετε στο τέλος του χρόνου με τέτοιου είδους πενήτημερα δάνεια;

Έκτη παρατήρηση: Στον απολογισμό του κράτους για το 2001 εμφανίζεται μια μεγάλη σειρά λογαριασμών του δημοσίου οι οποίοι κλείνουν στις 31 Δεκεμβρίου, στο τέλος δηλαδή του χρόνου, με χρεωστικά υπόλοιπα τα οποία αθροιστικά ανέρχονται σε εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμές.

Οι δικαιολογίες που εδόθησαν για την ύπαρξη αυτών των χρεωστικών υπολοίπων από την πλευρά της Κυβέρνησης είναι παντελώς αστήρικτες. Αυτά τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, που δεν έχουν τακτοποιηθεί, θα έπρεπε να προσμετρηθούν στο έλλειμμα του προϋπολογισμού του έτους στο οποίο δημιουργήθηκε η υποχρέωση.

Η υπόσχεση της Κυβέρνησης για τη μελλοντική τακτοποίησή τους με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων δεν κάνει τίποτε άλλο από το να παραποιεί τη δημοσιονομική εικόνα της χώρας και να παραπέμπει στο αόριστο μέλλον την εμφάνιση των πραγματικών ελλειμμάτων του προϋπολογισμού.

Και πάλι εδώ θα γίνει αυτό που έγινε με τα αντίτιμα. Κάθε χρόνο θα υπάρχουν τα χρεωστικά υπόλοιπα, θα επαναλαμβάνονται και ίσως να πολλαπλασιάζονται και ποτέ δεν θα κλείνουν. Μαύρες συνεχώς τρύπες στη δημοσιονομική διαχείριση της χώρας. Απαράδεκτες μαύρες τρύπες.

Η τελευταία παρατήρηση που θέλω να κάνω είναι για τους ειδικούς λογαριασμούς εκτός προϋπολογισμού και δημόσιας ληψοδοσίας, κάτι το οποίο κατά την άποψή μας είναι πραγματικά σκανδαλώδες. Η ύπαρξη μεγάλου και αδιευκρίνιστου αριθμού ειδικών λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού και δημόσιας ληψοδοσίας συνιστά στην ουσία την ύπαρξη ενός δεύτερου βιβλίου προϋπολογισμών, το οποίο είναι εκτός του προϋπολογισμού και βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια και διαχείριση των

εκάστοτε Υπουργών.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των λογαριασμών του ν. 128/1975 ο οποίος πιστώνεται με εισφορές επί των πάσης φύσεως χορηγήσεων δανείων ή πιστώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας μας με ύψος 0,6% ετησίως. Ήταν 0,12%. Το πενταπλασιάσατε με πρόσφατη τροπολογία. Είναι λογαριασμός τον οποίο άνοιξε για ειδικές περιστάσεις ο μακαρίτης Δεβλέτογλου επί κυβέρνησης Καραμανλή το 1975. Και από τότε, επειδή η πρακτική αυτή είναι εύλογα χρήσιμη για όλες τις κυβερνήσεις, διτηρήθηκε αυτός ο λογαριασμός παρ' ότι παρήλθαν οι ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκε. Και έχει έσοδα τα οποία έπρεπε να καταγράφονται στον προϋπολογισμό του κράτους ως έσοδα. Αντ' αυτού πάνε στον ειδικό λογαριασμό από τον οποίο γίνεται και ειδική διαχείριση και διακίνηση.

Χαρακτηριστικά αναφέρω το λογαριασμό με νούμερο 233439-0 που έχει ήδη έσοδα από αποκρτικοποιήσεις. Πήραμε τα στοιχεία από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και από εκεί βλέπουμε διάφορες πληρωμές. Πληρωμές στο ταμείο της ΔΕΗ. Τα ελλείμματα. Αυτά τα ελλείμματα έπρεπε να τα καλύπτετε και να τα εγγράφετε στον προϋπολογισμό. Αυτό λέει ο νόμος. Εδώ αναγράφονται μεν στην έκθεση του προϋπολογισμού, αλλά αν πάμε στα στοιχεία δεν υπάρχει πουθενά στον προϋπολογισμό η κάλυψη των ελλειμμάτων των ΤΑΠ-ΟΤΕ ή του ταμείου της ΔΕΗ. Και πληρώνονται από τον ειδικό λογαριασμό αποκρτικοποιήσεων. Παρανομείτε προφανώς. Παρανομείτε χονδροειδώς με αυτό που κάνετε.

Τους λογαριασμούς αυτούς τους διαχειρίζονται με αποφάσεις τους οι συναρμόδιοι Υπουργοί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Λαφαζάνη, σας παρακαλώ ολοκληρώστε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τα έσοδά τους δεν καταγράφονται στον προϋπολογισμό, ενώ οι δαπάνες τους δεν είναι γνωστές, δεν ελέγχονται από τη Βουλή και συνήθως δεν μπορούν στην πράξη να ελεγχθούν και από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Είναι άγνωστα τα ποσά που διακινούνται μέσω αυτών των ειδικών λογαριασμών, ενώ είναι άγνωστος και ο αριθμός αυτών των λογαριασμών. Και είναι χαρακτηριστικό ότι ούτε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, παρ' ότι έδωσε μια εικόνα, μπορεί να προσδιορίσει αυτό τον αριθμό των ειδικών λογαριασμών.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύουμε ότι μέχρι αύριο που θα τελειώσει η συζήτηση θα μας καταθέσετε, όπως σας έχουμε ζητήσει, όλους τους ειδικούς λογαριασμούς, τι εισφορές έχουν αυτοί οι λογαριασμοί, τι διαχείριση γίνεται κατ' έτος, τι υπόλοιπα παραμένουν και σας ζητούμε –και καταλήγω– να καταργήσετε επιτέλους αυτό το σκάνδαλο των ειδικών λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού και δημόσιας μισθοδοσίας.

Για όλους αυτούς τους λόγους προφανώς καταψηφίζουμε την έκθεση για τον ισολογισμό και τον απολογισμό του κράτους.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):** Αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω ότι πριν απ' όλα οφείλω να επισημάνω ότι σήμερα για μια ακόμη φορά η Νέα Δημοκρατία επέλεξε την τακτική της φυγής. Ένα κόμμα, το οποίο στερείται πολιτικών επιχειρημάτων, πολιτικής πρότασης και χαρακτηρίζεται διαρκώς από μια αδυναμία ουσιαστικής πολιτικής αντιπαράθεσης, διάλεξε να αποχωρήσει από την Αίθουσα του Κοινοβουλίου υπονομεύοντας μ' αυτόν τον τρόπο μια καινούργια διαδικασία, την οποία με πολύ κόπο κατέκτησε η Βουλή των Ελλήνων. Γιατί όλα τα προηγούμενα χρόνια ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που αφορά τη χώρα και τα οικονομικά της, δηλαδή ο ισολογισμός και ο απολογισμός της κάθε χρονιάς –που θα συζητείται ξεχωριστά και όχι επ' ευκαιρία της συζήτησης για τον προϋπολογισμό– στην πραγματικότητα δεν συζητιόταν ποτέ, απλώς ψηφιζόταν.

Η αποχώρηση όμως αυτή δεν συνιστά μόνο έλλειψη σεβασμού προς τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, αλλά είναι μια σαφέστατη έλλειψη σεβασμού και προς τη λειτουργία του

Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σήμερα η Νέα Δημοκρατία είπε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο, με τον πιο επίσημο τρόπο, ότι στην πραγματικότητα το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ξέρει τι του γίνεται. Αυτό είπε.

Είπε, λοιπόν, το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δήλωσε και με την έκθεσή του αλλά και με την ειδική επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής επί του ειδικού ερωτήματος που απηύθυνε ο Πρόεδρος, ότι η διαδήλωση που συνοδεύει την κατάθεση του ισολογισμού-απολογισμού για το έτος 2001 είναι η από το Σύνταγμα, η από το άρθρο 98, παράγραφος 1, περίπτωση ε' επιβαλλόμενη έκθεση. Ενώ το δήλωσε ρητά και κατηγορηματικά, η Νέα Δημοκρατία είπε ότι αυτό δεν συνιστά έκθεση.

Είπε, λοιπόν, προς το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι αυτό, το ανώτατο δικαστήριο της χώρας, προφανώς δεν κάνει καλά τη δουλειά του. Αυτό είπε και αποχώρησε. Διότι δεν είναι τίποτε άλλο η αποχώρηση αυτή, παρά ακριβώς αυτή η συγκεκριμένη έλλειψη σεβασμού προς το ανώτατο δικαστήριο του ελέγχου των δαπανών της χώρας -που έχει βέβαια και πολλές άλλες αρμοδιότητες- πέρα από την έλλειψη σεβασμού προς το Κοινοβούλιο.

Μέχρι πριν από λίγο καιρό με την κάθε ευκαιρία τους ακούμε να τιμούν τη δράση και τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σήμερα το απαξίωσαν ή επεχείρησαν να το απαξιώσουν συνολικά ως ένα ανώτατο δικαστήριο, το οποίο στην πραγματικότητα αρνείται και αυτοί να εφαρμόσει το Σύνταγμα, την ώρα που το Ελεγκτικό Συνέδριο δηλώνει ρητά και κατηγορηματικά ότι κατ' εφαρμογή του Συντάγματος υπέβαλε την επιβαλλόμενη έκθεση, η οποία συνοδεύει τον συζητούμενο Ισολογισμό και Απολογισμό. Αυτό βεβαίως δεν συνιστά μια καινούρια συμπεριφορά της Νέας Δημοκρατίας και δεν είναι η πρώτη φορά που έχουμε παλινωδίες.

Επεσήμανε ο κύριος Πρόεδρος της Βουλής ότι η Νέα Δημοκρατία όλο το προηγούμενο διάστημα εγκαλούσε το Προεδρείο της Βουλής -και εμμέσως την Κυβέρνηση- ότι δεν φρόντιζε να ορίσει ημερομηνίες συζήτησης του ισολογισμού-απολογισμού του κράτους για το έτος 2001 και ότι αυτό ενδεχομένως ήταν σε συμπαγνία με την Κυβέρνηση. Όταν ορίστηκαν οι συνεδριάσεις και πραγματοποιήθηκαν με πολύ μεγάλη άνεση και ήλθε η ώρα να συζητηθεί ο Ισολογισμός και ο απολογισμός στην Ολομέλεια της Βουλής, η Νέα Δημοκρατία αποχώρησε, αφού προηγουμένως είχε συμμετάσχει σε όλες τις συζητήσεις, κατέθεσε ερωτήματα και πήρε απαντήσεις. Και διάλεξε σήμερα να αποχωρήσει γιατί σήμερα ανακάλυψε ότι τόσο καιρό συζητούσε μη σύννομα. Διότι αυτό συνιστά η αποχώρηση σήμερα και η συμμετοχή της στη συνεδρίαση των επιτροπών. Συζήτησε, έλαβε μέρος, κατέθεσε τις όποιες αντιρρήσεις της και σήμερα ανακάλυψε ότι οι συζητήσεις αυτές δεν ήταν νόμιμες.

Νομίζω ότι μπορεί να κατανοήσει κανείς εύκολα ποιες είναι οι σκοπιμότητες αυτής της συμπεριφοράς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να σας πω ότι ίσως για λόγους συγκυρίας αυτός ο ισολογισμός -απολογισμός συζητήθηκε ιδιαίτερα εκτεταμένα στη Βουλή πρώτον επ' ευκαιρίαν της συζήτησης του προϋπολογισμού για το έτος 2003, επειδή τότε συνέπεσε να κατατεθεί και ο ισολογισμός -απολογισμός μαζί με την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έγινε βέβαια τότε πάρα πολύς λόγος για τα διαλαμβανόμενα τη διαδήλωση ή την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τις παρατηρήσεις δηλαδή της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Έγινε αναλυτική συζήτηση τότε στην επιτροπή και βεβαίως σήμερα η Νέα Δημοκρατία μας στέρησε για μια ακόμη φορά την ευκαιρία να αποδείξουμε πόσο έωλα είναι τα επιχειρήματά της απέναντι στην πορεία της ελληνικής οικονομίας, η οποία πάει καλά σε πείσμα των αιτιάσεων και της κριτικής που ασκεί η Νέα Δημοκρατία αλλά και της υπονομευτικής της συμπεριφοράς απέναντι σε όλες τις λειτουργίες της οικονομίας. Δόξα τω Θεώ, πάει καλύτερα από όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και είναι η έβδομη συνεχόμενη χρονιά που η ελληνική οικονομία αναπτύσσεται ταχύτερα από τις οικονομίες των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα επαναλάβω για μια ακόμα φορά, επειδή βρισκόμαστε στην Ολομέλεια και οι υπόλοιποι δεν

συμμετείχαν στις επιτροπές, τα θέματα τα οποία μας απασχόλησαν στη συζήτηση στην επιτροπή και κυρίως αυτά που διαλαμβάνονται στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Έγινε μια μεγάλη συζήτηση εάν οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορούν τις παρατηρήσεις της EUROSTAT συνιστούν παραβάσεις της νομοθεσίας ή απόπειρες που πραγματοποιήσε η ελληνική Κυβέρνηση προκειμένου να υποκρύψει τα πραγματικά στοιχεία της οικονομίας.

Ο κ. Αρσένης συζητώντας στην επιτροπή είπε ένα ευφυές παράδειγμα, μιλώντας για τη στατιστική απεικόνιση των τιτοποίησης ή των προμετόχων στο δημόσιο χρέος της χώρας. Είπε, λοιπόν, τότε ότι μία πράξη, η οποία έτσι κι αλλιώς αποτελεί χρέος, μία πράξη που έτσι κι αλλιώς είναι δανεισμός, οφείλεις να την αποπληρώσεις. Είτε την απεικονίσεις στατιστικά αφού προηγουμένως την έχεις γράψει στα βιβλία σου -γιατί εδώ κανείς δεν αρνείται ότι γράφτηκαν αυτά στα επίσημα βιβλία του κράτους με τη σωστή τους ονομασία, με τον ακριβή αριθμό, αλλά και στους σωστούς κωδικούς- το χρέος υπάρχει από την ώρα που υπήρξε δανεισμός και έχεις υποχρέωση να το αποπληρώσεις.

Είπε, λοιπόν, τότε ότι όταν συζητούμε για τους βαθμούς στους οποίους παγώνει το νερό, αν χρησιμοποιήσουμε την κλίμακα Κελσίου, μπορούμε να πούμε ότι με αυτήν είναι στο μηδέν. Αν χρησιμοποιήσουμε την κλίμακα Φαρενάιτ, θα είναι στο -37. Όμως, ένα είναι το αποτέλεσμα: Το νερό έχει γίνει πάγος.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών):** Στο +37.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):** Ωραία, στο +37.

Στην οικονομία όλες οι πράξεις, όλες οι διαχειρίσεις από τη στιγμή που καταγράφονται επίσημα, υπάρχουν. Η στατιστική τους απεικόνιση συνιστά, αν θέλετε, μία διαδικασία η οποία ελάχιστη σχέση έχει με την πραγματική λειτουργία της οικονομίας και το πώς κυρίως οι ξένοι αποτιμητές της πορείας της ελληνικής οικονομίας κάνουν τις εκθέσεις τους. Με βάση αυτές τις εκθέσεις αναβαθμίζουν ή υποβαθμίζουν την πιστοληπτική ικανότητα μιας χώρας.

Την ώρα που γίνονται όλες αυτές οι συζητήσεις περί παρέμβασης της EUROSTAT για να απεικονίσουμε στατιστικά κάποια μεγέθη, την ίδια ακριβώς στιγμή οι διεθνείς οργανισμοί, οι οποίοι ασχολούνται με την πιστοληπτική δυνατότητα της χώρας, την αναβάθμιζαν. Την ώρα δηλαδή που κάποιοι καταστροφολογούσαν ότι αυξήθηκε δήθεν το δημόσιο χρέος το οποίο είχε καταγραφεί ακριβώς στα επίσημα βιβλία του κράτους και έλεγαν ότι αυξήθηκε το δημόσιο χρέος άρα αυτό θα ληφθεί υπόψη από τους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και επομένως η χώρα θα περιέλθει σε δυσχερή θέση, την ίδια στιγμή που τα έλεγαν αυτά, επειδή οι ξένοι ξέρουν πάρα πολύ καλά τι συμβαίνουν όλες αυτές οι τελείως τυπικές διαδικασίες, αναβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, πρώτα η MUTIS και τώρα η STANDARD EPUDS.

Βέβαια, όταν κανείς ρωτά: «Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας τι σημαίνει πρακτικά για την οικονομία, τον ελληνικό λαό και τον κρατικό Προϋπολογισμό;». Σημαίνει ένα πάρα πολύ απλό πράγμα, ότι η αναβάθμιση κάθε φορά σε μια κατηγορία παραπάνω οδηγεί στο να πραγματοποιείται ο δανεισμός του ελληνικού δημοσίου μέσω της έκδοσης των ομολόγων οποιασδήποτε διάρκειας με χαμηλότερα επιτόκια. Αυτό σημαίνει δηλαδή ότι θα πληρώνουμε, όταν αναβαθμιζόμαστε, πολύ λιγότερους τόκους προκειμένου να εξυπηρετήσουμε το χρέος το οποίο προκύπτει από την έκδοση των ομολόγων, άρα η χώρα κερδίζει εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ από τα γεγονότα της αναβάθμισης.

Αυτά δεν είναι απλώς ειδήσεις τις οποίες αναγράφουν οι εφημερίδες, αλλά έχουν μία σημαντική επίπτωση στην εξοικονόμηση πόρων για τον τακτικό προϋπολογισμό. Βέβαια η εξοικονόμηση πόρων σημαίνει ακόμα μεγαλύτερη δυνατότητα να ενισχύσει κανένας μέσα από μία αναδιανεμητική πολιτική εκείνες τις κοινωνικές τάξεις που έχουν τις περισσότερες ανάγκες.

Η εξοικονόμηση περίπου τριακοσίων εκατομμυρίων ευρώ

από την αναβάθμιση της χώρας, της πιστοληπτικής δυνατότητας της χώρας που έγινε από αυτούς τους διεθνείς οργανισμούς, σημαίνει ότι η χώρα διαθέτει 300 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 100 δισεκατομμύρια δραχμές, περισσότερα από αυτά που διέθετε πριν και τα οποία μπορεί να προσανατολίσει, όπως και κάνει, προς εκείνες τις κοινωνικές κατηγορίες που έχουν μεγαλύτερες ανάγκες.

Αυτό, λοιπόν, που προκύπτει από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα ζητήματα της τιτλοποίησης των μελλοντικών εσόδων από το EUROCONTROL και των εσόδων από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και από την έκδοση των προμετόχων, δεν είναι τίποτε άλλο παρά μία στατιστική διαδικασία.

Έγινε πολύς λόγος ότι εδώ πρόκειται για μία ενέργεια των Κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ που υπονομεύουν το μέλλον της χώρας, γιατί φέρνουμε την τωρινή στιγμή έσοδα από το μέλλον, δηλαδή τρώμε, λένε, τις δυνατότητες του μέλλοντός μας.

Να πω για μια ακόμη φορά ότι τα έσοδα του μέλλοντος πηγαίνουν για να εξυπηρετήσουν δαπάνες του μέλλοντος. Αυτό έχει σημασία. Τα έσοδα που έχουμε σήμερα από τις τιτλοποιήσεις και τις μετοχοποιήσεις πηγαίνουν για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους του μέλλοντος. Δηλαδή απαλλάσσουμε τις επόμενες γενιές από μία υποχρέωση που την έχουν σήμερα. Μειώνουμε ισόποσα την υποχρέωση των μελλοντικών γενιών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που υπάρχουν από το δημόσιο χρέος. Αυτή είναι η ιστορία.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, περί μιας μεταφοράς μελλοντικών εσόδων για να καταναλωθούν στο παρόν και φυσικά να αποστερηθούν τη χώρα από έσοδα στο μέλλον. Τα έσοδα του μέλλοντος εξυπηρετούν χρέος του μέλλοντος, απαλλάσσουν ισόποσα τις επόμενες γενιές μέσα απ' αυτήν τη διαδικασία.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Δεν φαίνεται πουθενά αυτό.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):** Φαίνεται από το γεγονός ότι το δημόσιο χρέος μειώνεται διαρκώς. Και φαίνεται και από έναν άλλο λόγο, ότι η διαχείριση του δημοσίου χρέους μας οδηγεί μέσα απ' αυτά τα σύγχρονα χρηματοοικονομικά εργαλεία να μετατρέπουμε ακριβό χρέος του μέλλοντος σε φτηνό χρέος του μέλλοντος. Τι εννοώ με αυτό; Εννοώ ότι υπάρχουν υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί στο παρελθόν με πάρα πολύ υψηλά επιτόκια, δηλαδή δανειακές υποχρεώσεις του παρελθόντος εξυπηρετούνται με υψηλά επιτόκια. Η μετατροπή αυτών των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στο παρελθόν σε υποχρεώσεις του μέλλοντος με χαμηλά επιτόκια σημαίνει ότι αυτή η χώρα θα χρησιμοποιήσει πολύ λιγότερους πόρους να αποπληρώσει ένα ακριβό χρέος στο μέλλον, γιατί θα χρησιμοποιήσει λιγότερα ποσά για να αποπληρώσει χαμηλά επιτόκια. Αυτή είναι η διαδικασία.

Επομένως, πρέπει να σταματήσει και αυτός ο μύθος, αυτή η τριβή, αυτή η αντιπαράθεση την οποία όσοι την επιχειρούν ξέρουν την πραγματικότητα αλλά προκαλεί εντύπωση. Διότι σου λέει όταν έχετε πάρει εσείς σήμερα τα έσοδα από το EUROCONTROL μέχρι το 2019, σημαίνει ότι έχετε αποστερήσει τη χώρα από τα έσοδα των επομένων ετών. Όταν όμως δει ότι αυτά τα έσοδα πήγαν για την αποπληρωμή χρέους του μέλλοντος, τότε θα καταλάβει ότι αυτό ήταν μία συνετή πράξη γιατί γίνεται σήμερα όπου οι όροι δανεισμού είναι εξαιρετικά καλοί, όπου τα επιτόκια είναι χαμηλά και βεβαίως η χώρα μπορεί να κινείται με μεγάλη άνεση στο ζήτημα αυτό.

Επίσης, έγινε μία μεγάλη συζήτηση για την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των αντιτίμων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα αντίτιμα είναι αυτό που ονομάζεται αν θέλετε πιο επίσημα τακτοποιητές δαπάνες. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι είναι δαπάνες που έγιναν και κυρίως ήταν επιστροφές φόρων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν και δεν τακτοποιήθηκαν, δηλαδή δεν απεικονίστηκαν λογιστικά. Περί αυτού πρόκειται. Δεν πρόκειται για υποχρεώσεις τις οποίες έχει το κράτος σήμερα. Τα αντίτιμα λέει το Ελεγκτικό Συνέδριο –και εμείς βεβαίως το λέμε στην έκθεσή μας, από εκεί το πήρε– ότι είναι περίπου 1,7 τρισεκατομμύρια δραχμές. Τι είναι αυτό; Είναι χρήματα που πληρώθηκαν στο παρελθόν σε μία δεκαετία περίπου και για διάφορους λόγους δεν τακτοποιήθηκαν τυπικά. Ακούσαμε και μία πρόταση ότι αφού

δεν χρωστάμε στην πραγματικότητα, γιατί να μη φέρουμε μία διάταξη εδώ να τα διαγράψουμε. Απαντήσαμε λοιπόν το εξής: Τα αντίτιμα προέρχονται κυρίως ή είναι κυρίως επιστραφέντες φόροι.

Αυτήν τη στιγμή στη Θεσσαλονίκη μετά από μία έρευνα που πραγματοποιήσε το ΣΔΟΕ, αποκαλύφθηκε ότι η επιστροφή ΦΠΑ που πραγματοποιήθηκε σε ένα ύψος περίπου ογδόντα δισεκατομμυρίων δρχ. έγινε μέσα από απάτη, δηλαδή μέσα από συνεργασία υπαλλήλων των εφοριών και κάποιων επιχειρηματιών. Αν φέρουμε μία διάταξη και πούμε «διαγράφονται αυτές, επιστράφησαν οι φόροι δεν τους χρωστάμε, διαγράφεται αυτή η τυπική έλλειψη» τότε θα έχουμε αμνηστεύσει όλους εκείνους οι οποίοι έχουν πάρει επιστροφές φόρων κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, δηλαδή έχουν κλέψει το κράτος. Και αυτό θα ήταν μία πράξη που θα άξιζε μίας σκληρής κριτικής. Αυτό δεν θα επιχειρήσουμε να το κάνουμε ποτέ.

Όσον αφορά το ισοζύγιο, πρέπει να δούμε το εξής. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έκανε ένα σφάλμα. Λέει ότι τα αντίτιμα θα πρέπει να συνυπολογιστούν στο έλλειμμα. Σε ποιο έλλειμμα όμως ποιας χρονιάς; Αυτές είναι τακτοποιητές δαπάνες μίας δεκαετίας-δεκαπενταετίας. Κάθε κομμάτι αντιστοιχεί κάθε χρονιά, άρα επηρεάζει το έλλειμμα εκείνης της χρονιάς κατά ένα ελάχιστο, ελαχιστότατο ποσοστό. Δεν είναι δυνατόν να μεταφερθούν στο έλλειμμα μίας και μοναδικής χρονιάς και να δεχθούμε αυτή την παρατήρηση.

Αυτό όμως που δεν πρόσεξε το Ελεγκτικό Συνέδριο και όσοι επιχειρήσαν να κάνουν κριτική είναι το εξής. Στον ισολογισμό, απολογισμό του κράτους του 2001 που συζητούμε, υπάρχουν από τη μία πλευρά οι λεγόμενες τακτοποιητές δαπάνες –αυτά που σας είπα πριν– ύψους 1,7 τρισεκατομμυρίων δρχ. και από την άλλη υπάρχουν τακτοποιητές εισπράξεις, οι οποίες ξεπερνούν τα 2 τρισεκατομμύρια δρχ. Δηλαδή οι τακτοποιητές εισπράξεις, αυτές που έγιναν και δεν έχουν τακτοποιηθεί από παλαιότερους λογαριασμούς για χιλίους δύο λόγους, είναι περισσότερες από τις τακτοποιητές δαπάνες. Άρα, δεν δημιουργείται έλλειμμα συγκρίνοντας αυτά τα δύο. Οι τακτοποιητές δαπάνες που δημιουργούν το έλλειμμα είναι 1,7 τρισεκατομμύρια. Και τα τακτοποιητέα έσοδα είναι 2 τρισεκατομμύρια, είναι περισσότερα. Άρα, το ισοζύγιο είναι θετικό υπέρ του πλεονάσματος. Στην πραγματικότητα πλεόνασμα δημιουργείται εδώ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ:** Οι δαπάνες έγιναν. Τα άλλα θα τα εισπράξουμε;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών):** Και τα έσοδα έγιναν. Είναι τακτοποιητέα έσοδα, δηλαδή σημαίνει ότι πραγματοποιήθηκαν.

Δε νομίζω ότι χρειάζεται να αναφερθούμε πιο αναλυτικά σε άλλα πράγματα. Ο κ. Λαφαζάνης αναφέρθηκε και στο γεγονός ότι οι δαπάνες του 2003 εμφανίζουν έναν αυθηκτικό ρυθμό, επομένως ενδέχεται όταν έρθει ο ισολογισμός-απολογισμός του 2003 να έχουμε φαινόμενα αύξησης της υπέρβασης των δαπανών.

Επειδή έγινε πολύς ντόρος σε αυτό το ζήτημα οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα. Η Βουλή ψηφίζει έναν προϋπολογισμό όσον αφορά τις πρωτογενείς δαπάνες. Αυτό είναι το κρίσιμο μέρος για τον προϋπολογισμό. Έχει ψηφίσει, λοιπόν, το ύψος των πρωτογενών δαπανών περίπου στα 29,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα στοιχεία που έχουμε δώσει στη δημοσιότητα ήταν του Α' τετραμήνου του 2003, το οποίο προφανώς ισούται με το 1/3 της χρονιάς. Οι δαπάνες που απορροφήθηκαν, που πραγματοποιήθηκαν στο Α' τετράμηνο που είναι το 1/3 της χρονιάς ισοούνται ακριβώς με το 1/3 των ψηφισμένων δαπανών. Δηλαδή στο 1/3 της χρονιάς ξοδεύσαμε ακριβώς το 1/3 των δαπανών. Για ποια υπέρβαση μιλάμε; Ο ελληνικός προϋπολογισμός καταρτίζεται σε ετήσια βάση και τον ψηφίζει η Βουλή. Από εκεί και πέρα είναι δεσμευτικός. Άρα, όταν παρακολουθεί κανείς την εξέλιξη του πρέπει να βλέπει το ρυθμό απορρόφησης, όχι το ρυθμό σύγκρισης με την προηγούμενη χρονιά. Δεν μπορεί να συγκρίνει κανείς ανόμοια πράγματα. Αν θέλουμε να συγκρίνουμε τις φετινές δαπάνες με της περασμένης χρονιάς θα πρέπει να δούμε ακριβώς τις ίδιες δαπάνες δηλαδή το ίδιο

πεδίο δαπανών. Όμως φέτος τι έχουμε; Έχουμε για πρώτη φορά την ασφαλιστική μεταρρύθμιση η οποία επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό για πρώτη φορά με 230 δισεκατομμύρια δραχμές περισσότερα από πέρυσι. Αυτή ήταν μια συνειδητή απόφαση της Κυβέρνησης μέσα από την ασφαλιστική μεταρρύθμιση για να ενισχύσει τα αποθεματικά του ΙΚΑ προκειμένου αυτό να αντέξει για τα επόμενα τριάντα χρόνια και να διασφαλίσει τις συντάξεις των εργαζομένων για όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Αυτά δεν υπήρχαν πέρυσι. Άρα, τι θα συγκρίνουμε; Κάτι που υπάρχει φέτος με κάτι που δεν υπήρχε πέρυσι; Πέρυσι επίσης δεν υπήρχαν σε πλήρη εξέλιξη τα επιδόματα των 60.000 δραχμών για περίπου εκατόν πενήντα χιλιάδες δημοσίου υπαλλήλους. Από φέτος όμως υπάρχουν. Άρα τι θα συγκρίνουμε; Αυτό που είναι καινούργιο; Έχουμε επιταχύνει τις αποδόσεις στον ΟΓΑ, στον Οργανισμό Περιθαλψής των Ασφαλισμένων του Δημοσίου. Αυτά γίνονται με βάση τον συγκεκριμένο Προϋπολογισμό. Δεν υπήρχαν πέρυσι, άρα ο ρυθμός αύξησης των δαπανών όταν γίνεται θα πρέπει να συγκρίνεται με τα ίδια μεγέθη τα περυσινά.

Αυτή η σύγκριση μας δείχνει ότι εάν αφαιρέσουμε τα καινούργια, δηλαδή αυτά που η Βουλή μετά από πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης έβαλε στον προϋπολογισμό, τότε ο ρυθμός αύξησης των δαπανών είναι 2,8% σε σχέση με πέρυσι. Όλοι όσοι λένε ότι οι δαπάνες μας ξέφυγαν θα πρέπει να μας πουν και πού πρέπει να κάνουμε και τις περικοπές. Να κόψουμε από την ασφαλιστική μεταρρύθμιση, να κόψουμε από την αύξηση που δώσαμε στον ΟΓΑ, να κόψουμε από τα επιδόματα των 60.000 δραχμών στους εκατόν πενήντα χιλιάδες υπαλλήλους; Αυτές είναι οι διαφορές του φετινού προϋπολογισμού δαπανών σε σχέση με τον περυσινό. Καλό είναι να λες ότι ξέφυγαν οι δαπάνες, αλλά θα πρέπει να προτείνεις τι θα περικόψεις.

Εμείς έχουμε πει πολλές φορές ότι λαμβάνουμε πρόνοια κυρίως προς εκείνες τις τάξεις που έχουν ανάγκη. Ο προϋπολογισμός για τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ είναι το βασικότερο εργαλείο αναδιανομής του εθνικού εισοδήματος. Κάποιοι πληρώνουν φόρους, και εμείς τα δίνουμε σε εκείνους που δεν έχουν. Η φορολογική μεταρρύθμιση που ψηφίσαμε πέρυσι και ισχύει φέτος έχει καταστήσει απολύτως αφορολόγητο το 75% των Ελλήνων πολιτών. Άρα αυτή η φορολογική μεταρρύθμιση οδηγεί σε μία πράξη δικαιοσύνης η οποία επιβάλλει σε αυτούς που έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν και σε αυτούς που δεν μπορούν να πληρώσουν να μην πληρώσουν. Στη συνέχεια όμως αφού το κράτος μαζέψει τα χρήματα μέσω της φορολογίας θα τα κατευθύνει σε αυτούς που έχουν ανάγκη.

Έτσι έχουν στηθεί όλα τα προγράμματα και τα δίκτυα κοινωνικής πρόνοιας, έτσι οργανώθηκαν οι συντάξεις έτσι πραγματοποιήθηκε η ασφαλιστική μεταρρύθμιση έτσι εξασφαλίζουμε το ΙΚΑ για τα επόμενα χρόνια, έτσι κάνουμε το ολοήμερο σχολείο και οι μεγάλες μεταρρυθμίσεις οι οποίες απαιτούν χρήματα. Αυτή είναι η διαδικασία της λειτουργίας της οικονομίας όπως εμείς τη θέλουμε πράγμα που μας διαφοροποιεί σαφώς από μια συντηρητική αντίληψη που έχει η Νέα Δημοκρατία.

Ο απολογισμός, ισολογισμός του 2001 που συζητάει η Βουλή σήμερα είναι ίσως ο καλύτερος από συστάσεως του ελληνικού κράτους. Ήταν ο προϋπολογισμός μέσα από τον οποίο τελειώσαμε με τα ελλείμματα. Η ελληνική οικονομία απέδειξε στην πράξη ότι μπορεί με ένα πολύ δυναμικό τρόπο να ανταποκριθεί στις σύγχρονες υποχρεώσεις που επιβάλλει η συμμετοχή της

στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και οι απαιτήσεις του ελληνικού λαού. Γι' αυτό πιστεύω ότι η συζήτηση αυτή θα οδηγήσει στην υπερψήφισή του όχι για να μην παραμείνει η εκκρεμότητα, αλλά γιατί η αποχώρηση της Νέας Δημοκρατίας μας δίνει την απόδειξη ότι αυτήν τη συζήτηση δεν μπορούσε να την αντέξει. Και δεν μπορούσε επίσης να αντέξει τη συζήτηση για τη φορολογική μεταρρύθμιση, αλλά ούτε και τη συζήτηση για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Δεν αντέχει καμία συζήτηση στην οποία παρατίθενται συγκεκριμένα στοιχεία. Και βεβαίως δεν αντέχει ποτέ τη συζήτηση του προϋπολογισμού της χώρας, γιατί ο προϋπολογισμός δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα σχέδιο νόμου με πολύ συγκεκριμένους αριθμούς. Αν έχει κάποιος πρόταση οφείλει να καταθέτει δικό του σχέδιο νόμου. Αν η Νέα Δημοκρατία έχει διαφορετική πρόταση οικονομικής πολιτικής από το ΠΑΣΟΚ να μας φέρει εκείνες τις ημέρες μια πρόταση νόμου για τον προϋπολογισμό και να τη συζητήσουμε. Συνήθως όμως καταφεύγει σε προτάσεις νόμων επί παντός επιστητού για ελαφρά θέματα, για να χαϊδέψει αυτά σε κάποιες κοινωνικές ομάδες. Όταν όμως έρχονται τα δύσκολα εκεί δεν υπάρχουν προτάσεις νόμων. Υπάρχουν αποχωρήσεις. Υπάρχει φυγή που θα τη συνοδεύει. Από εδώ και πέρα όμως αυτό που θα σηματοδοτήσει την πολιτική ζωή του τόπου θα είναι η διαρκής πολιτική αντιπαράθεση πάνω σε θέσεις. Και εκεί θα κληθεί να εκφέρει απόψεις. Είναι σίγουρο ότι εκεί θα χάσει κατά κράτος. Αυτή είναι η διαδικασία η οποία θα οδηγήσει ξανά το ΠΑΣΟΚ στην Κυβέρνηση στις επόμενες εκλογές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Δεν διαφωνείτε, λοιπόν, πουθενά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριοι συνάδελφοι, παρήλθε ο διατεθείς χρόνος για την πρώτη ημέρα της συζήτησης των σχεδίων νόμων: «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001» και «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001».

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τετάρτης 14 Μαΐου 2003, της Τετάρτης 4 Ιουνίου 2003, της Παρασκευής 6 Ιουνίου 2003 και της Δευτέρας 9 Ιουνίου 2003 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρώνεται.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Συνεπώς τα Πρακτικά της Τετάρτης 14 Μαΐου 2003, της Τετάρτης 4 Ιουνίου 2003, της Παρασκευής 6 Ιουνίου 2003 και της Δευτέρας 9 Ιουνίου 2003 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.15', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 19 Ιουνίου 2003 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: 1. «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001» και 2. «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2001», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

